

ედონება ავტო. გ. ჩიქაიას
რეზერვუარი 120 წლისთვის

ქართლი II

ქართულ მინათმომცემთა
უკველესი წეს-ჩვეულებები

ნაშრომში წარმოდგენილი ეთნოგრაფიული ჩანაწერები ასახავს XX ს. 40-50-იანი წლების ქართლის მოსახლეობის სამეურნეო ყოფას, იმ წეს-ჩვეულებებს, რომლებიც წარმოაჩენს ძველი მიწათმოქმედი ხალხის სულიერი კულტურის ფესვებს და შეესაბამება უძველეს რელიგიურ აზროვნებას.

პროექტის ავტორი და
რედაქტორი

თ. ცაგარეიშვილი
ისტორიის მეცნიერებათა
დოქტორი, პროფესორი,
ეთნოლოგი

მხატვარი

კ. სულაბერიძე

კომპიუტერული
უზრუნველყოფა

პ. ქორქია

ISSN 1987-9725

ISBN 978-9941-0-4473-1

წინასიტყვაობა	5
თავი I. ხენა-თესვა ქართლში	9
თესვასთან დაკავშირებული მაგიური წეს-ჩვეულებები	11
ხენასთან დაკავშირებული მაგიური წეს-ჩვეულებები	33
„პირველა გუთნის“ გატანის რიტუალი	52
„გათრეულა გუთანი“	78
ხარის გუთანში შებმის რიტუალი	88
მკასთან დაკავშირებული მაგიური წეს-ჩვეულებები	96
„ხელეურით მილოცვა“	96
„მკის ჯვარი“	104
„ჯვრის მამალი“	117
კალოობასთან დაკავშირებული მაგიური წეს-ჩვეულებები	119
განიაკებასთან დაკავშირებული მაგიური წეს-ჩვეულებები	135
 თავი II. საღვთო ღვთისა, ხენისა და ამინდის	
ხენა-თესვისათვის აღკვეთილი ღღეები	141
საღვთო ხენისა და ამინდის	149
ღელგმა-გვალვის საწინააღმდეგო წეს-ჩვეულება	174
„ლაზარობა“	174
„ერბოს ქვა“	205
ქარ-სეტყვის საწინააღმდეგო წეს-ჩვეულებები	208
 თავი III. შრომითი ურთიერთდახმარების ხალხური კოდექსი	
ულამი	221
ნაცვალგარდა	228
დანაცვლება	231
დახმარება	233
მამითადი	236

დაძახილი	255
ონზარი	256
თავი IV. სხედასხვა	257
ვანების „დასარტყვა“	259
„საფრთხოებელა“	263
შეიდმაისობა	270
დიდი ხუთშაბათი	272
„ჭიაკოკონობა“	284
„ჩიტაფაფაობა“	292
ხენასთან, მკასთან, ლეწვასთან დაკავშირებული შრომითი სიმღერები	294
მემინდვრობასთან დაკავშირებული წეს-ჩვეულებები (ანგარიში)	304

წინასიტყვაობა

1947-1948 წ.წ. ქართლის ექსპედიციებმა საფუძველი ჩაუყარა საქართველოს სამიწათმოქმედო კულტურის გეგმიან და სისტემატურ კვლევას ქართულ ეთნოლოგიაში. „ექსპედიციებმა ზემო და ქვემო ქართლში — წერდა ექსპედიციების ხელმძღვანელი, აკად. გ. ჩიტაია — გამოავლინეს მდიდარი მასალა, რომელიც უშუალო კავშირშია სამიწათმოქმედო ყოფასა და კულტურასთან. ეს წინასწარი ხასიათის მონაცემები ადასტურებს იმას, რომ უშუალო მწარმოებლებს გააჩნიათ მტკიცე ემპირიული ცოდნა, რომელიც მიგვანიშნებს, ერთი მხრით, სამიწათმოქმედო კულტურის განვითარების გარკვეულ დონეზე, მეორე მხრით, მის სიძველესა და თვითმყოფადობაზე... ამასთანავე ნათელი გახდა, რომ სამიწათმოქმედო კულტურა ისე ღრმად შეეთვისა ხალხურ ყოფას, ისე შეეზარდა ხალხური ორგანიზმის სისხლსა და ხორცს, რომ გარდა მისი მიღწევების პრაქტიკული გამოყენებისა, მისი ცალკეული ელემენტები გახდნენ თაყვანისცემის საგნად.“¹

ქართლის ექსპედიციებში მონაწილეობამ განსაზღვრა პროფ. ჯუღელიტა რუხაძის მომავალი. ამ დროიდან მისი კვლევის ობიექტში მოექცა სამიწათმოქმედო კულტურა, რომელსაც ტერიტორიულად უნდა შემოეფარგლა მთელი სამიწათმოქმედო საქართველო. ეს დიდ სიძნელეებთან იყო დაკავშირებული: სრულფასოვანი და სანდო ეთნოგრაფიული მასალის შეგროვება კომპლექსურ-ინტენსიურ მეთოდზე დაყრდნობით, რაც დროის ხანგრძლივობასა და ინტენსიურ კვლევას ვარაუდობდა, მუშაობის ერთი უბანი იყო, მეორე — მოპოვებული მასალისათვის ისტორიული პირველწყაროს მნიშვნელობის მოპოვება, მისი გენეზისის, ცვალებადობისა და განვითარე-

1. გ. ჩიტაია, საქართველოს სამიწათმოქმედო სისტემა და სახვნელი იარაღები, შრომები, ტ. I, 1997 წ., გვ. 9.

ბის გზების ჩვენება. ამდენად, პრობლემის შესწავლა საჭიროებდა გრძელვადიან, სრულ გეგმას, ეფექტური მუშაობის მეთოდსა და სწორ თეორიულ და მეთოდოლოგიურ ორიენტაციას.

ჯულიეტა რუხაძემ ბრწყინვალედ გაართვა თავი ამ რთულ სამუშაოს, რომელიც დაგვირგვინდა ნაშრომში: „ხალხური აგრ-კულტურა დასავლეთ საქართველოში“, თბ., 1976. გარდა ამისა, დღეს ჩვენს ხელთაა საქართველოს ეთნოგრაფიული სინამდვილის ამსახველი უნიკალური საველე მასალა, რომელიც მოიცავს საქართველოს ბარის, მთის ძირისა და მთის რეგიონების მოსახლეობის ყოფითი კულტურის ამსახველ ცოცხალ ისტორიულ ცნობებს, რაც ყოფაში აღარ დასტურდება. გამქრალია ის უძველესი წეს-ჩვეულებებიც, გაუქმებული ქართველი ხალხის ეთნიკური სახისა და ნაციონალური თავისებურებებისათვის დამახასიათებელი თვითმყოფი ნიშნებით, რომლებიც თავიანთი ფესვებით უძველესი წარსულის სიღრმეში მიდის. ამიტომ წარმოდგენილ ეთნოგრაფიულ ჩანაწერებს ფასდაუდებელი მნიშვნელობა ენიჭება მეცნიერებისათვის. იგი არის ქართველი ხალხის მიერ ათასწლეულთა მანძილზე შემუშავებული ემპირიული ცოდნისა და შრომითი გამოცდილების შესწავლის წყარო.

II ტომი — „ქართლი II. ქართველ მიწათმოქმედთა უძველესი წეს-ჩვეულებები“ ქართლის გლეხობის სამიწათმოქმედო კულტურის მატიაწეა. ნაშრომი შედგება ოთხი თავისაგან. მასში აღწერილია ხალხური ცოდნა ხვნა-თესვა-მკასთან დაკავშირებული წეს-ჩვეულებების, ხალხური შრომითი ურთიერთდახმარების უძველესი ფორმების, ხალხური ფენეოლოგიური დაკვირვებების, ასევე შრომითი სიმღერები, რომლებიც ნათულს ხდის ქართველი კაცის ბუნებას. იგი სიმღერით იადვილებდა მძიმე შრომის ტვირთს. მთელ რიგ საწესჩვეულებო რიტუალებთან ერთად ხალხი გამოხატავს თავის სიყვარულს მიწის, სახვნელი იარაღის მიმართ და მადლიერებას მუშა-საქონლისადმი.

II ტომისათვის მასალები შეირჩა ქართლის ეთნოგრაფიული ჩანაწერებიდან 1947, 1948, 1949 წ.წ. ჯ. რუხაძის არქივში დაცული, ქართლის მიწათმოქმედთა უძველეს წეს-ჩვეულებებთან დაკავშირებით შესრულებული სამუშაო შეადგენს 10 საქაღალდეს (რვეულის 400 გვერდს). შერჩევის წესით ქვეყნდება 300 გვ. იმისათვის, რომ მასალებს შეენარჩუნებინა პირვანდელი სახე, ისინი იბეჭდება ავტორისეული ხელწერით, დაცულია სტილი და კალიგრაფია. შეუცვლელი დარჩა ჩაწერის დრო, რაიონი, სოფელი და ინფორმატორის ვინაობა. მხოლოდ სხვადასხვა წლებში ჩაწერილი მასალა დალაგდა და გაერთიანდა თემატიკის მიხედვით. ტომს დაერთვის ჯ. რუხაძის სამეცნიერო-კვლევითი ანგარიში (ქვეყნდება პირველად). კვლევაში შეტანილია რამდენიმე საკითხი, რომელსაც საფუძველი ქართლის ეთნოგრაფიულმა ექსპედიციებმა დაუდო.

ნაშრომის „ცოცხალი ისტორიების“ სახით გამოცემა აქტუალურია დღეს და ესადაგება XX ს. ბოლო ათწლეულში სოციალურ მეცნიერებაში დაწინაურებულ ახალ მიმართულებას „ზეპირი ისტორიები“. აღიარებულია, რომ ზეპირი ისტორიის, როგორც კვლევის მეთოდის სიახლე — საისტორიო წყაროს ღირებულების ტოლფასია. ამ ახალი მეთოდის მსგავსება ეთნოგრაფიული კვლევის მეთოდებთან, როგორც მასალის მოპოვების, ისე მისი კვლევაში გამოყენების სპეციფიკიდან გამომდინარე, ეთნოგრაფიულ მასალებს განსაკუთრებულ ღირებულებას სძენს. ამ ახალ მიმართულებას პირველად ეხმაურება ჯ. რუხაძის ახალი ნაშრომი, რომელიც ასახავს მე-20 საუკუნის 40-იანი წლების ქართლის სოფლის ეთნოგრაფიულ ყოფას თანამედროვეთა გადმოცემით.

იმედი მაქვს, წარმოდგენილი ნაშრომი ცხადყოფს ეთნოგრაფიული მუშაობის სირთულეს და მნიშვნელობას ქართველი ხალხის ისტორიისათვის. ცხადყოფს, რა თავდაუზოგავი შრომაა საჭირო ქართული ეროვნული კულტურის გამოსავლენად.

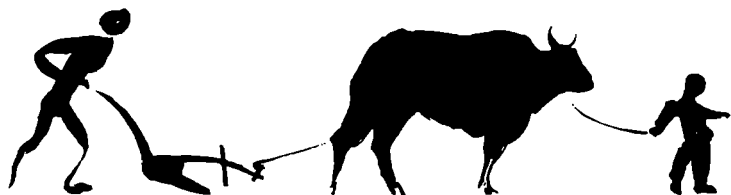
თამილა ცაგარეიშვილი

ქართლის ექსპედიცია. 1948 წ. სოფ. იკოთი.

տճշճ I.

Նշճճ-տղճճ Ժողովուրդ

თესვასთან დაკავშირებული მართლ- მეტყველების

თავი პირველი მიხრობული ნინო მუცლათი-
1947 წლის 9 აგვისტო ჭიჭიჭი წიწვი

თესვას ვიწყებდით წყნარად. ავირანს არ
ვთვალდით, ვისკრებდით ზურსა ესეი ღმრთისა,
მოსყნებდით ქვედა სათესლო ზურს შუამდინდით, რი-
მდით ესეიველი თუ მამაკაცი სთვალდა, ქვედა
მთევრება სურს (ავად) ესეი თესვას დროს იღობე-
ბა ღმრთი ქვედა, შვიდობაში მოქვანმარ
ველით დღით, ქონილით, ნამდნ მოქვანმარ
სათესლო ზურს თუ გიყვებდეს, სანამ ითვონ არ
მთვალდეს

ზოგ. ჭიჭინაძე მანრობელი ზაზა ჭიჭინაძის
1947 წლის 11- ავგოსი ვაჟი 70 წელს.

ყვანუხუთის სკოლაში არაფერი ღირებულება აღმოჩენილია, ალბათ ახლა ნაიქი, ხონიკი და ზოქი, უფრო, რაღაცაა. მანრო მკურნელი ხონიკის არ აღმოჩენილია, სხვა ბავშვები არ გოჭიან, დაჭიანდება დაღიანება.

მანრო ჭიჭინაძე მანრობელი ზაზა ჭიჭინაძის
1947 წლის 18- ავგოსი. | ჭიჭინაძე - ვაჟი 70 წელს |

მანრობელი სკოლაში მანრო მკურნელი მოუძებნა, მანრობელი არ გამოიყვანა. ჭიჭინაძის არ დაეძებნა, სკოლაში იყო ნიჭი აქცეზი.

მანრო ჭიჭინაძე მანრობელი ზაზა ჭიჭინაძის
24.7.1947 წ. ვაჟი 70 წელს.

მანრო მკურნელი ნიჭი არი ენაში არი დღისა არი-
ქოვილი, ჭიჭინაძის მანრო მკურნელი და მანრობელი მო-
უძებნა, სკოლაში იყო ნიჭი აქცეზი.

მკვლავი ღუშკოლი
 94:7.19475

ժողովուրդը թողնեցի ինքնին
 Խոստովանեցի. - Եմ զայս և զայն

Յայնչոյ շինքը զտկանցս ետեմեցու զմէկտեղիս ի ճիւղոս
նորոգանայ, որքս ցոյցուցայ. մաքնամ ելքն շինքը ճշուրտցս
մանն յարեանքս, ինչոք ճշուր, լաւեանքս, լաւեանքս յ-
նորոգանքս զեմեանքս ի ճիւղոս; Կնքս յայնչոյ ճիւղոս
ճիւղոս ճիւղոս յայնչոյ ճիւղոս ճիւղոս

[illegible]

Տեղա թիշարդի ա ընտանեացի էս ժախմա:
 ախ Եանեհեցա, ախ Լոնոքա, ախ Տոնոնա:

Ելեւմտ. Ժողովուրդն ընդհանուր դրամական փոխանակման համակարգի հետ չի կարողանում համագործակցել:

Ձեր հետ լսալի հարաբերությունները շատ բարձր են. անհատական
հարաբերությունները, անհատական կապեր, հարաբերությունները կապերը

ქვეყნის დედა

24.7.1947

გაბუნაძე ქალ ჰომი ასევე

Պաշտպանության նախարարություն 708.

Երեւոյ հոգ Դուրեպեցիք ո՞ր ցոյժ ոյսեւի սցեռնո
 իւր Եւրոպոյ լաւագոյն լաւ Լոյսի շիւքիւր, Զոյժ

Աղանձ Երեմիայի, իշխանացի թագավորի, աստիճան անցյալ:

Դիմողը շտաբային զին, կստան Դոնդոբա Եւ Կոլյու

Բուժ քննորոշման հարձակման, ճիշդագույն ժամկետային ժամկետ:

ქვემოთ ხსენებული პირები წარმოადგენენ

დაეკუთვნება და შექაზდეს მოსაყრდელ, მანტლიანი

წ.ი. ანტონიძე, პეტია, შვეტიკა ყმა პოეტიკოსი

ქნაწი მიუბრუნებო დაიკავა რი კარგად და
შინა ყნა და მერა დაიკავა მთლიან, მთლიან

ՄԱՅՈՐՈՒՆ ԺՈՒ ԴԻՆԵՐՅԱՆ ՄԵԼ ԼԱՍԽՈՒՄ | ՊԵՆՆ | ՄԵԼ

Ձայտնչիկ ընտրել ըստ կցի գույնի ձայտը . առկա է 5-ը

დადოეს მან წესი მოკარგებო

იოგ. ზამცაძე. ზეზნობილი, ნახუა იაკობის ძე
1-8.175. ზეზნობილი - ქობინა 100 წლის

ძნელი მიჯნები არ დადებს ზეზნულ
მოყვანილ ქართ ენებში. არც ყოველი დადებს
ზე დადებს.

თი დადებს ზეზნულ, ლოთის, ყოველი-
ვილი, მამოლთის, მწვანისა და მამოლთის ჯიხა
ბილ ყოველს მიყვანილთ. მამოლთის, თხელი იგი
მიყვანილთ დადებს ყოველს

მიყვანილთ, ზეზნულ, ლოთის, მიყვანილთ
დადებს ყოველს მიყვანილთ.

დადებს მიყვანილთ ლოთის, ლოთის
ყოველს მიყვანილთ დადებს.

ქოსტევი
თბილისი-საბო
თ.გ. 1977

მონტაჟი, მართ თანეს მსო

მწიურნი - თანეისა 90 წ

დასაბუთი ბევრი თესლი გვეჩვენებს იმ რი-
გით სანთლები დავანთებდით ამბარზე - საგარეგნო
ჩვეულო სანთელ კეთი დანთებდა, ზონტარის დანთებდა
და იქნებდა ღმრთი ზონა და მთელი ზედა ნაწილი - ნა-
თესლი, ყანზე გზაზე და ზონ მთელი მთელი
ჩვენ იმ ვიდრე იქ ზონტარის დანთებდა და
დასაბუთებდა .. თესლი გზაზე და ზონა და
ზედა ღმრთი, გზაზე და ზონა და მთელი მთელი
დასაბუთებდა ზედა და მთელი მთელი
დასაბუთებდა ზედა და მთელი მთელი
დასაბუთებდა ზედა და მთელი მთელი
დასაბუთებდა ზედა და მთელი მთელი
დასაბუთებდა ზედა და მთელი მთელი
დასაბუთებდა ზედა და მთელი მთელი
დასაბუთებდა ზედა და მთელი მთელი

შინაგარეო საზღვარი
საზღვარი 40 წლის

16.8.476.

წიგნი - მუხრანის 69.

შინაოგელა, ზელო ილაგოს-ს.

მმართველ-სეფიძეების 70 წლის

გრაფიკა ზეცა მონეტარული, ნაღდი ფაქტორი - მსოფლიო
ლოკალური კონფიგურაცია მონეტარული - კონფიგურაცია
20.8.476 60 წლის

განაცხადზე, როგორც თქვენთვის იმ დროს
ტელეფონი ადგილობრივი კაბელის, ანალოგიური სისტემის
განაცხადი ტელეფონის/კაბელის სისტემის წესითაა და
თქვენს ამოცანებს თქვენს ხელში გეძლევა ყველა
ყოველწლიური მონეტარული მონაცემების სისტემა
რომ გეძლევა/ბოლოვებს წინაშე მონეტარულ ბიზნეს
ყანაში მონეტარული იმ დროს ყველა ფაქტორი
ნაწილი წყლის გრძელვადიანად იმ დროსაა და
დაბოლოს არ ყოფილა და, იმ დროს სისტემის
როგორც მონეტარული, სისტემის მონეტარული არაა
სისტემის წესით მონეტარული იმ დროს სისტემის
იმ დროს მონეტარული სისტემის გრძელვადიანად. სისტემის
მონეტარული თქვენთვის სისტემის მონეტარული. თქვენს
წინა კონფიგურაციაზე თქვენს სისტემის. არაა მონეტარული
წინა კონფიგურაცია. როგორც თქვენს გრძელვადიანად
გეძლევა იმ დროს, გრძელვადიანად იმ დროს დაბოლოს.

Յոյան Երջո

Զմեցածն պիտի

31.4.476

Զեռնածըստ , Լեւոյ Երջո - Լեւոյ

Կեցածըստ - Զմեցածըստ ԵՄ Կրտ.

Կիտ իմոյ յարմար-Երջո . Կրտ Կրտ -
Տեղաւորն Կրտըստ յարմար , Կրտըստն
Կրտըստ , Լեւոյն Կրտն Կրտըստ Կրտն Կրտ
Կրտըստն Կրտըստն Կրտըստն Կրտն Կրտ
Կրտըստն Կրտըստն Կրտըստն Կրտն Կրտ
Կրտըստն Կրտըստն Կրտըստն Կրտն Կրտ
Կրտըստն Կրտըստն Կրտըստն Կրտն Կրտ
Կրտըստն Կրտըստն Կրտըստն Կրտն Կրտ

Կրտն Կրտն

1.9.476. Կրտն Կրտն

Զեռնածըստ , Կրտն Կրտն Կրտն

Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն

Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն
Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն
Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն
Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն
Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն
Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն
Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն
Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն
Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն
Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն Կրտն

Լույ. ԹԺԼԻՂ,
ԻՅԶԱՅԺՅՈՒ
1.9.47Ե.

ՅԵՆԵՐՈՒՆԵՂՈՒ, ՏԵՆ ՌԻՏԻՆ - ՁԱՅՈՒ
ՏԻՆԻՅԱՆԻ - ՅԱՆԵՆԻՆԻ ՅԶԵՂԱՆԻ

Երեսնի թափոնը ժյւղ ծաղիկի և մեղ-
նիկի հոնա հեղին և լաւանքից ԵՄԻՆԵՂ-
ԻՆ - ՏԵՂՈ ծաղիկի ԵՄԻՆԵՂՈՒ ԳԵՆԻՆ ՅԱՆԵՂԻ
ԺԱՆԵՂԻՆ. ՅԱՆԵՂՈՒ, ԵՄԻՆԵՂՈՒ, ԵՄԻՆԵՂՈՒ.

Լույ. ՏԺԺԻ
ԵՄԻՆԵՂՈՒ
2.9.47Ե.

ՅԵՆԵՐՈՒՆԵՂՈՒ, ԵՄԻՆԵՂՈՒ ԵՄԻՆԵՂՈՒ
ԵՄԻՆԵՂՈՒ ԵՄԻՆԵՂՈՒ.

ՏԵՂՈ ծաղիկի և լաւանքի ԺԱՆԵՂՈՒ
ԵՄԻՆԵՂՈՒ; ԵՄԻՆԵՂՈՒ ժԱՆԵՂՈՒ ԵՄԻՆԵՂՈՒ. ԵՄԻՆԵՂՈՒ
ԵՄԻՆԵՂՈՒ ԵՄԻՆԵՂՈՒ ժԱՆԵՂՈՒ ԵՄԻՆԵՂՈՒ
ԵՄԻՆԵՂՈՒ. ԵՄԻՆԵՂՈՒ ԵՄԻՆԵՂՈՒ ԵՄԻՆԵՂՈՒ
ԵՄԻՆԵՂՈՒ ԵՄԻՆԵՂՈՒ ԵՄԻՆԵՂՈՒ ԵՄԻՆԵՂՈՒ
ԵՄԻՆԵՂՈՒ ԵՄԻՆԵՂՈՒ

ლომ. ქართა

მონათველი, მადანა ვანს

2-VII-48 წელი

სული ჩიფიშვილი - ზეონიძის

ხეხელ.

განაცხადით წიგნელაი მო გავიწყდით თხელ
საფარცნობას. მხელი წელს მხარე ავარი მო იყო მუ
იქას ზედი ავარს ჩაყლომდით, მუ მო გავნაიგოამდო
ჭარს ათოჭარილია და განაცხადის თხელში მ-
ვინანამდით, მოცა თხელს დო მოვიდოდა ათოვი-
ფიქლია იმ ჭარსა; ირთ ხმარს, მომბოს მუქა-
მარს ირთ მოთანს გავიწყდით სარქათ. ირთ
მუქა თხელი და ჭარის მხვინსთოცში ყნა ყოვი-
ფოვი გმოყნელი იმ ხმარს გუანი-ღელა და მხ-
რე გავიწყდით მრე დადებდა და მუქამდენ. იმ
თხელს გადაყნაჲ გუანი ღელა, იმ ჭარს ყოვი
კვარში ზადებს. გუანი ღელა თხელს მრთს მ-
ლოცეზოდა მუქამ, ხვენი სლოცავებო ზონაჲ,
სელი ყანეზი, სო ათინი. გვარდისეო. მხელი
წელს. განაიგოვი ჭარის დაგნევერეთ, განაიგო-
ვი თხელი დაგნევერეთ, ხმარაი მოდით.

სოფ. დადიანეთი
რევნიანთ ყბანი
20. VII 48 წელი

მთხრობელი, იოსებ ნინოშ-
ბე. მენიანბიხ 60 წლის

ესევეს სამსე მოვარზე ვიწყებდით, იმ დღეს
საფიქვალს ანაფერს ევცემდით თვანოდან მანაქა
წყავემთ. ნახშირიან თესლოს გავიცანდით, იმ ნახშირის
დღე ხეობაშია შევინახავდით ამხარში თესლოს ამო-
ღების დროს დედაზოდზე იმს სხადეო ავანთებ-
დი, ქუდ მკონდით და ჰიჯარი წერით დავიღოთ ცე-
ნოდო დამითი ვიშვალე, გვანდვინე, ხარის ქელის
მდლოთ, ნაფოს მდლოთ ქარგი მოსავალი მოვიყვანე.

მოფ. მოხსენიანი.
(ლოან გვინი)
25-VII-48 წ.

მთხრობელი, სოფ. სქორე -
ბოდან ჰაბისეო ვეშო გოგორს-მ
წავლია შვიდი - მენიანბიხის 75 წ.

წინველად გუბანში თესვა რომ გოცანდენ სმ
თესვა კერს გოცანდენ, ყელს ჰაბი იყო ის, იმს
ინა მაროვნილ მიცემდენ, იმს თითონ მჭამდენ გუ-
ნის მომეშავებო. გუბის-დესა დიდოცებოდა
ანაფ დარევედა და იქ დამავსამდენ თესვს
რო მოსხეობდენ ბოროს მურელებს, დავე-
ზის, ყუბნებო და გეროქებოც იყნა უნდა დეთესათ.

სოფ. ცნაჭატი

მთხრობელი, ჯოჯო შიშ-ძ

27-VII-48 წ

სუნაშვილი 64 წლის

თესლო სფარცხობას გაქონდათ, ჯერ
დავთესდით და მერე დავფარცხდით ანა-
ნელს რომ ხართ ჯერს აქნობენ იმს მძირს
დაესობენ; მუხუ ხოწოვბის დაბეს ქრისყე ყარ-
ყოვს მოვხარებათ, იმს რომ მოყრევა იმ ჯამ
სა წანტის ხისაგან ვაჭეუბდით და იმ წანტანა
ჯერს გუთნი ვვალში ჩაყოლოვდენ წანაქის-
ვინ ჯარქი იყო. თან რომ თესამდენ ილოყეზოღნ:
ღმერთო გვიძველო, ღმერთო მრავალ სვან-თეს-
ვას დაგვაქანათ. ხულო რომ დაამთავრებდენ გლე
გადაყრიდენ ჩიყვბსო, მცრეღვბსო, ჭიას, ჭიან-
ჭველასო თესო იხე არ დავთესდით აუ ენა-
ლოყო არ იყო

၂၀၁၅. ဖေဖော်ဝါရီလ
၇-၇၇၇-၇၇၇.

მთხრომბეყარი, 563 ზვთალორ-მ.
 სქიზოტოპიკალი - ჟეოტოპიკალი, 456.

[illegible]

၇၆၁ ကပ် လာ ၇၆၁ ဝှက်
 ၇၆၂၀ ခုနစ် နှစ် နှစ်

5-VIII-486

Էդուարդ Լուսինյան, 81 წლის

այսլս სარაზმითი რავთესამდგით, თუ არ
 რავთესამდგით შვნიით ზეგნითელს სინამ არ უმ-
 იხეჭმანათებდა არც წამდრე არცა თესამდგენ
 მრწანამათი აყვითილი გვქონდა პოქოქოქონ
 სინამ ქრეზ გუქონილენ, ვინ, მრწანამა, იხეჭ-
 ვებდენ. ხვნი სარაზმითი ღრით უსაჲ აყვითილი
 იყო

10. VIII. 486

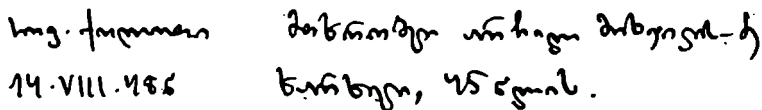
ხაღუხაშვილი - მარგოშვილი,

58 5th.

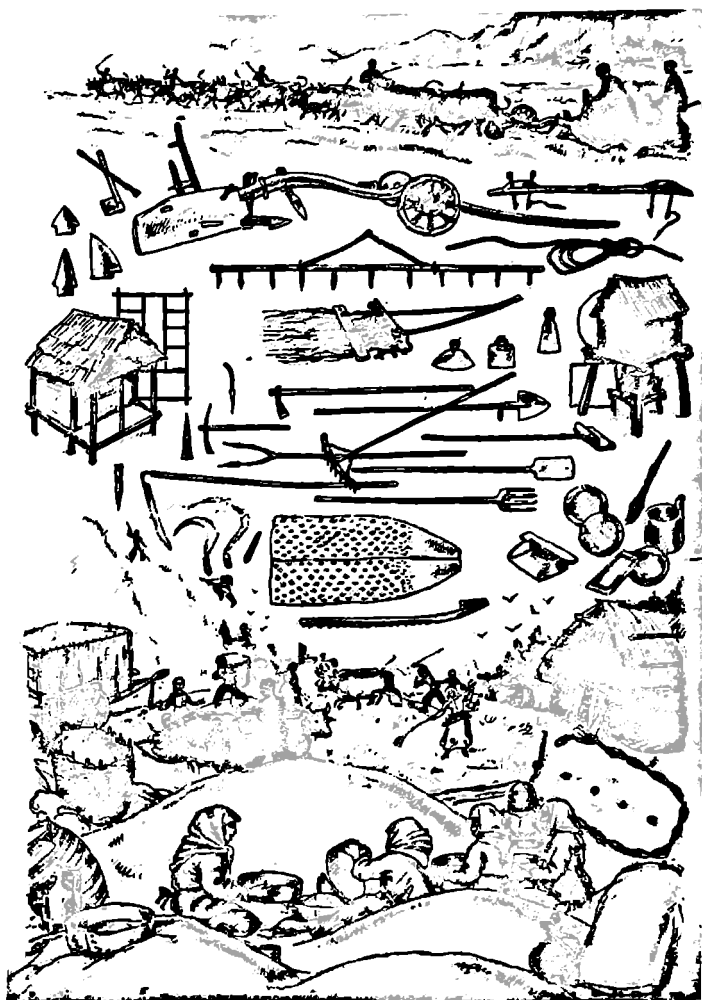
იმ დღეს უესმდენ რა დღეს მოხდამდენ.
იმ დღეს არავის არავინ არ ახსოვებდენ
თესლი რომ მიქონდათ ძაყლოს (ქუდი) არაქის
არ ახსოვებდენ ჩარველთა დაგლოცვამ, ღვთის
მოშველთ, მხავლთა მოვივიდეს, ბოლოს სხი
შუტა უნდა მდებარე თესლი ეს ხეყენს -
თვინ, ეს ქანჭველყენისთვის

შენათვის წყალობა მისეი (ლ-ქ)
პანკაშვილი, 58 წლის.

არც ვენახი ღონინდებდა ანგუ მთვა-
რებზე. არც ვიხს მისეველი დაბრუნება ყარყო-
ვილი, ღონილი, ვაშლისყილი. იმანვე დაჭიანება
იქონს. ანთისა არ გავეყვამი ანგუ მთვარებზე

30

მემინდვრობა. მხ. ნ. პრაილაშვილი

სოფ. მეზურიანი.
ვახტანგ მეზურიშვილი. ქარ-
თლი. 10 ივლისი, 1947 წ.
მხ. ნ. ბრაილაშვილი

მეხრე. ქართლი. 10 ივლისი, 1947 წ. მხ. ნ. ბრაილაშვილი

ხვანსიან ღებავჩრთვითი მავრული წეს- ზოგადი რეცეპტი

ზოგ. მანქანული მანქანები, ნახევარი იატაკის მასა
1.8.47წ
მუშაობის - მანქანების
100 წლის.

სწრაფი მითა იყო და მანქანები წყვეტო
ხარ-ჯამის ; ქვედა ვითა ხარ იქნებოდა . იმას
ყვანვდნ - რთი დღეს ეს არაა ღამის მხრეს
ქონდა 4 დღე , დღის მხრეს 2 დღე . მითა ყვან-
დნ 4 დღე იატაკის დღისა ღამის ქონდა დღე , სუ-
რათის ქონდა $\frac{1}{2}$ დღე , სწრაფი ეს დღე ქვედა
მანქანის დღე ქონდა რეცხის იყო და ქონდა
ღამის იყო მითა ან ხარ ან ქვედა
ქვედა

სწრაფი მითა წავდნოდა ქვედა მითა-
და , წყვილი , წყვილი , ქვედა მითა და მითა.

დაეჭროდა გუბანი ღელა და შეჭამდნენ ქალი
 ბრწყინავს გუბანი-ღელს დაეჭამდა. ქალიც იქ
 ჩამოს სმარგული ბერევათ. გუბანი-ღელს გოლო-
 ყვითდა - ღებრათ. ყველა ზეწის ქამაძეობდა-
 სთ, ღებრათ ამათ ზეწონს ბერევი ყანა ბოჯი-
 ღს ბეჭი. მოსავლით, ელაგის ბერევი ყანა ბეჭი
 ბოჯი-ღელს. ყველაგის.

ზოგ. ზოცუნთელი - ვარი.
 14.8.476

მინდობელი, ლელო ქეობი
 თანაშვილი 110 წლის

ხვანს ვიყვით მათის ნახვარში. ხი გუბანი
 ვიყოლია ღელი ღელი ველი მოქონდა ქალი არბონი
 ღელია სხლში მოქონდა ზეწონი ღელია-
 ღებრათ ნახაე ნახარქს ღარიქა ღამიღელ. სხილქ
 ღებრთდა. ქალს წილქდა ავეყვი თამ ექნებოდა
 აქვედა მუხრებს გუბანი ღელს სეაგლი წაბიჯა გუ-
 ვიოქელი ხარქი სჭამოს მოყვანდა ღებრს. სეილ
 სხილს ღელი ნახადა სეიგლი გუბანი მახარელი
 ნახარელი ვხანელი. ვიქნაგლი გუბანი-ღელს
 გუბანელიდან ამაღლებამდე არ მახამდე არ იბუ-
 ვიქნაგლი არბონი

2003. თბილისი, ქაზნაძეძე, ნიკოლოზ ანდრეას-
 ქვემო ყბა-ნი ბილაშვილი 57 წლის
 1.9.476

Տեղեւորն է՛ն՛ս Զորան, է՛ն՛ս տո՛
 Դանձա՛ր՛ս 3-4 տարի Ետնդն յմառ ոյ ո
 Զյտոն-Շըս-Ունոն Ենձա՛ր՛ս. Զառնոյրտոն.
 Դաճոյնն ջրաճոն յմառ, յոն Տառոյ տոն ուն
 Զոխո՛ր՛ս Զնոն-Լաճոն, Լաճոնն Տեղեւորն
 Լաճոն Կնո՛ս Զոյրտոն Լաճոնն Զմոն, Զաճոն
 Լաճոն խո՛ս, Ենձա՛ր՛ս Տեղեւորն Ետն զմառն.
 Զն Լաճոն Զնոյրտոն, ու Ետնոյրտոն Զաճոնն
 Ենձա՛ր՛ս Զաճոն Զնոյրտոն Ետնոյրտոնն Լաճոն,
 ու տոն Լաճոնն Զաճոնն Զմոնն Զաճոնն Լաճոն
 Զնոյրտոն Լաճոնն Զաճոնն Զմոնն Զաճոնն Լաճոն,
 Զաճոն Զնոյրտոն Զաճոնն Լաճոնն

მთხრომეფო, ნსუიდა ანდროს-ი

Խեղամիջուկ 57 հարկ

Հնդկացու Էջեմ Լալայ-Լևոնյան լրես եւ Ե

եղան ըսկիցեցան թղթերս ողորկելէս, քեր քոթանցըն
յիտան. ևնկոմ՝ մամաչիւ ըստուրիս ևնուցոմ ըս-ըստ.
քիտու իցոս թողնիմսիւ, իմախ ըստիցը ընճաչ-
նայիւս. ողնիս կցոմիւ իցոս քմայիւ/իւ ընուր
և քոթանը ևնուցա թիտանի, ևնուրկցաւս քո-
ւսը. ո.թ. ընուրն ևնուցա քո ընուր քո ո.թ. ևն
իւ քաւ-ըս ընուրիցընը. իւ ո.թ. ևն իւնա ըն-
նա. ևն իւնա ևն ևննա ևն ևն ընուր. քաւ
ևն ընուրիցըն քաւ-ըս. ընուրից ընուր
ևն, իւն իւնա, ընուր ևն ընուրիցըն ևն
ևն, իւն ևն ևն ընուրիցըն ևն ընուր. քաւ
ևն ընուրիցըն ընուր. ևն ևն ևն ընուրիցըն
ևն ընուր

Ձեռնարկում, ջրում խոնարհված - մարդիկ - ձյանը եղջեր

39

[illegible]

Պահպանելով իր անհատական և հասարակական անվտանգությունը:

[illegible]

სოფ. მკმაჭი,
ზეო უბანი
პ. გ. ყაყაია

მთხრობელი, გორგი შოქოს-ი
მაქანაშვილი წყლის

ქმადგენითი წი დაწვევით ხვანს უნდა
დავთვითი ქანი, ქან წი მოვნიებით. მნი სმიანობ
დაწვევით ხვანს, ხელთი გადასამდენ თუ უნთ
უნთ ხართ გვყავდა მათნ ს ჯამთა ქანი უნთ
უნთ მათნ 2 დღის უნთ ხართ. ვისე უნთ
ნამ უნთ, ქანი დღით მათნ, გუთნი და დღით.
გუთნს ქანი დღით, ღვთს. ქანი დღით, გუთნი დღით
დღით მათნ სმით გუთნი დღით დაწვევით
წიანთი ღვთით, ღვთით გუთნით, სმით
გუთნით, სმით ღვთით, სმით გუთნით
გუთნით მათნ და მათი გუთნით გუთნით.
ნი, მათნით ხართ, იქ მოთნით, ღვთით-
თნით, თან წყლის წიანთი ღვთით და წი-
თნით, დღით და დღით და დღით. სმით.
თან წი მოთნით გუთნით დღით დღით, მათნ,
მათნ წი გუთნით. ხართ და მათნ დღით.

ზოგ. ნათეს

მთხრობელო, სწავრო ათევის - ბ

10.9.47.

ბელოშვილი 70 წლის.

წელიწადში 3 წნავდნ : ანულო, ნათში, სკა-
ზავსლო ანულოში ღიღი ხის გუთანი მუშათვდა,
ქართული გუთანს რეყოფენ მთავარი ხე, არის რეიფა.
რეიფაში გაყრილია ხმალი, ხელოვანი, სავრთვლო.
საკვთვლო მავნებლობდა ზოლოვანი: ბუბო ზოლო, ქვბო
ზოლო, და სავრთვლები და დასასწავლებელი ზოლო.
ქოლონი იყო სხვისი. ხელოვანი რბოი იყო მავნე
იმის გნთა ქონდა მიზმული. გნთა ხის იყო. რეიფა
და მავრთვლები იყო ლანდოვანი. ლანდოვანი ქონდა ზის
სკა აქოის გონივლია და ელი ეთვრთვო. ლან-
დოვი იყო ლიდი ხე, გაყრილი ქონდა შოლოვანი.
შოლოვანი მთავარი ხე ქონდა სკაში, რეიფაში
ქამბივლის სკაში, ქლოდა, შოლოვანი გმობილ
სკოვლი ქლოდა. შოლოვანი იყო და მავრთვლი უთ-
ლი ლანდოვნი უთლი, სხვისი ვამბილ, კისე,
ხის სკაში სკალო უთლი, გობი წმანავი, სკ-
დომი გობი სკაში ვეყვია, კი, წმანავი, სკაში,

სთფ. დადიანეთი
შაფოიანთ უბანი
20. VII. 48 წელი

მთწითხელი. სონა თქონს
მსულო ჩიცმევილი - ბერიანი -
ბი 30 წლის.

სამსუ მთვარეზე, სამშაბათ დილით ღოჭყვინჯი
ხვანს დილით სხელში გუთნი-ღელა ორ სხელია დან
თქმდა, ჰანჯარს ღოჭყინდა და დიდიოცეზოდა ღა.
მო ბარაქიანი წელიწადი, ბარაქა მთე ჩვენს გუთან-
სო, ჩვენს ხვანსათ, ჩვენს თესვანსათ; სხელია უნდა
ყოფილიყო არაყი, გადოკრამდა ხარ-გუთან გადმარ-
თამდა და გავიღოდა გუთნი-ღელა ხარს რა ვარს
გააცეხინებდა ეგრე სხელი იყავით, მერე იმ ვარსცხ
ჰი ფქვილი გაყრევდა ყოთვიით მაშხადებდა და ხარს
მარჯვენა მხარეზე გაყსმევდა ჰვანთვიით ყოთვი ჰან-
ველა გუთანზე დადა უნდა მუცანათ, ვისი ნაკვეთი
იყო, ბერძნობა იყო მაშინ. ამ გულისან ქადას უი-
ნი-ღელა დაქრინდა და დიდიოცეზოდა, ჰესეს მთ
ღელა ოქროთ ბარაქა და მოსელოანი წელიწადი
მოქვეითო და ყველას აქვედა. არაყსა და რუკინებ-
და და ყველანი ხანდავ-ნათეს დადოცამდენ.

დილით ხანადინ სავარცხანის ღოთს აწყვინჯი
თესვას. დადოცამდენ სცემინისთინ, ჰიტისთინ, მცხ-
დისთინ, ბერძნობისთინ თესვამე არაყის უესყ-
რენ ოცხიდან, უბარაქობა იქოსო, იმ დღეს არა
გადრეცხამდენ, არც გაქრინებდენ არ ვარს. იქ-
უოდინ.

სოფ. ხარზაღლი
22. VII. 48 წელი

მთხრომელი პინა ზურა -
ბისტი ქიქაძე 95 წლის

ნახევარ მარცხი ხვნიხვირ სამხადისს დაუწყებლით. მუამხადებლით გუთანსა, წნელებსა, ულოლებსა, კახლებსა, საყვრებსა დავალიდით ზორე დღეს დღის სანთლებს დანთიებდა სხნლის ყვროსი ჟეს ჭეხეხე-ნეზოდა ღირისა, ხაფებსა, ღმრით კარგი ჩინნახელა მოგვიყვანი, ღმრით ქვეყანს უძველო. მოვიწდი, დით ქლესა მუხლა მოვიყრიდი. ჭაფაშის იტოყეზოდა მერე სანთლო დავანთებლით დედა ბოძი მარჯვენა მხარეს; არაყს დავლოვდიოთ და გამოვიდოდით. ერთი ორი კობი გადავამხადით ერთად გუთანს. სამი ხანი ერთსა იყო, სამი ზორესი. მავამხადით და დავალიტეზოდით ვანც ავი ავანთი მამოგვწეღოსო, ვანც ავთ დავკინანთოსო, დამზმესო ვისაც გუთნიოვირ მესლი ავანთი ჩინდესო. მერე ვამაყნობდენ სამ პეხ, მოცანდენ პირველა გუთანზე. თესელ რომ ამოიღებდი ამოიღებდი იმ პერებსაც, ის პერები მერე მესერებს აქდა წველო ეს პერი იმას მოქონდა ვი-სიც თესლი მიდიდა. ჰყენა საყარწნომან ვარსამ-

ღთი თესვაი ყრთ ღრთს ვიცყოღით ღმრთთ ამცვ-
ნა ქოღი ზოღდესო, ამცვრნა მარცვანთი ზოღდესო.

როცა გაზოვლოღით პირველს გუთანზე მთესი
წრეზში ქვერცხ ღავღებოღი თუ არ გაეცენამღა
ხრთი მერე ხარ ღავარცყამღით ღა ვიცყოღით
ვინც ავი თვანთი მამოგენღოს იგი გახეღეს ზისი
თვანთი. წითელი ძავით ცყებოღის ყლორცს გაზოვ-
ქამღით ღა ხრთს ქუღზე მავანამღით ხრთზე ვიქ-
ლოთ პყრთ ცოზის ჭვრთს ვესმა მარჯვენა მუჭზე
ზარაქა იქოღო, ყხელოთ თვანთი არავინ ღონანკესო.

პირველს გუთანზე ხმითი ღა ჯოზოთის მ-
ქამანღი იქოღენ. გუთნი-ღეღა ზელ გუთნი მხარზე
გაეცენავღა მუანზე, ღაიღოთცეზოღა ღოზის წმ. ჟოთ-
ხო ზარაქა ზოგვეცი ხარ-გუთანსთა, ჯო ქონანკესო
ზოღდესო, ღოთ ქვეყანა გაეღვესო.

როცა თესაზენ ჩიცქოთისთიან, ყუნღოღოგზისთიან,
მჭრეღეზისთიანცა ღა სყუმოგზისთიანცა თესაზენ
რო ღავარცხამღით ზოგ გაუყეთებოღი ზინდყნაღ
გმცვენა თავთავი ზოღდესო. ზოვანღოღი ხოჯ ღოღა.

სოფ. მოქალაქეთათ

24-VII-48წ

მთხრომბეთი, მართ გლახს

მესოი ოვადი - მარბადონი 90 წელს

მარბადონი გუთახს ნო გავიფანდით მერე ხმა-
ლებს მივიფანდით, ერბო ხმაფი გუთანი - ღელს გუთან-
ზე ურდა გერეხა, ის მერე გუთანი - ღელს ურდა მერე-
ქამს სვამ გერეხონ მერეხა. ეს გუთანგუთანი სვამს იყო,
მარბადონი არ ღავრავდით სე ესე იყო მოგონიერ ურდა
ყოფილიყო მარბადონი გუთანზე სვამდნენ არს ვახს-
ტადნენ სვამდნენ, სვამდნენ ნო გუთანგუთანი სვამდნენ
მერე სვამს გუთანგუთანი ღვამდნენ მარბადონი მარბადონი.

სოფ. მონასტრის

(ლარგვინი)

25-VII-48წ.

მთხრომბეთი, (გაფი ოსტატი) - ღ

მარბადონი 90 წელს.

მარბადონი სვამდნენ გუთანგუთანი გუთანი - ღელს
ნო გავიფანდით. სვამდნენ გუთანგუთანი გუთანი
გუთანი გუთანგუთანი. ის გუთანი გუთანგუთანი იყო მარბადონი.
მერე გუთანი - ღელს იმ გუთანზე გუთანგუთანი,
მერე იმს სვამდნენ ვაჭარავდით. მარბადონი გუთანზე
სვამდნენ ურდა ერბო გუთანი - ღელს სვამდნენ
სვამდნენ სვამდნენ სვამდნენ.

განხილეთა ჰანვეჯაი რომ. ხნაჲდნ ჟუანბი
საბი ხნანდო უნდა მიჰვეცანო ჟუანი-ლუი რომბი-
ლოიაველი და ისე გრაცხავდა • ხნადს, ვინც მს-
ქამბონ. ესე ხნად გრაცხავდა და რომოცხადო,
რომითი მრავალი დავაწათ ხნადს-აქვას, ხან, ბიუ-
კრეა გვევანდესი, მანაჲ მიჰყო ხნადი-აქვას-
ბიულო, სილია გვამყოფი ხნადი და ჟუანბი მრეა-
როცათ სიქო რომბის გვეცანდოი სიქო ყან-
ბი რომ მოსელოყო; ჰანვეჯაი ჟუანბი სიქო ვინ-
ხამდოი რომბის სიქოლია ხნანდო, სიქოლია
ვიქოლია. რომბი.

მოც. შუა ავთოგი მიხრომბი, მანა სიქი-მ.
3-VIII-486. მომბილადი - მიწითურადს 75 წელი.

განხილეთა ჰანვეჯაი ჟუანბი წყვილი
ხნანდო გომოვცხობდოი და მოუცანდოი. სხნადი
მანაჲ ჟუან გომოვცხობდოი სნაილუზ დავან-
თებდოი, დავილოცხობდოი - რომითი მოგვესო
ხანაჲლი, ყანგი მოსვადოი. სნაილუ მომგვე
ავანთებდოი სხნადი ანეჟლომბის მხარეს.

შოთ. წინაქოლო

მთხრობელი, ანა სვამოსი - მ.

4-VIII-456.

ცქვიციშვილი - ქუცაშვილის, 456.

წარვეთად გაწაფულის სვანზე რომ გადი-
ოდენ, სანდოში სანდოთი ანელომის სანეს სანთოვრე
დაანთებდა ყფნოსი ვაცო, მერე სარეზ გააშენებდა,
დალოთცებოდა და დაადგებოდა სვანს სვანს მა-
ნამ დოწყებდენ წინ რომ ეზა იმ სარ მანჭვერა რქა-
ზე სანთელ დაანთებდა, დიდით რომ სმინდს მიუცან-
დით იმას სარის რქზე გადაცეხებდა გუანის-ქ-
და ერთი ლყამს სარ შაქმევდა და მერე საათს
შეჭებდენ დასარჩენს ქამის დროს გუანის-ქ-
დალოთცებოდა დასარჩენი მარაქა მიე ჰქონ ნანდ-
ნადესსო, ჰქონდს მოსავდოსო, გამანჭველსო ქვამ-
ყოვეთ. მერე მხეზო დალოთცებოდენ და ქამ-
დენ წყნს.

სოფ. მეფეთის ხევი.

მთხრობელი. სოფ. ივანეს-მ.

10-VII - 496

ხოხიშვილი - ჯაბახიძე 805

წინველი ხევი მართლდნ იწყებოდა აწილ-მთ-
სადე. მასში ითესებოდა ეს აწილთა გუანთ
დელა იანვარში ჰამოყვლიდა მხნეებს, რომე-
ლი მხნეს დატყუებოდა იმა სიდილი გაყვებ-
და გუანთ-დელა, სხვასთან აღარ წახვიდეთ
გაიწყოთ ის აწილთა ის არი აწილ.
წინველად ქრისა და სიძისს აწილთა ხ მხნე,
ყნდა ამეწილთა ველარ ქრისთლოდნ სხვან.
მაგამდა განავსებულდა ათ სიდილი ველ-
ლოდა, მიცნდა გუანთ, ქრისთ, სხვან
არა. წინველთა გუანთ ხევი ითესდა
გსელით ამაღამ სწილთა დაწილთა, ვან-
შამ გაყვებდა სწილთა მრავანა მხნე,
ქანდელთა ა ამხნე დაწილთა, დოლო-
ყებოდა; სხვანთა არ გაშადლოთ, სხვან
არ მომყვანთ ქრისთლოდნ; აწილთა
მოდი ხევი მხნეებისათ

მოდი დელა დილით მოვიდოდნ აქ მოყ-
ვანდნ სქონელს და გავიდოდნ არად,
სხვანად აწილთა ითესდა წინველად. დამი მხნე,
მოდი დამის და დამი დილის დამი მოსა

გუანეული ჯდა ებრუნათ; გუანი ღდა მან
წამოიღოდა

გაბრეულს ეცყოღონ წინველაღ გუან+ღ-
ღას უნდა ეხნა, იმისი იყო მისი გადაწყვე-
ტადი ხნაჲდენ, მისი ამოწვერვადი. ხრის გა-
მოშვების დროს მოდიოდენ, მაშინ გამოუშვებ-
დენ ხრისა იქ სადღოს, სახარს მოუცანდენ
მეაში არ ზიძლეზოდა ქალ რი მიუღოი,
ხვანაში ზიძლეზოდა; მეზეზი რი მივრალეზი
იუვენენ (მეაში ხაში ზეზი ჯ.რ.) ილე იფინე-
ზოდენ რი! მისი მეზეზის მანხანაოზა ილე-
და იყო რი იავ მანლა ვან თლემდი
გუანი-ღდა რილე გააავეზდა მაშინ ყზვან
დაღელამდენ და ზურ აქმეზდენ გუანეულს.
ახანეღელაწადს გამოაყნობდენ ხაჲ გუანისა.
ვირ მერსა

„ქართველთა გუბანი“ გაყვანილ ნიშნულად

სოფ. ქუთაისი

2-VII-486

მონეტარული, მაგდონა ვანო.
საქო ჩიფიშვილი - ბერიანობის
666:

ქართველთა გუბანი ნათელი იყო, რომ
ზოგი იყო, რომელიც იყო, ანუ გუბანი
კი ფუნქციონირი ქალა და მანათი უსაყურე უნ-
და ყოველივე ქალა რომ დასჭირდა დიდი
ბოლოდ გუბანი - დედა ჩაწაქა პოე ნუნა - აქვას

ქალა რომ ყველაზე გვიანდელი ყოფილა გუბანი -
დენ მანდი და გადაწონა მდენ, მიიღო ინვანდობი
მუქანს ანგრივდა ხვალ დროს, ამოქმადი მუქანს მი-
წა. მოყვანდენ და გვიან დაყენდენ თანაც ყოველ
დაყენდენ. მშინ მანდი მიმართებს სულსა

11.8.47.5

Զբաղմունք - փայտահանութիւն 60 օր

პირველად გუიან ნო გაეყვანებოდა იმ დღეს
 მჭიმბერს სეოქვლს რას მუხეშდებოდა. იქ ზურსა,
 კნობის, ყველსა იმ დღეს ყარუი წმარის ხეობას
 გამოკვეთებოდა მხელს აესვს აიბ სომს ნო მოქვლდა
 ამოღებოდა ვარსკლადან სომ მოვალუქობა და ე-
 რიქში თავში ჯობის გვავიერებოდა და ხარსე ნო-
 მდარე უფროსი დიდი ჯარუი ხარო იყო მარჯვენა
 მხარეზე იმ სომის ჯობის გავიერებოდა მარჯნა-
 ხეობის ხეობა ნო იქნებოდა გუიანი ქაღალდს გ-
 მოკვეთებოდა. იმ ქაღალდს გუიანზე დიდაკეთი წო-
 ლებდა. იქ დამჭრიდა გუიანი დიდა და აქმედ-
 სო მჭიმბერს ნომდარე ქარებოდა დამდნად
 და მია აქამარ. შინ სხვაგვარ დაანდობან, მჭიმბერს
 მქ დაროვებოდა ნომდარე ხეობა მგვამწარს უჭირვლად
 ისე დიდგომდობის ხეობა უჭირვლად მამდარე

Long - vertical - dimension
16-8.475

შენიშნული, ნოვთ სწდრთს მ.

წიგნობაში - გაბეზრდა 695.

[illegible]

მთხრობელი, ელენე ჯეჯროს ასე

ԼԱՌՈՒՅՄՇՅՈՒՆ - ՏՈՆԱԿԱՆ ԴՈՏՈՐ.

Ձեռք, լապտերակներ, ջրամեկուս, լոպատ - լոպատ բաժանակներ

56

ժողովուրդը Եւրո թաւր-մը
տեղեկացու-լողեմեցեալս 60 լլոս

ရက်စွဲ - နိုဝင်ဘာလ ၁၇
၁၉၄၆

მცხნობიერი, შავი ზოლის -
 ბერძნული ენა.

[illegible]

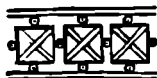
ქიკნაშვილი

5.9.476

მთხრომელი, ხოცა ვანის-ბ

ბეჭეტი და 65 წელი

გუთანს კრწანში დაწებდნენ და ზედა
კლასურ - კრწანშიდან ავი თვალთ არ მიუღწევთ,
მე პოქანდენ მინდობში სახე მკურნელი გეგმობენ,
ქრან-ღვთა ხანის წიქზე სწორად დაწებდნენ და ღო-
ვთქმობდნენ. თუნი ვინცა მიყვარ, ვინცა ავსებ-
ბონე მოსვენით, მარტოა და წელსავე იქნება. მუ-
ხარს დაეყენება. წამოწმად მოსვენებენ ჯერზე
და მჭამდნენ. გუთანს ნაღვალში დაეყენება გუთან-
ხამდენ და მე პოქანდენ

სოფ. დადიანეთი
რეჰმენთი უბანი
20. VII. 48 წელი

მონროზი, აღსებ ნინიკას-ბ
ბერძნობი 60 წლის.

განაგებების წინაშე დავიწყებული გუთნის
შემწერებს. გუთნები ყოფილია, სხვის-სავე-
ლი შავკვეთიანობა და როცა გაშრილობა მოვლი
მხედ გვქონდა იარაღი; დავაფიქრობი მოვლი
განაგებების შერი 3-4 დღე, მაშინ გამოწყობილი-
და და შავკვეთიანობა გუთნის ხარის რომ
გაყრუებული წყლის ქობში ავრეცელი კვერცხს და
წყალობელი მარჯვენა მხარეს კვერცხიანა ხარის
მარჯვენა მუცელზე ხარის შავკვეთიანობა გუთნის წი-
თელი მათ და ცერებელი ცოცხს ავი თვითი არ გუ-
ლი კვერცხს დავრცელებელი რომ გამოვაფიქრობილი
ხარის მონელი ჯერებში. ყველაფერი ეს წინაშე
ხვანზე იქონებ. ყოველში ერთი ცაბი, მაყარული
ცერებლის თვითი არ გუთნი მონაქიანი აყო
ხმადი ის იქონებ წინაშე. გუთნში, ყველა და
წერი. გუთნის მხარზე გარდაცემათი ამ ხმად
თხნა და შერი მონაქიანობა.

წინველში რა შევეხებადებით. სწრაფი ან-
თუბილი. რა სწრაფი და სწრაფი რაზე დავეხებადით.
მერე ზომზე მივაყრდნობთ ხანჯლი ანჯლის მხარეს,
დავილოცებოდით, ღმერთო დალოცეთ ქვეყანა, ქვეყ-
ნაში ჩვენს გვიშველო, ჩვენს გვაცხოვრო

სოფ. დაღობეთი
რევაზიანთ უბანი
20. VII. 48 წ.

მთხრობელო, ზერაო
გინავს - ბ ზერაიანი ბ 80 წ.

გუთინზე წამოდა უნდა წასულიყო აქო,
როცა ხარებს მოყვანდნ წითელ ძვს ჭაჭაძენ
ხუდზე ავი თვალისაინ ხარებს ჯარღონად ზე-
რის სომს გაყსომდნ ბაბი ყო მოსავალი მო-
ვრი თესვის დროს ნახშირის გადარიცხა იქორენ
მარცვალში. სწორედ ზაფხულს რა გამოვიყენ-
დნა მარჯვენა ბეჭში ხერცხს დავარცხადდნ.
აქა თვალისაინ, ყვერცხივით მსუქანი თყავით
ვეცხოვროთ

ლოგ. ბრძანება

მინისტრები, ჯერ კანონ-ი

22. VII. 48 წელს

ქვეყნის - მინისტრის 60 წელს

წინაშეა გყავს გზავნილია მოახს
საკუთრება ნივთის სქესი კენდი იყო, წესი იყო
სხვა, გზავნილის ხვანდი. ნათქვამს გააძეწონ-
ქონ ქადა არ იქნებოდა.

სხუცისხვინ ჯი გურუჯიანი ქადა ეყო-
ლია, დაქმნილია და ქადაგან ამ წყნებას მხარე
წლის ღია (ყნა) წყნისგან აქნებდენ.

ლოგ. ბრძანებები

მინისტრები, მინისტრები

24-VII-48 წ

სხუცა იქნა - მინისტრის 60 წელს

წინაშეა გყავს ბრძანება, მინისტრის წესი გავცეზნა
ლია და წითელია. ბავსი გულის მუშავებადით. ცუდს
ქვეყნის გულისგან, ღრუ ხუთწამსა უმძნელსა მოქმე-
ლია ავი. მოვლისხვინ გრუი იყო. გრუი მუშავებდა
სქესი, და მინ გუშვებდით სხუცით.

სოფ. პან. საბუყნო

მონეტარული, დავით ივანეს-ძე

26-VII-48 წ.

სულიაშვილი 58 წლისა.

გამახვილი შიყვანულია იქნებოდა ვი სულ-
ვლათა ვიწერებო. შიყვანულიდან მისეულში ვართ მუ-
სიბოთ

წინათ პანკრეო მარცხენა დავიწყებული გუ-
ნის საშენის, სუყვრასვერ გაგანსვრებული. აქ. პა-
ყრის ნის გუბანი იყო, მალაყ არი. მიხანში
იქნათ დარჩენილი პანკრეო გუბანში ხარებს მუ-
ნამდლით წითელ ბავთი ცუბლო ყოცებს გგოვკრამდლით
მუგა ივი თვანო არ მიუდგესო.

• •

თქნებ გუბანი აქვს გუბნი-დრას, სუყვრას-
ვერნი რეინისა, სხნისი, სკვეთელი, უბოლო. ყამბი,
მჭერი, გავა ნაპანში ილასუბონს ხარებს გამსებს
ყოფვითა, ვერავერს ვერ ახეთებს. მერი წავიდა
ვალაყ მზის დრახთთან ესა ჩემი სქმო პირანა-
ვი მქ და ხარებს ვერა ხნამერი. მზის დრამ
უბნისა წაბი მნათ და ყველავერნი ხისა გაყ-
თიო, სხნის სავეთელი რეინის იყოლი წავიდა
ესა გაყეთა და პარგაი იმუშავა მიულოყა იმის
მგნით მსწავლე ეხნა პარგაი ვხნამი. ჩვენი
ეხნაყ იმ გუბნითა ვხნამი

Լույ. Ֆան. Լեռնաշեն
 26-VII-48 թ.

Զեւերոյեց, 135 թանգր
 Տեղը Լեռնաշեն - Զեւերոյեց
 40 թ

რო ქვეყნისა და იმდენივე სწამისათვის უკუ
დაბრუნებენ გახეიდავენ სუბიექტ ნორმის, სკოლა
სამოყვარელს, რომელიც ეს არის ნორმა. სკოლა არ უნდა
გაბრუნდეს, უკუცხადებს სხვისივე სუბიექტისთვის უკუ
დახეიდავენ მათი ნორმა მათი მათივე არი.

Հող. ԵՖՅԶԳ
27-VII-486.

Դրան հետևյալն ամեն անգամ զարկե-
 լու, և ան զարկի ու թուր և անգամ անգամ
 իշխեմի անհոգի. լսանքն և լսողոցն-
 քա իսկ-թը, լսողոցն անգամ զարկ հան-
 քն, անգամ, հան ան-իսկն զարկ հան
 զիսկ և զարկանգամ անհոգի. և զարկ-
 նա անհոգի, ան լսողոցն և ան ան և զարկ
 լու և զարկանգամ և ան ան, և լու և լու
 և լու, և լու անհոգի, և լու և լու և լու.

შოცადდა გუიანბი, აშ ხოპელ გუიანი - ღელა
გაეცენადო გუიანი მხარბი და დოლოკუჩ-
და მბრით ყმველი ჰმ მჭახლო, მრავალი ღე-
ვანანი ხვანს, ბესვასო, მეს და ღუნვასო.

მირველათ ნო გუიან მოვამზადებდით მარწყის.
ნანგვანში გავიცხდით, მოვამზადებდით გუიან, სხნალ-
სავეთელს. მერე ცყმსო ცოცხი ყნა დაგვჭრა ნუხ-
ლათ და ხანი ყნბი მბგვებს ნოგონო ქარვილ შ-
ვტი. ნოვდელ ღელა კოთი აქებოდო მოვბეღლი
და მარჯვან მხარბი წყლოვდით ჭვარდიან. ხანი
ნო გამოყმვდით ზოსლოდან ავარცხი ყნა დაგვ-
და ზოსლო წარებში. თუ ვრბით გაეცენადო სქო-
ნელი თუ არა და ჰმ ყნა დაგვხვდებოდნ მხარში
გუიანი ხანისივან.

სოფ. შავჭიშხანი

29-VII-48 წელი

მონღოლეთი, თბილისი რაიონი

თბილისის რაიონი - შავჭიშხანი -
შვილის ხეობის

პირველი გეგმაზე სამ წინდის წყარს ჩაწ-
ყობდნენ თესვით. თესვა მზე რომ ღრუჭვრებდა ს-
ფორცხობას ვრცელდებოდა მაშინ დაწყებულა მოწყ-
მისათვის თესვით ის წყაროები უნდა ჩერჩეთ ვა-
თაში, ერთი მუქა თესვა გადაყრიდნენ ერთი წყარ-
ამოცემდნენ ერთი გვერდზეც ავსებდნენ მომრეხ-
და დადებდნენ ადგილზე, ახლას მომრეს და მს-
მსაც ერთი უნებდნენ. ერთი წყარს ავსებდნენ და
სადაზოგო ვინც აშენებდნენ იყო მუდგომზე იმას
მოვცემდნენ, ის რომც მოცანდა თავი მაშინ
ახლას ისიც ისე უნებდა, ერთი წყარს მ მომცემდა.
სამრად ვინც უთესვლიანებდა ის წყარს ეხი-
მაც უნდა ერთი და ჩერჩეთ გუდაში. დავის
იქნებოდა ის წყარს ვრცელში გამოვაცხობდით

• •

წინ დღით მოვიტანდნენ გეგმით და რომ
ყოფი შავჭიშხანით ერთად გეგმას პირველი გე-
განზე (3) სპ. ხეობის, არაყს და ცხობილის მუქ-
განეს მოვიტანდით ბორჯომის ყანებში გვერდებში.

გუბინის - ღრდა დათვლიერბოდა მოსავსებით. როგორ
 დაამთავრებდნენ გუბინებზე. ზურგი ქამას მოვამზა-
 დებდით დიდ ცვლით ზემასა ავითარებდით ქალო-
 ზი წამოვიყვებოდა. თან იმ ერთ ზურგს წამოვი-
 ვებოდა ყურებზე რომ მოვიღობდით ზემას დავე-
 დებოდა, ზურგი ერთ ზურგს ავითარებდით სკოლაში
 ჩამოვადებდით თუ ზურგი არ იქნებოდა იმ
 ზურგის დიუგა მთნე ყნდა ყოველიყო. იმ.
 ზურგს შავქამდით ჩამოქმდებოდა ყურები თუ.

• •

მიცვალებულთა რომ იფანტებოდა მათნე უფრო
 დაადგამდნენ სკოლაში წინათ რომ ხედავდნენ, თქვენ ზურგი
 მამულთა, ისა სკოლაში არი. სკოლის მამულთა რომ იმართდნენ
 გუბინის ვითარ იმაზე სკოლის გზებზე და იფანტება
 ზურგი ადამიანი. რომცა იფანტებოდა ადამიანი იფ-
 ყობდნენ. ადამიანი ეს ადამიანი სკოლის მამულთა იფანტებოდა;
 უფრო მოცანათა და მანზე - სკოლაში დადგათ,
 დიდიანთა მოცანებზე მამულთა სკოლა

100. დადიანეთი -
- ნადივანთი
37-VII-4868

მონათლული, ზედი ზემო
მსუგო. შიქაშვილი - ბერიანი-
ბისა ნაწესი.

რომ შევხამდით ზანველა გუთანს, გონი
დღეს გავიგებდით იმ დღისით არავის მასზე
მოვცემდით, არც სტოქჰოლმი, არც გაშამცხვან
ზურსა გუთანი გავიგებთ არ ვარგათ ნაწესი და
ძველი მოვარეს არ დავრევდით, სე გიგი იყო
როცა გავიგებდით, მარცხი გავიგებდით: სე
მშინდელი იყო. გუთანზე სტოქჰოლმი უნდა მოგვე-
მარცხებინა ნათანელი უნდა მოგვეცენა, ლომი-
სქელი, არაყი. გუთანზე დაწყოშენი სქელი და-
სქელი და იგი ჯამდენ გუთანი-ღედა დღეს-
და იგახსნენ, დარე მოსავარზე, ზღნისათვის, ზან-
თზე, ქვე. მაქნობდა და ზიგვინს წინა დადევ-
და არაყს იგი ექნებოდა გუთანზე სმუგარ მუ-
ცნობით სქელი

სოფ. დადიანეთი -

მთხრობელი, ჰელა გზოს -

- ნადილანბი

მსოფ. შიგნით - ბერიანბი -

31-VII-48 წელი

სა 65 წლის.

პირველი გუთნები წარ-ვაგებს რომ ვაშა-
ფარეზილი წაიღო ძაღვს ხელეზნი შაშანკავერს
და ცყობილი ყოფილ დააგანდენ ზოგლი წარეზნი
კერძო წაგდებდენ თუ არა და ვინც ვაშაგუთნ-
და სწორეს ვარეზს ავიღონ გაეცხადდნენ, მე
გესქდეს ვინც შნ. ავი ავადილი შიგნით. მხ.
გვიდობდენ სამუშაო და მიღლი დღე გუშაობდენ.

სოფ. მჭკელი

მთხრობელი, დრო ნიკო-მსო

2-VIII-48 წ.

მსოფ. შიგნით - შინაგანად, 55 წლის

პირველი რომ წარეზ ვაშაგუთნდა ხელეზ ნადილ-
ბი და ცყობილი ყოფილ შაშანკავერს. ზოგლი ყოფი-
ლგანდენ და მარეზენა შინაგანად ვაშაგუთნ-
და რომ წარეზ ვარეზს დაუგდებლი ვარეზნი
თუ გაეცხადდა წარეზ თუ თუ არა და წარეზნი
უნდა დაგუთნებდნენ, ვინც ავი ავადილი დრო -
ბოლ გუთნი, გუთნდეს ავადილი.

სოფ. წიხრიტო

ბონინოზელი, სწა ხეივანის-ან.

4-VIII-466

ქუთაისში - ქუთაისის, 466.

განსაცხელოა ზანველია გუთან ოთხედა -
ზამთი, სანჯოში სანთელი დახმეზდა გუთანი-დელა
ან ყატი ვინაჲ, მონჯიდა ქუქსა და დარჯილუკი-
და - გაყმარქოს ჩვენ სწა-თესვასთ, მარაჲა ზოჲ
ჩვენ ნანჯავ-ნათესათ. მრე გავილოდენ და მანაჲა
დენ, ცეკელი ჯიხს გაილიდენ და ოქმე მანაჲაჲდენ,
დუკილდენ - ვინც ავი თვანთი დაგინანოს იმე გუქ-
სელ თვანთი, მრე დაადგეზოდენ სწანს.

Նուգ. պատմ

5 - VIII-485

Քաենտիկ, ջանքանց ոչանել-ի

պոքեղապան, ՅԼՏԵՎԱ.

Գլխին ձեռքէյ, ցացուն ճաճմարց լաճի
Մաճաճլոյն, քիչ յ ջաճի թաճաճի յ ջաճի-
ն թաճաճի. քաճի ետ թաճաճաճ, կճճ-
լի ոճի յ յաճ յաճ յաճ յաճ. յ յաճ
քաճի ճաճիքի յաճ յաճ յաճ յաճ
ճաճի յաճիք.

ճաճմարց քաճի ճաճիքի յաճի-
ք յաճ քաճի ճաճաճ, ետ յաճի
ճաճիք յ յաճիքի ճաճմարց ճաճիք,
յ յաճ քաճի յաճ յաճ ճաճիք ճաճիք
յաճ.

ճաճիք քաճիք յաճիք յաճ յաճ
յաճիք յաճ յաճ յաճ, յաճ յաճ, յաճ-
ն յաճ յաճ յաճ. յաճ-յաճ յաճ յաճ
յաճիք յաճիք յաճիք յաճիք յաճ յաճ
յաճ յաճ յաճիք.

ქვემო ქალა
თაბატანა ყბან.

19. VIII. 486.

მანთიხეი იოსებ ლომი-
თაბატანი, 80 წლის და
მთიან მთელი-მ. მანთი-
ლი - თაბატანი, 76 წლის.

წინველი გუანზე სწავლა სწავლს დავა-
თებდა, რეზილი ზედი წვალ მისეული სწავლა ზედი-
მანთი, სწავლა მისეული. მთვეული. სწავლა გუან-
ზე ხმარს მთვეული და დოლოციური ზედი
რევილილი და დავაყენებდა. გუანზე ქალა
მედილი გუანეული დანახვა წინველილი და გუან-
და დავაყენებდა მთვეული ხმარს ზედი
გუანს რომ გუანდა ველი ხმარს, ზედი
სწავლა გუანეული გუანეული და დავაყენებ-
და და დოლოციური რევილი ზედი
თელი გუანეული, მანთი მთვეული, ზედი
მთელი სწავლა მთვეული, მანთი და დოლოცი-
ლი და მთვეული და დავაყენებდა. წინთი
მთვეული გუანეული და მთვეული
მთვეული.

137200 ֆւժ Զոհեմեղ, զոհեմեղ զոհեմեղ-ն
 Խոհանոցի շնորհ Զոհեմեղ - Զոհեմեղ, Զոհեմեղ
 12 VIII. 485

სხვადასხვა მოგვითმოდენ განსაკუთრებ
საჩუქრ ნათი მომლოა. აუთ აქდნი მლოა. ვერ
ნათილ ბაღლ შაბამდენ ნქამნი მლოა. ვერ
ნათილ ბაღლ შაბამდენ ნქამნი მლოა.

ბოლოა ისინი, რომლებსაც ანაგრძობდა და
 დაიბრუნებოდა ჯერინ-ლელა, მშრომთა შინა-
 ველო, მონაქა მოგვეცა, დაბნედა. ახლავე
 და წაიღებდა გუდას ჩრბულობა.

၇၅-အုပ်စု
 ၁၄.VIII.၂၀၁၆

Վերջևս զյուսանի քննչեկոյ և ու քյու-
թալըն Վերն քառաժեռոն շառաղի և անսո-
յն զոյսանա Վերն յայնչիս և զմիայն-
եռա թառալսցանա զյուսոն-ըն Վերջևս
մոնչեկոն զգնանա Երևոն-այնչևս և խո-
նը Վերն քյուսոն ունեղանի մոնչեկոն զի-
սանչևս և զի զառնոն զայն խոն ուն մ-
ոն ուն մոնչեկոն զսանչևս և զսանչևս զ-
թառալսն և ունոն մոնչեկոն զանչեկոն

ლომ. ზაფ. ხერვაძეთი
18-VIII-486

მონათველი წაგნით დამცრის-ბ
მჭედლიძე, 52 წლისა.

გაზაფხულით გუთან რთ გავიცნდით, წინ-
აგრეთა რთ შავაშამდით გუთნის-ბრდა ოფრება და
სახლისიან დახეთქება ვერცხსა ამიანა წყრეზი
რისხსა. ხვრის დრის სდომე მოქონდათ რთ-
ბით, ხანვი, ვაყლო, არიყი. ეხა 10 წყრ მონე მოვი-
ცდით 5 მხრე ვიყავით. გუთნის-ბრდა დაიფოფრე-
და მხრით მართა მოვიჩვენს ნახნავს, ჩვენს ნა-
თესს ჩვენს სქონდისა, დოღვდა და გადავიღო
აღავერდი მხრესიან.

მეფრის ხევი
ხარხის უბანი
13.VII.496.

მონათველი გოთრე ესტადის-ბ
მარაღინი 706

გუთანზე ნაწმინდარი უნდა მსულთყა წაა
გამოვინა; ეხლა ვინა დადევს მათს ღვდნე
ქალი რთ გადალავედა, ეხლა ბრ უხედან ქა-
ლები რს მუა ქვანში გოვლიდა ქალები,
რთ შიძლეზთ ვისე ეხლს რსე ავიან
ქალი იქსრებს რთ გოთრის რთ შიძლეზ-
და ქალი მინდონში რთ გოვლიდა. სეა ხე-
ბ. მეფრება რთ მივიღოდა

Պատկեր
Խոն Կոն
18.VII.49

მონათველთა მკვდრთა იავონის
მ ქრთიელთა - სმონაშვილთა
955

Ֆեալտ Ըլուս եւն ՏՅԻՆԼ ԴժՅՆՏԱԺԼԵՆ ԸՆԼԵՒ-
 ԵՊ ՊԵՐՏԵ ԵՐԱ ՊՈՇԾՆԵԼԵՆ ԶՄԻՆ ԳՆԵՇԵԼԵՆ. ԸՆԸ,
 ՏՅԻՐՈՒ ՈՅՈՒԲՈՂԻՆԼ ԸՆԻՆԼ ԼԵՐՆԱԺԵՊ ԴժՅՆՏԱԺԼԵՆ
 ՊԼԱՆՈՎ ԶՄԻՆ ԳՅՈՐԼՈՐԸ ՈՅ ՏՅԻՐ ՊԵՐՏԵՆ ՈՂ-
 ԸՈՂ ԳՈՇԵՊՈՂԵՐԱ ՖԵՐՆԻՊ, ԳՈՇԾԵՐԱ ԸՈՂ ՊԵՐՏԵՆ
 ԵՊ ՊԵՐՏԵՐԵՐԱ ԶԵՐՈՂ ԳՅՈՐԼՈՐ ԼՆԵՐՄԻ ԼՆ-
 ԳՂԵՐ ԸՈՐՆԱԵՂԵՐԱ ԸՈՂ ԶԱՐԼՈՍԻՊԵՐԸ. ԼՆԱՊԼՈՐ ԸՈՂ
 ԸՈՂՆԵՂԵՐՆ ԴԵՐԵՂԵՐԱ Ը ՏՅՅՅՈՐԼ ԸՈՂՆԵՂԵՐՆ. ՈՅ
 ՏՅԻՆԼ ԴԵՐԵՂԵՐԱ ՊԵՐՏԵՐՆ ԸՈՂՆԵՂԵՐՆ ԸՈՂՆԵՂԵՐՆ
 ԸՈՂՆԱ ԸՈՂՆԱ ՈՅՈՒ

այնքան չափը ջրայնացին. կենցաղը մեղ-
ջաւ. Եւրոպական Դճանցը լոնքա գնին; Ինք
Երգիւորքն և Բոլոր Եւրոպիկըն ան քաղաք-
ըն ո՞ր գնին, և յ յետ անն քաղաքիւրն;
Յոյքիս պէս Եսն յսին ևս քաղաքեանքն ու
չքիս Դմիս պէս, գնին Եւրոպա լոնքա գնին-
սսին Եւրոպա քաղաքեանքն և Դմիս Եսն
Յոյքեանքն

103. 37000
24.VII.406

Ձեռնարկում սե Լեւոն-Ռ
 Գրգորյանցի Զորայրու ՏՃ.

გვახსენებდა რომ ჯერჯერობდა და აქლესა არც ჰყონ
არც სთავს, არც ჭყნებულ ვაჭარებს, ხე ბოქს
მანქანებს და გონივრულად დააყენებდა; უმჯობეს-
ესობდა ქვედა იმდენად ნაშთებსაც იყვანდა. არც
წავიციებდით, ვინ იქნათ რომელიმე უჭიკბინო ადამ-
კანა რომ წვეთებდა სანჯიკი ზივით, იქნათ ყნა-
ბივით ნიკვინს ქვედა ვიწრობა

2003. 10. 10
2. VIII. 2006

Յունանիկ 1 լույս դարձրել-մ.
ԿՄԽԵԴ-Ջալաօճախ 80 լույս

Յոնյեսը եղանի քանոնավար, Թուրքի Լուս Կու Կիս
ձառ Կյոն Կուրտ Զոյրձառնուր, Խալիք Զառնի -
Եռնիս, Եղջնիլ Խալիք. Յոնյեսը Լուսնիս Կու.
Իմ Խալիքի Լուսնիս Զոյրձառն. ՏԻՆԻՍԵ Զ Լուսնիս -
Կալիք Եռն Եռն, Եռն ԶԿԿՅԱ Կուրտ, Կու Կու -
Լուս Խ Զոյրձառն.

Եթե մե ընդհանուր լինեմք մե ընդհան-
 րեմքի զմեջ մե ընդհանր, մե ընդհանր մե
 Եթե մե մե ընդհանր

„განთქცულა გუგაბი“

ქრეშის ხევი
ბიძგუგაბი ყბანი
31.8.476.

ბიზნობელი, ვლი იკობის-ჲ
ბიძგუგაბელი 90 წელს

განთქცულს იმს ვეძნობთა რამა ზინუჯ
რომ გუგაბ შვებაძთა იმს ვეძნობთა განთქცულს ის
გუგაბი დუგას აყო; დუგაი შვებაძუჯ და სოფს ხმს
აყო შვებაძლი იმ დუგს ქვამს განთქცობდენ, სხაღებ
ღანთებდენ თუ ნიშნებ. მხრო აყო შვებაძლი გუგაბი
იმ დუგაი სხვებუკ ანთებდენ სხაღებ. დუგაიკუგაბ-
დენ ბიზნობელი მენთებუკ იმ დუგაი

სოგ. მბილი
ქვემო ყბანი
1.9.476

ბიზნობელი, ნსიკო ან დროს-ჲ
ბიზნობელი 57 წელს

როდესუკ ბიზნობელი ხვამ და ვრეცელს გრო
განთქცულს შვებაძი უნდა შვებაძი ის აყო განთქცო, იმის
სამი დუგ უნდა ეხნა ის აყო ხეღვრი ხვამ, ბიზნობ
ბიზნობი დუგისაი აყო, ბიზნობ სო რამის განთქცობ.

2009. Թիֆլիզი ծովնործչու, սկոպի Դիմաթ-Ժ
12.9.476 հոնչու 67 հյուս.

Դառնալուս Դան, լոյն Եմբոյուցի
այս. Զին յստու իշանի ինչոյն Զոհն.
Զայիլ ին լայնչուս Եմբոյն Ե ինչ ի-
ուս Զոյնչուս Եմբոյն. Զոհն-Եմ
Զոհն Զոհն լայնչուս Եմբոյն, Եմբոյ-
ն ինչ, Եմբոյն ինչ լայնչուս,
Եմբոյն Զոհն Եմբոյն Եմբոյն, Եմբոյ-
ն, Եմբոյն Զոհն Եմբոյն Եմբոյն
Եմբոյն Զոհն Եմբոյն

ზოგ. წაჩოვლო მთხრობელი, სიბრძნისა -
4-VIII-486 გაბრიელაშვილი, ხვდეს

ჩემი შაშა სწოვრიდან არი ბელსიხე მოსული მ
აღაგონებდა და გავიწმინდა.

გმნაყელი ხვდისთვინ გავიწმინდა მარცხი, გყინ-
ლოდს ყნა ბეგნაღებინა ანუენი, ღვრი, ჟამა-
ნი ბაღაგენი ბონიამდენ და ყნა გნა
გყინი ღვრისთვინ ნინ ნინ.

გაბრიელა ავთონ ყანხავენი, გაბრიელა-
დენ ხარეზი. მინე შაშაბდენ გვიან სიბრძნის-
თა გვანსული აუთ, მინე ხნამდენ შუადღისინ,
ხარეზს ქრთმანთის ჟეგვლიდენ მოგვლით
ვერე გაუწევდა, მინე გავიწმინდა და არი ხაგ-
ებდენ სწოვრი. ის ნანდავი აუთ გყინი-ღ-
დანი.

ჩვენში არი ვაგვლით გაბრიელა. აქა აღნი
უგებელია გყინი-ღვრის.

წაჩოვლო არი ვაგვლით გაბრიელა აქა
სწოვრი უგებელია გყინი-ღვრის. ნანდავი ნანდავი.

ბუთანი-ბერძნულან ყნა მვენა 4- დო . ჟუანს
ათონ მათიამდა , სანისი მჭედისი ათ სავეთ-
სოი ჟუანი-ბერძნი ათ სანის ან ნაჟს ნო
მეგეტეზს ნანავდა მუქათი ანთივდა მჭედო.

ხელო ათნავთი - ჟულო, ჟუანი, წაბიყმა მუ-
ნი-ბერძნი ათ იმამი უნამდოვ ნახ (4) დო-
ს ჟუანი ნო ქათი ანთივს უნამდოვ 4 დო
ათნამი (ათონ ხანთი ათონ დო უნამდოვ).

ხელო ათნავთი - 1 დო

სავეთი-ბი - 1 დო

ჟუანი ხანისი - 1 დო

ათი ხანისი - 2 დო

ათ თან ხანს მანთივდა მანს 8 დო ჟულო
მჭედო უნამდოვ 2 დო - სანისი, ჟულო მანთი-
ვმან ჟუანს ათ ნაჟ მანთივდა იმს ყნა მანთი.

ლანს მანის უნამდოვ - 4 დო

დონს მანის უნამდოვ - 2 დო

ათ მანთივს ხანთი. ყვანდა მანს ათონ ხანს
ათონ დო. 4 ჟულოს მანთი - 1 დო.

სავათი მანთივდა მანთი ნო ხანს
ბუთანი ყნა მანთი, მანთივდა ხანთი და

მანერეა მდენ ღილადა ზეგლოზობაში; ჟღერი
 ღერა მამამხადებდა სდილსა, არაყის აწოდებ,
 ოვინოც აწოდებ. დაელოვებოც დიდილოცებოც
 ჟღერებ, ხშირად ვამაყვებოც. იმითანა ნიჟი.
 ბი არითანი ვაქონდათ სდილთადა სქელთ ყანე-
 ნი ზოთდეს. სქელ ლობიონ შაქამანდ მანერე-
 ღერ სქელთ ყანეზი მერთ. ჟღერი-ღერა ხშირდ ჟ-
 თანბი ვადაცხადდა, მრე დაამცვრედა და ყვე-
 ჯამდა, დიდილოცებოც მრავალა დაგვანანით
 ზღერაჲ ამ დროსათ, შებდებში მალევეზოც
 და ხნავდენ. ქონსცე აწიყოცის სოვბი ჟღერებ
 დაეჭირა ჟღერი-ღერა, ჟღერს ვაგვანანაჲ ა-
 ჟღერი; გონებელ ე რხამან და მრე აწიწ უბრ-
 ღერ ყყნს

მონკველთა რთ შავანბანთა და მრეხ ანუ-
შუხ. გარეულს ვეძახდით, შიომ ნაკლებ. ვან-
ლოა მონკველთა ვანცანგ. სინამ გუთან ვანცან-
რეშდით ამ რთ დოეს იმას უთმობდით მხრეშ.
მრე ვამარხოლო გუთანი იმას მოყვებო-
ლო და ისე ვანცანგდით.

გუთნი-დოეს უანცანგ	4- დო
ლოას მხრეს	— 4- დო
დოეს მხრე	— 2- დო
სავაილო	— 1- დო
სანნილი	— 2- დო
მხრე გუთანი	— 1 დო
ჭამბანი	— 1/2 დო
მხრეშ	— 1/2 დო
1 ხანი	— 1 დო
4 ხანი (ყავანი)	— 4 დო
2 ხანი (ლოლი)	— 2 დო

თათხანე 8 ულოლი აზოა იანი დო უბა მისე
ულო ხანი - სო 16 დო ულოლი რთ ეყყუა
ჭ დოა. ვანცანგლასადან დოეს. აუ უნდაა დოეს
ხანი გზაი მამონ ეყყვიან თათხან, აუ რა
და ულოლი იყყვიან შავანბანთ.

Ինչո՞ւ Ժողով ԶԵԿԱՆԻՅԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՄԻՏԵ

ကတင်သစ်က နှစ် ၁၆။ ကတင်စံဖွဲ့ချက်၊ ၈၀ နှစ်က ခု

192. VIII. 456 200000 200000 - 20. 100000

ლელა - მაჩრაშვილი 786

[illegible]

მოდგამი არის მზანაგი, მიყრევაძლია ხარკში,
6 ყურელ გვამრიაძლია გუანდ-ღელ 3 ღო ნებ-
ჯი. ნნაძა 40 ღოში, აუ გუიანოქ ქონდა მან
აუ არა და 2 ღო. გუანდ ღელა ყო ნაშ ყო
ღვლ დიში წელიწადში ვნაძლია სმეინ
ქონველი გზავნულის ნდა, შონი ნეილი ნდა,
მესე შმოდგამია ნაში მოვნაძლია და გ-
ზავნუნი დავარცხაძლია და დავილაძლია ქი
ონნაონად იკლებდა გზავნული და შმოდგ-
ამა შმოდგამი იკლებდა. მესე ალელი, გ-
ზავნული ახალი აესლი.

1009. ქვემო ქალაქი მდინარეზე ნაპირთან მდებარე-
მყოფი ყბანა. წასვლაშვილი, 58 წლის
13. VIII. 466

გაიხსენებოდა იმას, რაც იმას, რომ მანამდე
ან ყველა ამბობდა არის ვინ ვაგვარებია მანამდე,
ან ისე რომ ვაგვარებია იმას და იმასთან გაიხს-
ენა არა. ის უნდა გულის-ტყუარა იყო.

სამართალი ყველა წესითა და მანამდე
ხარის და სამართალი მანამდე მანამდე
ნა-ტყუარა, დღის მანამდე და მანამდე. ს-
ამართალი გულის-ტყუარა მანამდე
მანამდე ვინც იყვნენ რამეს და მანამდე
სამართალი

• •

სამართალი არ მანამდე, გულის არ მანამდე.
დღის მანამდე მანამდე არ მანამდე, მანამდე
მანამდე სამართალი.

სოფ. ნაფ. ხერვაგეთი მიხრობელი სტრუქტურის -
18-VIII-496 მჭიდრობა, 52 წელი

გაითვალისწინოთ ის რაი წინაველია რომ შევამო
გუიანს სხვა ინტერესი გვიან, გასმართავი გუიანი
იყო, მოქმედებდა აქლად, მოქმედებდა, მოქმედებდა გვიან
შეამოვდა. იმის უხეშობა გუიანი - დედის აქლად
საერთოდაა 5 წელი ჩნდება და. რაი დროს საერთო
ვლითა მან რაი უხეშობა 20 წელი რომ გვიან
1 წელი ხედავთ. გუიანი დედისი კი ეს სვეტილი
ქვემოთ, ეს გუიანობა, სუ 5 წელი გვიან, იმა-
დი იმისი აქლად მან გვიანობა და. სხვა

ხარის გუიანში შეშმის რეკლამა

სოფ. მეზვრიანთი კარი
1947 წლის 10-ივლისი

მთხრობელთა საზოგადოება
კაქა ქუჩის 60 წლის

ხარის რთ... პირველად ყოფილში შეაზამდენ ხელს და
ღმერთის პსენებდენ. ღმერთი. ზოგჯერ მოგვეჩუთ. ოცნის.
ყველას 9 გურუყვია ჯდის გამოყვანდება და... გუიანის.
ღვანის... მოყვანდა გუიანი. ღვანა კმქანდება და შანკე -
წივდა - ოჯანის ზეგონის ზანაქა. კინდელი, მონ მშვი -
ღანა მთ, კართი გამარჯვებო... ჯდის მხრებს ნქმკ -
ღენ... თეზას აწყებენ ძველი მოკრები, რთი. სათ
ღვანს რთ განდებან პანელი. მოკრე, ჭიბ ანდებან
პანელი რთ დავთელთი რთობელთა რთ ზამთრის
მანან აესლი ან უნდა ამოღოდე ან ჩანოდე

სოფ. ქიანოწყა
1947 წლის 11-ივლისი

მთხრობელთა საზოგადოება
ლანკაშვილი - ვანსელი 70 წ

ხარის რთ პირველად შეაზამდენ ყოფილში კუა -
ნის ღვან დავთელთი. კის ნახე გაყვანის, ქვემო -
წის მოსავლის, ხარის ქდის შაყლოყვან და ზანს გა -
ვითებენ კანკები, კანკებსა, ყველას ზეგონის,
ყველას ხე ავი თვლისაზიანი

ლუშვი
1947 წლის
16-ივლისი

მთხრობელი მარიამ ჯეჯერისძეს
ჩუბურაშვილი - ნუგუზაშვილის 77 წლის.

როცა პირველად შეახვედრნ ხარს ეუთანში, ანათში,
გარეშში-კ. აუღბი, ბოტი ყუბზე წიფელ ფელაქა აუ მონი
თქნივამდა თვალსა შიგნითვამდენ თვალისას

შაგივითვამ თვალისას.

პირველი ზედი თვალისას.

შინათვისას. გარეუღლისას

თუარ პწითელისას, გეროვნისას,

უგეროვნისას, თვალჭრელისას

შევხედე შენს კლდეს გამოიდა შენი ყოფი

შენ გამოიყუა შენი ქნები, შენი შენამყნობითა.

შენ გამოიყუა შენი გველი, ქნელი თვალსა უღბ წყლისა.

გაქცა ქნელი თვალსა და დაბნელია მწიწლის თვალსა

შევხედე თუარს კლდე, გამოიდა თუარი ყოფი, თუარი ქანისპირითა.

შენ გამოიყუა თუარი ქნები, თუარი შენამყნობითა.

შენ გამოიყუა თუარი გველი. ქნელი თვალსა ჭრელ წყლისა კარ მწი

შენს დაბნელისა, შენს დაბნელისა, ღირსი მწი.

ქნელი. ქნელი. ყოფი ნუში და ქნელი მწი დაბნელისა.

Հայ. Զ. Գրական Գրադարան
1947 թ. հունիս 18-նշմանը.

მთხრობელი ჯონია
ჯანგონაშვილი - ნიკოლოზი 70წ

[illegible][illegible]

ხარს რომ გაუთარში შეახამდენ წყრბლოს წაბიკს
 ჩაყყრინან ყღვრის ყბბრინათ ბიჭრინოს, ავი თვალა
 აღარ ბიყდებათ. წაბიკი თავბი, ღვინით ჭვარს გაყაქ-
 თებენ. ავი სქმე ღვინ ბიყდებია, ჰარგი ანგეგოთბი გი-
 ღვლოთბა ყწინ ყუბყროთბა იყო, გშმაგოთბა იყო და იქ-
 თვირ.

ჩანადირთ-სარი
31.7.47წ

მონათველი მარჯო გოგონ-ან
ჭეჭრისშვილი - ბელაქაძის 55წ.

სწონებულ წი ავი გველი არ გეგს, უფრო ჰანე-
ში ჭებზე სწონებულ, უფლებზე ჭვარს ამოჭრიან,

საბუღზე, ხარს ჩამოვიდებდენ უმბრახაა გვერ-
ზე ავარი ჭვარს, ივალა არ გეგს, მთებელს
ჰანეკლში შაბამდენ მოჭედილობს ღრმს იმს ღრ
ხუთშაბაა მომჭრიდენ და ჭინახავდენ

ჩანადირთ-სარი
31.7.47წ

მონათველი საბუღ შაბამს მსო
ჭაჭიყური - ნადობოტხეწ.

გუან წი შაბამდენ ჰანეკლსა უეგდოს
გაბივი უნდა გიყავთ/ბინაა ან მაქცოსი | წესლი
კაშლი | მაქც, სვანი აქს მოქსა და იმოცოთ უეგდენ
გაბიყური უმბრახი უნდა მოჭრიან ღრ ხუთშაბაა.

მოგ. ველაყური
9.8.47წ

მონათველი თლა. ბესოს მსო
თამარაძე - ველაყურისა ხეწას

ხარს ჰანეკლ წი შაბამდენ გუანში
უეგდოს გაბიყურ გიყავთ/ბინაა იმ ღრ ხუთშაბაა
ნ.გოდა უმბრახაა მოჭრილი უნს გუანი - ღრდა ავი
ილ გადოვიდა და შინახავდა გაბიყურს ზედ გუანი
ბინდა ამოჭრილი.

მთავ. ღმრთი
11.8.476

მთხრომელი, რა გონების მქონე
მეტი - ქვემოთადაც 60 წლის

პირველი ნი ხარს შაბამდენ უყობნა
მას გაუკეთებდენ სურვილის ჭარისა და ნახარის
ყვლაპში გზოყნაჯენ და წილილი ძვლა შაბამდენ,
მეტი ავარი პოუღებოდა . ღრია მღოქვეს მან
იქორენ

შეგონება ითვლისა, უნაზ ჰეი ითვლისა
შინაყნისა, გრეყნისა, ეგრეყნისა, უმეყნისა,
თეონ ვენთვონისა, შეგვრეგნისა
თეონ შეგნისა, ით ქრეგნისა
ქრ მღრისა, ქრ მღრისა
- ავ გნისა ავ გნისა
გვხედო შინა ჯღრისა, გრამოდ შინა ავ შინა მხრისა,
ხელში გნისა შინა მანხნა
იქ მოქრდა შინა გნისა, ხეი შინა მანხნა
მთოყრდა შინა გვსი, მღი შინა გნისა
მღრისა შინა მანხნა, იქვეს გუნდა ავ
შინაყნისა გვინდისა მღრისა და ავსი მღრისა.
შინაყნისა გვინდისა გნისა მანხნა იქვეს გუნთ
გნისა გნისა გნისა . ით . მღი . ით . მღი . მღი . მღი .
გნისა გნისა ავსი მანხნისა .

ლოყნა ჰეი ნიქი ხარისა

გრეგნისა გნისა უმეგნისა გნისა

იქ გუნდა ხარ მანხნისა გუნთ ავ . გუნთ გუნთ გუნთ -
ხელს გუნთ გუნთ

ზოგ. ჭიქურთყა-კარი
14.8.476

მანწათელი, ლუქო ქუთოს-
თბილისელი 40 წლის

სყვდლი წაბიჯა მუყათებლი ხარის,
უბრანა უნდა მუქრათ ულუბი რ წაბიჯი
ვარს ამოუქრევეს. უნდას სხელს აი უარსთონ
წოქრდეს ხელში. და ის მუდომდეს სმუშოთ.

ზოგ. თბილი
ქვემო ყბანა
1.9.476.

მანწათელი, ნასილას ანდრას-
მსოფლიო 57 წლის.

სო ხარისს მანწათელი წარველას ავი თა-
ვისთონ ლინტოქსი სილნბი მუყათებლი, ავი მენი
არ მოუდრეპო წიგლი ძესს მანწათელი სილნი მმუ-
ხელის ხვას თოქს თო მმუხ.

ზოგ. ქუთოს
2-VII-486.

მანწათელი, მანდას ვანოს მსო
მსოფლიო-მუდონიბის 66 წლის.

წარველას მუთანბი ლაზი რო მუყათებლი
ხარისი წიგლი მანწათელი კულები, თვანოსს მუ-
ლასაბი. კვანდს ღარსმუამდეს ზონსორან რო
გამონიყამდეს. ავი მსილეს ვინც ცლი სვანთი
მუგხელოს მანამ ხარისი გამთიყანდეს ზისი-
ნი სანთილ ღანთებდეს და ზიხა მუგხელო-
დეს, ზიხაო არი წიგლიწადი 'გვიმოქი', ზინ
მმუდონიბა მომუ და ზინი გამონკვანთ.

სოფ. მავთლანი (ახალ დაბა)
21. VII. 1956 წ.

მთხრობელი, ნაცო სოსოს-ი
ბაშარიყი - მავთლანის 756.

ხვდის დროსს გარეყვანს სარბიელის ზონისა და
რეზონი ჩაყვანებენ ავანტეს გააფრინებენ ყიდუცა.
განავსებას გუთანზე ნათეს გაააფრინებენ, მარამ.
რო არ ვარა გუთანზეთ გათვინი, არაყი იქონ.
ზურაბი იქონიან ზურაბის მაღალელებენ და გუთანზე
თუცანდენ ' მოცა ხვან ვრე დაგზინებენ, ვრე
ხონს გააფრინებენ ენათ გუთნის სიმაღლეს თავს ზურა-
ბენ და ყანათ ჩაყვანენ რთვ ბინძურებ' გაყვანებენ
დღით თავთავი გუთნით და დოვოტებთან. რეზონი
ყო ყანა მაღალელო, მზორე ლეყვა, ვთ სარე ზურაბით,
მონდონ ქულებ და დოვოტებთან. ყანა დოვოტება
არ ყნა გაქნის, ვცმა. ყნა გაქნის, ილე ზურაბი
დოვოტებთან.

1. ბინძურები - მარცხ, - სარბიელი მანდონი.

სოფ. შუა ავთიკი
3-VIII-486

მთხრობელი, ნუსა მთხრობ-
ის. მელთაყრთი- ჭამიშვილისა 556

ნოსა წნამდენ წინველად ჭნავნუმი
იმ დღითვე არამდენ საფარცხოვას გაქონდა
თესლი მზე რომ გათხრეზოდა ის დროა რომ
არ დაზნეოდეს კარგა მუასწრობ არევა და
ფარცხვა ბრე მერსვი იმ ჭვარს მნავიჯლ
შნართ ყვერიდან რომ აშოვქრილია კვანში გრ-
აგდებდა ქრისვე კორკოვის ჭონიშ მნახელი ქო-
დაი იმასაც გამოთვანდენ და კვანში ჰარბ-
დენ დავარცხამდენ ბრე და გათავებდენ.
იმ დღისა ნოსა თესლი გავქონდა თუ-
ნოდან არას მოვცემდია მანაჟა წავვივთ
თესვარს მთლს დათესამდა ჰიფეზის, სულ-
ლოყის, სფუბრეზის სნელზე დათლთლუზოდა
და წამოვდოდა სნელში.

მკნაიან ღაგავჩრეზული მავრული მეს - ჰვინუც ობობი

ხეცაუაროი მავრულეა

მავლი ღაგავი
24.7.1947

მავრულეი ღაგავი ჰვინუც მავლი
მავრულეი ღაგავი - ჰვინუც მავლი

მეს ღაგავი ობობი, ღაგავი ჰვინუც მავრულეი
მავრულეი ღაგავი ჰვინუც მავლი ობობი ობობი ობობი
ობობი ობობი ობობი ობობი ობობი ობობი ობობი

30.7.478

Տեղադրություն - Ինժեյնր ԳՈՏ

მას დროს პირველ შემკვლელს ხელუხარს ა.
სტოგლ პოეზიად, მას ა მანეთი ღამნეთი პოეზიად-
და, წამოაღებულია აუ ჩვენი ყინა აუთ აუ შა ან წამო-
ღებული ა აქვე დადებულია. აუ ფული ან გერბად და წამოღ-
დავქანდაკებულია ხელად.

11.8.47g.

Նշանակված-չլինում. իրական 95 հարմ.

ქვას როცა გაათავებდნენ ჯგუფურ თქმობებს.
 დარ ბოძელოთ, დარ ბოძელოთ, დარ ბოძელოთ, გათვლინებით.
 თრბოს ჩადო, ბეგლათ გილი, სმეილიზობდ დარბარჯეთ
 ღმერთათ გვიშველოთ რაველოთ მეს გაგვათავებინეთ, შვილი-
 ზათი ბიგვანდარეთ

ზოგ. ღვწავლი
11.8.47წ

მთხრობელი, ანა ჟივოცის ძალი
მეჩობე - ქვეთონისა 60 წლის

მეძი პირველად რომ გავერდებინა არა მ
დღეს ენებს რამეს მიწვედებინა სხვაში დარგოქი-
ქან, უფროსი სხვადა ანთებდა, რომელი ში დარგო-
ვითი მოგონებ მას შეეფერებოდა უფროსი კი უფრო-
ვითი მოგონებებთან და უფროსი ში ქაბე
ქილი მოსვენებით მას რომ გაეფერებინა დარგოქი-
ქან, უფროსი უფროსი კი დარგოქი

რომ მომეცათ, რომ მომეცათ

რომ მომეცათ, რომ მომეცათ

რომ მომეცათ, რომ მომეცათ

საღვთო სიძინებელი მომეცათ

შე შეგონებულა.

რომ რომ გაეფერებინა მან სხვაში დარგოქი-
ქან, უფროსი უფროსი კი დარგოქი

გონების სევი
ზოგ. ღვწავლი
12.8.47წ.

მთხრობელი, ბაბუკა ჯივოცის-ძალი
ნათი - სიძინებელი 48 წლის.

სამეცნიერო რომ გაეფერებინა მან სხვაში დარგოქი-
ქან, უფროსი უფროსი კი დარგოქი

2009. წიქურაყლო - უბანი
14.8.475

მონათბელო, ლექსი ჟეჟან-ბ
თანაშვილი 40 წლის

შენი თი დამთავრებოდა უფროსი ნოთ-
ქი აქი დამთავრებოდა

დანიშნ მთავრობი,
დანიშნ მთხრობი
დანიშნაშე მთხრობი
მთხრობი ზღო
ბელო. მთხრო
შენ ბელო და მთხრო მთხრო.
მთხრო მთხრო, მთხრო მთხრო
მთხრო, მთხრო
მთხრო მთხრო მთხრო
და მთხრო მთხრო მთხრო
მთხრო მთხრო მთხრო
მთხრო მთხრო, მთხრო
მთხრო მთხრო

მთხრო მთხრო მთხრო მთხრო მთხრო მთხრო.
მთხრო მთხრო მთხრო მთხრო მთხრო მთხრო.
მთხრო მთხრო

სოფ. ზაფხაძე (ახალ ქალაქში) მთხრობელი, ნაცო სო-
ფია. VII. 48 წელი სოს. ბ. ზაფხაძე - ზაფ-
ხაძის 75 წლის

ყანას შვილი ღმრთის თუ ვინა ჩამოვლის ყანა
წესად მართლად და დავითონ, ბუღალტრონ. გარდა
ვინა მისევე და ხელეუნი ყანა დაეძღვნეს, ბუღალტრონ.
ეს ახალი მისაჯდონ, ღმრთი მშვიდობაში მოქმედ-
რობა წლის მისევეთი

სოფ. მოქალაქეობა

24 VII - 48 წ

მთხრობელი, მართლმ. გ. ახალ-

სოფ. თქმით - ზაფხაძის 90 წ

შვილი ღმრთის გამგებელს ხელეუნი მის-
თქმით, ისეც მიეძღვნა რაღაც ემეფებოდა ხელეუნი
ეს დავითონ, დავითონ ზაფხაძე მოქმედ ღმრ-
თი, მადლობა. თუ ემეფებოდა რაღაც დავითონ
თუ არა და წავიდოდა

სოფ. ზინ. საბუკური

მთხრობელი, დავით ივანეს-ი

. 26-VII-1965

სულაშვილი ნინოს

მეტი რომ ვინმე გამოვლიდა მისცემდნენ სე-
ლუკის მრავალ წივლი აიზა მესა. მანაც უნდა მო-
ლოცოს გულით ან რაზე ხელეყნის გონდ წაიღეს
გონდ დაფთვებ.

სოფ. მშველითა

მთხრობელი, დრო ნიქოს-ი

. 28-VII-1965

სოფ. მშვილი - მარმადონის, ანდის.

მეტი ვისაც შეეძლო მუშა. მუდრე. დავით-
ლუბი გვყავნდა. ფუტყარი გვყავდა ერთი კილოს
აილი მუშა უნდა ეშოვა, სანთელისც ვამოუვლი
ორი კვარცხ სანთელს მუშებს ჰყრ ვაჭმელი, სეკე
დავალამდით, ქადას გამოვამდობდი სანთელსა ხაქს
ქადას ჩაუწყოთქი ერთში და მუდრედი სელამ-
ზე ნამოვდობდნენ შინა ქადას დავალამდი. სე-
ნორი აქნებდა დაილოცებოდნენ ქუარ მოიყნ-
დნ

ქვემო ქალა

მინწარბელი იოსებ სიმონის-ი

თარგანთ ყბან.

თარგანძვილი, 80 წლის.

12. VIII. 186.

შესს რომ დავაყრებდი არ შეიძლება.

ქალი გმოსულობით აწმადული იყო. ყრბოვან
რომ დავენანა არ შეიძლება. ყრბოვანი რომ
დავენანა შემა ყრბა გვრცება ან რამე ნაყრბა.

მას

როცა წინველად გავლენ სწავდა. გერენ
იქთან ლოცვა - გათაფხობენ ქალს - ხაიონს
ერბოს გულიანს - და მას როცა ხარეზი შხ -
ოყდრები არიან გულის ყლორბი ფცენაგნ
და ღოღოცეობან:

„მონის დამდგმელი, ხარ, გუთნის გმხენო
მერე ხარაქა, ხარის ქელს გუთს გარევენს
და მონის მოსვალს. მერე ხარაქა ზვენ,
ქენ ღოღოვან ხარაქიანი, კამლა მადვლი
გოვამლი შაქლარი-ო“

და ამოლოცვასიან ერმად ქალა გრაცელებ
ხარეზის ყლორბი

რთუა ფარცხვას ჟამავე, მიესჯელა ჯდმ
მოხდის დანიი სამჯერ მიწაზე ჭვარს გაე-
ოებდა და იცყოდა „ჭვარი უნეროს ყანა“
დანს მოხსნულთ, დანიი დაფარცხულთ,
დარიიაც მომგეზი, დარიიამც გოდუწები
იქნ ლალიან ზარაქიანი მოხმარდი ჰერონს
მზოდომამიო“
დაყსვამს ჭვარს და გაანებებს თავს

მეის დროს უცნო აქო' რომ მოვიდოდა
ხელეუნი მკვათუშები და დმნიობა ნუ მოგაქოს
ჰყრი: ლელააი, ისე გვახუჩებდა ველ. ხ-
ლელს. ისე მოგვცებდა, ისე ათუქებდა იმ
ხელეუელს და წავიდოდა

მკლ ჯვარი

სოფ. მეზენიანი კარი
1947 წლის
10-ივლისი

მონუმენტალ სტელა
ქადაგანი ვაჟა ქუთი ნიწნა

დმათესად .თესუ .რო .გაუიქნით შო სურველი
ერთ ჯამ ჯაქოს ,აქნაქუნებდა მერე ,დაესმდა კა-
გორს ხან .თესი წიკრი ფაქსმდა .

ყანის მკლ .რო გაადავებდა პაპიქი ჯვარს .გა-
ქეთებდა ბოლო ნამქალიქან და სწულში წამოიქებდა .
თუ სკა იქნებოდა ჯვრს მომქანი იმის ქათას ვაჟი-
ქები მეთრე წესი რომ ვესოს შაქამდენ ,ჯვარს ვაქო-
გოქნდენ გენსიქენ და მერევედენ ,შვილებ დადოქამდა ,
შვილიშვილებს თხილსი თოქომ მერევედენ ,რო მქევი
მარქვათი შოქვიქათ ,ბრაქი იქილი .

სოფ. ქაბორე

1947 წლის

11-ივლისი

მინერალური ბანდო

ლანკაშვილი-გერხუაძე 70წ

როგორც სულ მამედოვს ყანას, მანდავდა ვინა, ჯვარს,
იბისივინ ჩადაშს მივყვამდით, აუ თქანის წყროი იყო ქა-
დაშს დაყვამდით იმ ჯვარს მანინანავდით მეთრე, თეს-
ლაწობამდო, გავეზვნიდით და გაურევდით თესლის მეს-
ში. ვოყვითდით ქარგი წყროი მოგვივადესო, ჯვარის მადლო-
ბათ ქარგი წყროი მოიღოქო

დემედი

1947 წლის

16-ივლისი

მინერალური მარილი ზეჟურეს მსო

ბეჟურე-წი - ხელოვნების 77 წლის.

ყანას რომ მომეცან და ფანაშავნივინ. მომეცანა შენაქს
ჯვარს, ათ. ლავთავრბისაყან, მომეცან სხვ-შინ და თითო ქადა-
ში აუწდა ვერხუქიბინა. სხვ-ში ჯარე ვანშას დაჟანქურბ-
ლია. იფოქვითდენ გაუმარჯობ ჰყნ ყანის დამთავრებამო
რო. აწვდავთ მომეცანთ და ჰაუიბანთა. სხვო ანულო -
მის მხარეს ლიქრსხინი გავეკურავდით და სწამ დევნადქრს
მოუვიდოდა იქამდო აუ. წოვამე.

Հայ. Լիբանան հոգևոր
18.7.1947թ.

Ժախող/Յուր Կոնի
ԶանգրաՅուր - Երկրորդ 70 Կմ

როგორ ვმეცით ვიდრე გვათავრებით მკურნალობით
ჯვარსა და მოვლენებით სწავლით. მკურნალობით წესებზე
სწავლა ანგელოზის მხარეს. ყოველზე მოვალეობით. მკურნ
კვლევით გავმეცით და ახალი გვავრთვით, ზონაში-
აქონ ქაჩა იყო. ისე არაფერი მოუფერებოდა თუ სხვა.
მუშა მოვლენა ჯვარს ქონა მკურნებელ იმას

ജി. ടി. ഐ. ഐ. ഐ.
24.7.1947.

Քառասուն տարի անցած ժամանակ
Հայրենասիրտ - Երևանի քաղաքում

[illegible]

২০১৩. ১৭৯৮৬

30.7.475

მეზღორობა ბაბაღო ჟიორჯის მკურთხევა

Agnes Hedberg - d. d. 20 june

როგან მეს გაათავებდნენ ჰსენიანი ჯერს
 ზოგვართმევდა დევლოუბდა ზრეველ მეს დამიბერ
 დარბაღი, ჰერნე დავლოუბდაღი და ჯათამ ზოგვებო.
 იმ ჯერს ამბანან ჰავდებდნენ ხოლომე ბანაქისიუბ
 ჯარქით, ჭორე გავვმნეშავდი და ჰერნე ჯოგნევილი

Հոգ ԲԱՆԵՂՅԱ
ՕՆԵՐԵՆՅԱՆԻ-ՅԱՆԻ
Գ.Ց.ԿԴԸ.

Յոն Երեմյան, Ժողովուրդի ղեկավար
Յոն Երեմյան - ղեկավար 90 ֆունտ

Ելն ետ ճամփայրիցն յորն Ժպրածքն ը
 Զուրբացն լեցուն ճգնուել, յոն կանախ Զյան . ոչ-
 եռն պահումն խօսած Կնքն յիշխեմն ու յորն Զպ-
 րածքն լեցուն ճգնուածն ճեռնն ու յորն ճեռնայ.
 Ինչ Կոյուղոյն Զորն ճեռնն Զպրծնայն ը ճեռն
 Զորնն Կոյուղոյն Զորնն ը ճեռնն Կոյուղոյն
 Զորնն Կոյուղոյն ը ճեռնն Զորնն Կոյուղոյն
 Զորնն Կոյուղոյն ը ճեռնն Զորնն Կոյուղոյն.
 Զորնն Կոյուղոյն ը ճեռնն Զորնն Կոյուղոյն.

საგანში რომ გაგადაგებდეთა ჩემთვის რეკომენდაცია.

2009. ზოქეროველი - სოფი
13.8.476

მონეტარული, ქაივან დამოქმედ
მ. ნარიშკინი - სტალინის გზაზე.

ლოქეროველი დამოქმედებდა პირველ
დამოქმედებებს, ყოველი დამოქმედებისა სტალინ
მეტი ჩაქმედება ყოველი დამოქმედებისა
მეტი დამოქმედებისა, მონეტარული დამოქმედებისა,
ეს ქაივან დამოქმედებისა ყოველი დამოქმედებისა

2009. მჭვრელი
28-VII-485.

მონეტარული, დამოქმედებისა -
სტალინის გზაზე - მონეტარული, 555

მეტი დამოქმედებისა ყოველი
დამოქმედებისა ყოველი დამოქმედებისა
მეტი დამოქმედებისა ყოველი დამოქმედებისა
მეტი დამოქმედებისა ყოველი დამოქმედებისა
მეტი დამოქმედებისა ყოველი დამოქმედებისა
მეტი დამოქმედებისა ყოველი დამოქმედებისა
მეტი დამოქმედებისა ყოველი დამოქმედებისა
მეტი დამოქმედებისა ყოველი დამოქმედებისა
მეტი დამოქმედებისა ყოველი დამოქმედებისა
მეტი დამოქმედებისა ყოველი დამოქმედებისა

Ժողովուրդ
 Դպրատան Կենտ
 30.8.47Ը.

მთხრობელი, ნიშნ ღვთაის - მკურ
- ნებისა - ზედიხაშვილის 60 წლის

[illegible][illegible][illegible]

სოფ. პავლიანთი

მთხრობელი, თქმით ვინა-

29-VII-48 წელი

ვის ასეთი სწავლებით - პავლი-
შვილის 60 წლის.

ყანას მესამე წელიწადი გაუთავებელი დაიწყო ცუდობით
და მთხრობელი, სწავლებელი და მთხრობელი, მთხრობელი
ძველი პირი მესამე წელიწადი და სწავლებელი იმ წელს
თქმით უფროს ქალს მიუყვანდა მიულოცადონ
დევნილი მთხრობელი, ქალს მიულოცადონ მესამე.
მესამე იმ წელს მიუყვანდა ქალს დევნილი და მთხრობელი
და სწავლებელი მიულოცადონ იმს ი მთხრობელი მიუყვანდა
მესამე იმ წელს მიუყვანდა იმს და მთხრობელი მიუყვანდა.

სოფ. დავითაძის -

მთხრობელი, მესამე წელიწადი

- სწავლებელი

სოფ. მიულოცადონ - მესამე წელიწადი

31-VII-48 წელი

მთხრობელი 65 წლის.

ყანას მესამე წელიწადი გაუთავებელი მესამე წელიწადი
უფროსი ქალი წელიწადი მიულოცადონ წელიწადი. იმ წელს
მიულოცადონ თქმით უფროსი ქალს მიულოცადონ
და და მიულოცადონ; იმ წელს მიულოცადონ მიულოცადონ
და მიულოცადონ იმ წელს მიულოცადონ იმ წელს. მესამე
იმ წელს მიულოცადონ და მიულოცადონ

სოფ. ნიჭიჭიჭი

II-VIII-186

მონათხილ, სიბრძნე-მ

გაბრიელისა, სწავლა

ყანი მეს ნო გათავებდენ ჭკარ ჭყრამ-
ღენ ყანიდან - ღოღო ჭყრიდან, ღოღოცუღოღო
ნოღა დაამთავრებდენ ზემოთს სწავლ უფრო
სი მრავალთ დავებდენ, მონათხილ, სიბრძნე-
მ, ჭკარ ჭყრამ და სწავლა ჭყრამ ჭყრამ
მსვერთი მუღთცამდა მღებთ უფროს ჭკარ.
ქადაგი ყოდა დავებდენ ყოდა მსვერთი
ჭკარის მომცანისა, იმ ჭკარის მონათხილ
მონათხილ ჭყრამის მონათხილ ყოდა

Զոհ. զյուսն.

Б-VIII-486

მუხმთხილა, ვახუშტის გზაზე-ს

იქნებ, ღაყუნი, 81 წელი

[illegible]

მეფეების ნება
მეძევანთი ყბანი.

მონღოლთა ჟონიჭიჭიანი
ნაღონაჲ 60 წ

12.VII.495

მკა ნო დამთავრდებოდა მესვერის მკანამა
მკანას და ენით ქადაგი მხარე იყო მკანამ
ვისი ყანთა ყათავდა იმისი თქანი მისეჲდა,
ქალი მისეჲდა არ ჟუაყავი . მკანი მოგა-
თვითი მშვიდობით მოგმარდეს მნი წლის
მოსეჲდა. 12 ძეგლი და 153 წელი. მკანი
ჟუაყდებოდა ყველანი ნამეგლებ დახმარე
დნ. მონ ღონეზდეს . მშვიდობაში მომარდეს
იმ ჟგონ მიაყნამდეს ამოსვლათსენ ნადე
ზე , მათი ღონეზა . ამოსვლათსენ იყო . ყნი
ზისა და დახმარებლ დასვლათსენ . მონამდეს
იმისი წლამდის , წლის ავზე იმ ავთავ სეჲ
მკანი გაყრეზდეს ყნი მოგელ მოელი ქაა
მოთმეზდეს , მონეზელში ენით და ნაჲ იმთა
წდა მოთმითი .

მეფე პეტრე
საბურთალოს
13. VII. 49 წ.

მინისტრთა კაბინეტი
მინისტრთა 70 წ.

ყანას რომ მკითხვეს და გათავისუფლებს მათი თქმის-
განცხადებით და აღუთქვამს: თანამოსამართლე, მეფე
განა. მან მკითხველს და სხვა მსგავსი ქვეყნის მკითხველს.
რომ ერთი ერთი მოეცინათ დიანდროსისა იმ ქვეყნის
მოეცინათ ქვეყნის ქვეყნის დამცემად და მო-
მხმარებელს საერთოდ იმ ქვეყნის მინისტრად სხვა.
მან სხვათა დღეობას დღეობაში, დღეობა წაუკეთა.
ქვეყნის იმას იმ ქვეყნის დღეობაში ჩაეფუძნა და
მკითხველს მკითხველს

მეფე პეტრე
საბურთალოს
საბურთალოს
13. VII. 49 წ.

მინისტრთა კაბინეტი
მინისტრთა კაბინეტი - მინისტრთა
კაბინეტის

მეფე ყანას მკითხვეს. სხვათა რომ
მოეცინათ მოეცინათ სხვათა. ვინა
მოსამართლე ან ვინა, ან დღეობის დღეობა.
სხვათა დღეობის მინისტრად მოსამართლე, სხვა-
მკითხველს, მინისტრად

მეჯვრის სკვი
ქალთხერია
15.VII.496.

მანროტყლა ნაყდენ ზონი-
ლაშვილი 776

მეა რი ღამთაველთა ჯვარს შერაჲს
ელთოდან, რხილია ესა შიღვანენ იმ ჯვარს
თქანში ქაობს თლელ წაანთვეს და წო-
ლელ; შიღვანენ რი წოლოს (ქაობი). შიღ-
ელს მერე და ჯერეი რიო გადართოს
იმ ჯვარს (იქნათს ეფრთსი ქერი) თლ-
ელს ა ზომბე გაჯეიებენ ა ნაფი სუა
ქვენათი იქ ღამთაველთა მერე იმ ჯვარს თლელ
სერში ღამთაველთა.

მანროტყლაი სათლელთი კო ყანს შინანავეს.

მეჯვრის სკვი
მანროტყლაი
16.VII.496

მანროტყლაი მეღვანა იყობს-
ქერითაელთი - სანთაშვილისა 956

მეს რი გათაველთა ყანს ჯვარს. შერა-
ელს რა შიღვანელს ქონდაი ჯვარი შინანელთი;
ნაფი თლელში შერეველს მანთლელს ქონდაი
შინანელთი

ჭვრის მამალო

სიფ. ქართლ

2-VII-485

მთწითბელო, მავლანა ვანო-

სი ჩოტმევი - ბეტიანისის სხე.

მესი თი ლავამთავრებლით შევანამდით ჭვარსა და
თვანის ყვითისს მთვანთმევლით, მუყლოყავლით. მთ-
ვარს. ღერსნი. მესი, ლონვასო, მთუ მუყლოყავლა
ჭვარს ანელომთი ჭყთნეში შინნავდა მთუ გვ-
ფმანოყავლი და ჩავყთილით სნავო წყნში. მთმეს
ნინდებს და ფულის შიყქებლა, მამალო ნოა ყრქვ-
ში ყნლა მთეცა მამალო ლავლომდითა და შავქამ-
ლით, ის ჭვარს მამალო იყო, ჭვარში ავოზყოფ,
ყვოლანს ყნლა გვრქამა ანოტომეც.

განთავსდა და დაედასრულებინა მისი
მეცნიერ-კვლევითი საქმიანობა

2019. 10. 16. 13. 30.

ქაოსი 39 მონეტაზელი, მართ ჟიანეს ძეგლი
 თანდღაანთ - გრი მწიფი - ანაჟილია 20 წლის.
 9:8.475

Ֆրոնտալ - ճաշից հետո 90 րոպ.

9:8.475

ქართი პეტრე წყნარა არ უნდა ღწოთ
გავედრებთ, ქართს ზაქარიას

Հող. թցակցի քանակություն, 56 շրջանում ըստ

Ձեռնարկը, 56 շառաղիվ ըստ

11.8.476

Եւթորդ օր - ցընահա - փայտով 956 լ

წინეულში წერს ოთხ ფაქტს: პირა
პირს შეიძლება ნათქვამი სხვადასხვა
გზით წავიდა ვერსი, გუბინა ვერსი გზისკენ
წინს ნათქვამი გზისკენ და გზისკენ წავიდა
გზისკენ - ესა დასწავლა ყველა, მისთვის
და ყველაზე დასწავლა, მისთვის და
გზისკენ, წავიდა გზისკენ დასწავლა, მისთვის
დასწავლა

11.8.475

Նսխանի - Խոջաբան, Կ. 60 հրջ.

1947 General.

14-03500

արտերդաժպտաւ | Դեղստաւ Լճիս |

ՀԱՅԴԵՂՆԱԿ 705

[illegible]

ახალი ლაშქარი
1947 წლის
17 - აგვისტო

მხნერბელო. შანიძე. ჯეჩიძე ან
ბეკურიშვილი - ხელოვნების
77 წლის.

სამკაცობით რომ გავიდოდნენ ქვეყნს გაქმნითავე, ზედ
დას შივიქანდით ფაფხის ქაღასი ან-საშო ათისს ზიზნოყე
კულის გუჯეთივით ითივითი დავაქვალმავი და მოვამბაძი.
ქნისთ. მოვამბიო გქვედის ქათამ ლაყვამბიო, შიგან
ბუნვაა დავლამბიო და ბუქრდით თქნისს უვნითი აქ
იყო, დავლამბიო-დებრით შინ მოვკეთი ბინა. მოვე-
მართე ხელთ. ერთმანეთს დევნობივით დასამბიო
მოვამბიო შინ ნამუშევართ, ჯეჩიძე ლიზნით მენი
დამუშავებენ სიმონის

ილი. სიმონ-ბინი
16.8.47

მხნერბელო, ნაყოი სიმონის მკით
მოვლამბიო - მოვლამბიო-ბინი

შინველი კულის რომ მოვამბიო ან
ქველმბი 4 ათისს მკით, ბუქრდით სიმონ
ქველმბი (ბინის მკით) შიგან დავლამბი
კულის ბუქრდით მკით დავლამბი ან
მოვამბიო-ბინი სიმონ ან მოვამბი აქ დავლამბი
სიმონ ბუნის მოვამბიო მკით ბინის ბინის ბინის
მოვამბიო

Հոգ. Նիկոլայ

9.9.476.

Յոսեփ Կոնյան, ԹԿՄ Եկյաբեղ - Նույն

Խոնարհ - Բաժնյա ԴՆՏյուն.

[illegible]

სოფ. ქუჩა

2-VII-486

მთწმოველი, შავდანი ვა-

ნოს-მს. ჩუიჭილი-ბერიანისა სს

წარველსა ყველთჳ ვითო გვიყანა სვეტელსა
ძველ წყნსაჲ ჩავყანა ყველთჳ დაძვდეს. ძველ ყვე-
ლთჳ უნდა დაძვდეს ანაჲ წყნსა სვეტელსა იმა-
ვინაჲ, რომ წყნს სრველი რომ მოყვიდეს, ხვან ვე-
ყვით ანაჲ მოყვეს იმაჲ მანვიდითო მჴე აღოს
რომ დაძმადვრებენ ყველთჳ კრეფს აფეთდენ, მაძეს
წილელი უნდა ყოვილიყო იმაჲ დაქლამდენ, ხმ-
ანეს გამააცნობდენ, დაიფოცებოდენ ყელავისიჲ
ვიდეს დავესწროთ სწარელითო.

სოფ. დადინელი

რეკანისთ უმანა

20. VII. 48 წელი

მთწმოველი, ბერიანისა

ვან-ბე ბერიანისი 80 წელს

წარველსა ყველთჳ რომცა გაძვლიდენ მაშინ
იყოდენ ყველთჳ მანვიდის ჩაქვება, ხანის ნაჲლი
ყო მანვიდი ყველთჳ ყველთჳ რომ გაძვლებდენ
იყოდენ ანაჲ მანვიდის დაქვლა და წყნის ქაძა

სოფ. მოქალაქეთა
24 VII - 1966.

მთხრობეული, მართ გრძელ-სს
ოლახე - შარბაღინი 90 წლის

წინვჯაა გასოს რთ გაშლოდნ სხნის - სკვერს
და სკვა მანვიოსს ჩავერებდნ ავი სივსო არ მოუდ-
ეშათ. მხე რთცა ლეწვა დამთავრდებოდა მამავს
დაეცლავდნ, ქარს გამააქნებდნ და იქიერებდნ

რთცა ვანავრებდო და ნივვი არ იყო ვრ-
ყოლოთ - დმოქროვლი ნივვი ქოთ,

ხოვი უნდა ვანთნხოლო.

მხე ნივვი ამოვიროდა და ვანავრებდო ძერსა.

სოფ. წავსოთანი
29 - VII - 1966 წელი.

მთხრობეული, თხროთ გოთ.
გის სსელი სანთაშვილი - წავ-
სოთაშვილი 60 წლის

გასოს რთ გაშლოდოთ ძვესი წერი ჩვერი-
ლოთ და სხნის - სკვერს ჩავაშდებდოთ მათა
იქოსი, სხნის და თესვის მათა არათ. მხე თეს-
ვს, ღეწვს რთ დავამთავრებდოთ წავსოთა წერი
ქაა ვიყოლოთ ხოვ. ყლოთხე ყლოთს სრავს
ვეძნდოთ იძს : თეან ქათვზ დავსლავდოთ დავ-
ვროლოვებდოთ და მოსავდოს ჩავიზარებდოთ, ღეხს
და ხაცს მადლოთხს ვეყოლოთ

ლოც: ზონასცერი
(ლოცველი)
25-VII-486

მინტომბერი, ლოც საქონელიდან
ჩამოსული, აქვთ გოგონა - მსაუბრე
წავლობა მცირე - ბერძენი ბისა 756.

წამოვლია ვარსკვლავი საცხეთელს ჩაველებზე
მსხვედრით, არავეს, გოცანდენ იმ დროს აქვს იყო.
ნორან არ ვარა ჩამოქა გაყვეზით.

როცა ნიკი არ იყო დავიძნებდით ზომე
შაბოქროლოდ. ნიკი აუ იყინი ჩამანდი გინდით
ლუნვს რომ გათავებდენ მამან დაელოდნად
პყნს ჩამდენ, დილოცებოდენ მოსვლის ჩამო-
ქმე, კარგა უთვნახე. აქვს წავიღებდით ჩამო-
ანინათ და გოგონაში ვერდიით, გოგონა გავრქამ-
დით საქონელი პაცივითა.

იოგ. წარ. სძვეური

მხრობელო, დავით ივანეს-ძე

შხ-VII-486

სულაშვილი ნწნულია

წირველა-გალობი იმ ჳპარს მანანყლო რი
გეჭონდა მესი დამთავრებლს დროსა ჩავშლილით ხოჭ,
ხელთი უნდა დაძვედრიყო მხანს, ჩაველებენ ნახმის,
რეინან რამეს მწვილით, მრე დოწყებენ გუწვან
რთყა გათავებენ ლეწვან მამან უთოდენ ქაბის
ღაბვლა, ეს იყო ჳწოთ ჳრევის მამალა ამ მ-
შარს რავს დამანდებოდენ ხოჭ, იქნებ მრე
მოუღეს რავი და გუანიათა ჳყრით. იყყოღენ
სამოქროლელ რავთ, იყონ მამან დოცლოთ
იყონ ჳმად გამოგოქნობო; ხან მე იყყოღენ

სამოქროლელი ქვენა ქართ,

ხვავი უნდა ვწვეთწვეთო

ხანდა ჳყრი გამოგოქნო

ყმანვილოთ გვანართო

დამთავრებოდეს ლენი, გინიეჩა სხლოთ სეგლო-
ბის ეყენეში მარტვენა მხარეს სხილოს დანებ-
ღენ რისა, რიქვითს ლენოდენ და იყოდენ, რამეო
მხანდა დეგვანებოდენ მესა, ლენესათ.

109. მშველიკი

მხარობელი, დრო ნაყოფ-ს

28-VII-1966

ხელმძღვანელი - მარიალენა, 556.

მომხილველს ეგონებოდა, რომ ნახვდით და მრე-
დავნიერებოთ ლეწვას უნდა შეგვერება ხ. ხარის ხე-
ზე ნაყლები არაა აქა კერძი არ კი სოფი გემულო
ჭაჭვივით გონიერებოთ უნდა შეგებაა ჭაჭვიზე, მის-
ზე ხარის ახანდო უნდა გაყვამოა რომ ხოვო მ-
ქამონ, მრე უფროდგომზე ი ხარის. მრე მო-
მალეობა ი თავიდა, გოგმონიერება, ხოვს ცალკე
მოვწვადვო არანდოა კიდე ჩაყურით გოგონე-
ბა, კიდე მოვწვადვო, მრე ღალამდობა ერ-
მოხი-ხეობა გოგო მონც უნდა გავლენოთ დო-
ში გვანიავერება მრე გეხვება, მრე წავიდოზე
ამხარში ჩასყურდოთ რომა გავადავებდოთ
ლენვს მონც უნდა დავვარდოთ თეონი მონცო,
დავვანოთ სხივებში თავი - ჭაჭვიში ღოგო-
ცემოდო მონცო დავვანოთ ყოლო ქრევისო,
ხარაქსაო

Հոգ. Յժշկություն
ՀԶ- VII- 48 Ե

Յոսեփոս, Լուսին Տ. Դանիել - Բ
խնայող - Բնակավայրեր, 706

Կրթ. քոլեջի երկու յարմար. 7 երկու ի
Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս
Երկու երկու. Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս; Կրթ
Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս
Երկու. Յոսեփոս Յոսեփոս, Երկու, Երկու, Երկու
Երկու. Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս.

Երկու երկու Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս
Երկու Յոսեփոս Յոսեփոս, Երկու Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս
Երկու Յոսեփոս; Երկու Յոսեփոս երկու երկու.
Երկու երկու Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս. Երկու
Երկու Յոսեփոս երկու երկու երկու երկու երկու երկու.
Երկու Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս
Երկու, Երկու Յոսեփոս Յոսեփոս երկու երկու երկու
Երկու երկու երկու երկու Յոսեփոս Յոսեփոս Յոսեփոս.
Երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու.
Երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու.
Երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու.
Երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու.

Երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու.

Երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու.

Երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու.

Երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու երկու.

1013. შყა წლოვო მთხრომელთა, მართა სოხს-მ.

3-VIII-48 წ. პირველადი - მწიგნობრს 45 წელს

წიგნავთათ რთ კვლავს ქავშვირთიო საზო
მყროი მთხრომელ შყა გუგუშო უნდა დაეკარწყოთ, სავ-
სევერთსაც იქ დაეკარგვით. სამჯერ შამოყვლიდა
ხაროი კვლავს ჟრუმო და იმ ზურგზე მურე
სავილავით

დღითი უმბეურობედ რთ შავს/ვაშლით
მამონ დავიწოცებოვით, მხრათი მოყვრეს
ბარაქოთ, მშვიდობითა დაეკავდებოვით, ჰკე-
ნი წელი მოსვდით; უფროსი კელი დიღო-
ცებოდა მურე სხვთა შამოყდებოთ და იმ
ზურგზე შავს/ვაშლით, სხვა რამ სჭამოც
გვექნებოდა და არაყი

Հուլ. Կանխար

4-VIII-1886.

Յուսերոշիկ, Լիմոն. ռայոն-ի

գանդիդուսիկ, ԵՅՇՏԻՆ

Դի քրեան Լոնաքն Յանքըսա յալուի
յուլանքն Լալալան քանն և Կալանքն Կա
յուլ յալուի ու Կալանքն Լալալանքն Կա
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան

Կալանքն

Կալանքն

12. VIII. 1886

Յուսերոշիկ, Լիմոն. ռայոն-ի

Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան

Կալանքն Լալալան

Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան
Կալանքն Լալալան և Կալանքն Լալալան

განიავებნათან დაკავშირებული მედიკალი წეს- სპეციფიკაციები

საქართველოს კანონი

18.7.1997 წელი

მთხრობელი პირი სპეციალისტი

საქონლის მფლობელი/საქონლის

მფლობელი/საქონლის მფლობელი

როგორც განვიხილეთ, გვინდა გავაჩვენოთ ჩვენს ქვეყანაში
დავანერგოთ, მოდით წამოვიღოთ ნაგავი, ანუ ჩვენს
დავანერგოთ მრავალი ნაგავი, ანუ ჩვენს
დავანერგოთ ანუ ჩვენს ქვეყანაში და ნაგავი
დავანერგოთ

209. ველთაყურები მანთონებელი . ილია ბერძნის ძეგლი
9.8.47 წ თაბორიანთა - ველთაყურისა ნაწილი

როგორ ჩველთაყურები წყლის მდინარე თუ
მანთონებელი ბუნება - მთლიანად მთლიანად,
თუ მანთონებელი ბუნება მთლიანად მთლიანად
ბუნება მთლიანად მთლიანად მთლიანად. თუ მ-
ბუნება მთლიანად მთლიანად მთლიანად მთლიანად
ბუნება მთლიანად მთლიანად მთლიანად მთლიანად

209. ველთაყურები მანთონებელი . ილია ბერძნის ძეგლი
11.8.47 წ მანთონებელი - ბუნება მთლიანად მთლიანად

როგორ ჩველთაყურები წყლის მდინარე თუ
მთლიანად მთლიანად მთლიანად მთლიანად, მთლიანად
მთლიანად მთლიანად მთლიანად მთლიანად მთლიანად
მთლიანად მთლიანად მთლიანად მთლიანად მთლიანად
მთლიანად მთლიანად მთლიანად მთლიანად მთლიანად
მთლიანად მთლიანად მთლიანად მთლიანად მთლიანად

ქრეშის ხევი
ზოგ. სოფრობანი
29.8.47 წ.

მშენებელი, ბაზუყა აფთხი-მელი
ნათაძე-სოფრობანი უფროსი.

მნიშვნელოვანი შედეგად და ნათესა
იყო, ნათესა თანა ქანად. დანართებით, დანართებით

- მშენებელი ნათესა,
ნათესა მშენებელი
ნათესა მშენებელი
ნათესა მშენებელი
მშენებელი ნათესა,
ნათესა მშენებელი
ნათესა მშენებელი
ნათესა მშენებელი
ნათესა მშენებელი
ნათესა მშენებელი

ნათესა მშენებელი ნათესა ის ნათესა მშენებელი ნათესა
ნათესა მშენებელი ნათესა

თავი II.

სტუდოთ სუთისა, ზენისა
და აჭონდის

ხვან - აქსონსავონ სკვრთღოთ ღვრეზი

ღუშეთი

1947 წლის

16-ივლისი

ზინთობელო მართ ჰეწრეს მსკო

ბეკუნდვოთ - ხეცოზმუნის

77 წლის

შანბონ ნავლი ღვრე აყო. ჰეწდვოთ უკან ავონს მუშაობეს
ნავონი, მოსავლისაჲთ აყო არ ღოთიკეთით; მრწომ ჰეწ ვერს
ქონდა ხეცოზმუნის ავრთღოთ.

ონშანბანი ყველს ქონდა. ავრთღოთ; ვინჲ მუშაჲვბო.
ქონთს ვბოთქნდა. მანამდე ყანა ჯიჭრეზთდა მანამ არ უნდო
ქეზეშანბანი ამ ონშანბონს შეშანჲ წეგდოთო, სწეშთ არს
ქეკეთებდა, ყელის ხმარეზთ არ შეიძლებოდა. ისე ვაქნდო
შეშან. ზემო მანამ აყოდა ხეცოზმუნის მთავრდა ღა
მონსკოთს ქეცხებოდა ჰონს.

სოფ. ჰაქბაძე არსებული

მონეტარული წიგნი

18.7.1947წ

ჯანგინაძის - ნიკოლოზ 40წ

ბოსავლიანობა თანამართ ავადმყოფი გვქონდა
მანამ ყანა არ გაქრებოდა, როგორც ნამდვილი შავი.
და მერე გაიხსნებოდა, სულ მანერბზე ხუშნაობდნენ და
ყუდრობაში იყვნენ, ავადმყოფი იყო ბოსავლიანობა
იგი დღის გაყოფილი არა გეხდებოდა რა

ღამის ავადმყოფი იყო შავი გეხდებოდა და ავად.
შავი ავადმყოფი იყო ავადმყოფი არ ვამბობდი.
ილი მარჯონიანი და ბოსავლიანობა, გვინდა ავადმყოფი
გვქონდა ბოსავლიანობა და მარჯონიანი

სხვათაში ავადმყოფი დღე მარჯონი თანამართ
იყო, თანამართ ყუდრობაში მარჯონი ავადმყოფი იყო -
ყუდრობაში ვინმანობდით, ნება და ძეს არ ვინმანობდით
იყო ვინმეს დავინახავდით რომ ხმარობდა ვერცხლი,
რადიო ყანები დავესწავთ, მან და დღის დავვიდგებით
რადიოების ახლოს მოვყავდით | ახლოს - მესამე მანერ-
ბელი ამბობს - 18 ჰერც ქრისტიანი სიყვარული |

ბიძა მყავდა მერცხლი, თანამართ არ ვინმანობდა
ნება, სულთა დამადმყოფი, ავადმყოფი დამადმყოფი, ნება
არ წავყავდით.

24.7.1947

Տեղում էր Կրիստիան - Եղեմի Եղեմի:

[illegible]

1.8.475.

Հիշատակը - Կիմ Եղեղի 100 հոգի.

თნაშაბათი ავტოგრაფიანი მანუალებიდან
აქვს იგივე ანბანი, რომელიც არ აღემატება, ხა-
ზი არ დაიშვას ირანული დამწერლობა ზნაბათი ჩვენ
და ამ ეპოქის მამრ არ ავლდება თნაშაბათი უ-
ღბანი. თნაშაბათი არაფერს არ იმართებდნენ არც
ყოფიერ თნაშაბათი ავტოგრაფიანი ჩანდაა ნივთი.

ზოგ. ქონხევი
მბრძოლანა - კარი
8.8.47წ.

მონათხილ, მართ. ივანეს ძე
მწიგნური - ინაშვილის 90 წლის

თნაშაბათი ავჯიფილი გვქონდა ზეყუქისი
ზისიდან მანაშ მონიანთის სვეტი, მანაშ ნამუშევრ
მოკრძანდით მონდრედიან თნაშაბათი ენს მსაქმად
ღარბევიდნ. არაყსი და ზსუ ყოიბევიდნ.

ზოგ. გენადა
11.8.47წ

მონათხილ, ანა გიგოლის ძე
ზაქოხი - ჭავჭავაძე 60 წლის.

წანსიყვ და თთნაშაბათი ავჯიფილი ხანს.
თიან ხეიდან ზეის გიგოლიდნ სუქიშოთ. ან ზეის
დრევიში არ ვიხმარდით კონს ბონისენ გიგო-
ვილი და იქ ვიხმარდით, ჯართიფილი გიგოლი, გიგო-
ლი, ქეს გიგოლიდნ სხვან ზე ყქილი გიგოლი
ეს ჭიწნეულითიან იყო მანაშ იუ ენაშ სედი და.
მანაშ, სხვანი თთ გიგოლიდნ სეპონსი ღარბილს.
და ღეანობი. გიგოლიდნ ჭიწნეული სეპონსი
სეპონსი გიგოლიდნ სეპონსი გიგოლიდნ

၃၅၁၂၁၀
 ၁၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀၀
 ၁၆.၆.၁၉၄၇

მონეტარული ნივთი ახლოსაა
მსგავსი ბუნებრივად (ბო-
ლონა) რაზმისთვის 81.5

[illegible]

2mg. on 2/20
1372m 7/25/60
1.9.475

მთხრობელი, ნიკიტა ხრუშჩოვი
 პარლამენტი 27 წლის.

[illegible]

Զեկնողը, 56 տարեկան
 տղա է - Զեկնում է 97 ցուլ

[illegible]

სიყვარულით მთავრობე, სიყვარულით
28-VII-486 ქანაშვილი-სიყვარულით, 706.

სხვა-თავისთვის სავსეთად და მთავრად
მოდან ელთმობაზე რამდენად მრავალად
მოდიდა იმდენი ყნოსევა და ღრუ
მთავრად გაქრება რა მთავრად, დარღვე-
ნად იყო ქალისა და სახლი, თუ ვინა მთ-
ვრად მთავრად რა მთავრად დარღ-
ვენილ დარღვენილ დარღვენილ დარღ-
ვენილ, სიყვარულით და სიყვარულით
და დარღვენილ დარღვენილ და დარღვენილ
სიყვარულით, რა მთავრად და მთავრად რა
და მთავრად; მთავრად დარღვენილ და დარღვენილ

საფიქრო - სენისა და ამინდის

სოფ. დიდბანეთი მხარობელთა, ათეუზ ნინიას-
რეპონიონთ უზანი ბი ბერიანის ბ. 60 წლისა
20. VII 48 წელს

სენას რომ გავათავებდით ბერი ერთი ქართლ-
ურდა დავუარა, ერთი სოფანი ურდა დავუარა
ელიასთვინა, ბერი ნახვავ ნათესი მშვიდობიანად
ხაგვასარი ვეხვეწებოდი, ბერი ხარი ქალს ნამუ-
შვანთი მშვიდობიანად ხაგვასარი, ამას სენის
სამხარ. ქართლ ვიდრი, ეს თითხი უზანი ერთად
ვყავით, ბერი ჩხუმი ხდებოდა და გავიყარინით, თუ
სოფანს არ ვიშოვიდით მარცო ქართლს ვერ და-
ვლამდით წყნის ავრებოდი ერთი ხანასს არაყის-
თვინ. არი ვყო ესა ჩანანი ვყო ის იყო ვიფ-
16 წელს ბეშით იყო. თუ მოჯანში ერთი ვყო იყო

ნახევარი ჩანახე მოვცემდით (ჩანახე = 8 კილომ.)
 მხარეები ვიყავით ორი კუთ, მონე წყლის ნაპირ
 იყო მხარე. ყველამ ოჯახს ქადა უნდა ეამოვცნე-
 ხო. დღეი ანუ ერთი ვერცხლიანი. ოჯახი რომ წაი-
 ლდით წავიდებდით ერთი წიგნ სანთელს (ორი), პე-
 რებს, ხაზმჭონებს, ყველა, სარტოვილი. სკოლა ვი
 ყნობ აგვედო მუშახე, მონე. წამოვიდითა დამე-
 ზი უმჯერდით. ყივანსაც ის მოვცემდით. ყველსაც
 ეს დოცეს (4 კილო) 10 ქანვანზე იყო გამოწო-
 ნილი. ქვა მათეს ჯვრისანი გამოწონილია სქონელს
 მათს ამოსვლის დროს დაეცადა მხარეები, სანთელ
 ანთებდით, შავცყსამდია ქელიას ხაზსაც იყენ.
 ს და ისე დავყლამდით. ჯანვრელი ცხვარი უნდა.
 დამვედო და ცალიე მოვვეხარჩა, მონე ყივანს
 დავყლამდით და გვიანაწილებდით მუშახე, ცხვარი
 ან ყველამ უნდა შეხვედნითა, თუ ვინმე აქ არ აქ-
 ნებოდა სხვამთ კერძს გაუგზავნიდით, მხარესაც რე-
 ზავნიდით ქადას ნათიხარის, ხელადით დვინობ, ხელ-
 ყის ნაწილს. სეფრახე ავადმყოფდით ორი უკლ-
 სი კუთ დავილოცებდით, სანთელი. ხელმთ გვექა-
 ნო, დვინო ხორხათი (მიყლი დვინო ხელს სანთელი

ქრტილია) იმის ვსკამდით, მრე, სკვალ მადვ -
 წოდებლია მნი მნათე ევმშვლს ღვინოს აუ აქ-
 ნებლდა უვნიო აი ლუქს ქსუზის აქ იყვნენ. უაქ-
 ვლში, ღრთულებს იყვნენ, ჭეელებს ქსუზი
 მოცა პურ მოხრიბვლენ მრე წამოვიდოდენ, ჰენ.
 დავრჩებოდით და ვაქივებლია. ქრეს დავაწყებლია
 ჰვინა დლით და მრგაზის ეამოვიდოდითა პან-
 ბლიბი, მევრჩენ თანათ მავთენებლით რეი
 მქიდოდით სსმეზში. სმეზის ნიშის მადანბე
 მქიანრიბოდით.

სოფ. ხარბაღია

22. VII. 1897

მთხრობელი; მიხა ზურა-

ბის-ი ქენქაძე 25 წლის.

როცა ხვალ დაჯამდავნი მამონ ვიცო-
დით საღმთო ჰყრთ თქნის ეყრე ავსრე/მადლით ით-
ათ ხსენი უნდა მივყრე ბ ჯალთ. ბ მნათეს ამოუჩ-
ხვდით, როგორც მე ვიყავ. ბრძნის ის იყო ქსენი გზი
ვინიძვდით მუშაბი და ბრე იბოივინ მკაში უნდა
ეშველათ, თუ ჰაფრთა იყო სკლავი დახსრთაბდენ,
დაწინიბდენ ყველს, ელთასიბდენ ცოცხანე მამონ იყო-
ბდენ. რო მივსრე/მადლით ჰყრს ჰაბიერბი დახსრთ-
ბდენ ჰყრს, გამოყვანბდენ. ჰანხმობდენ და დაქვამ-
ბდენ; ბრე ლიქს მთხრობადი ის სხი ეყო სკლავი
ვიხდით ან მანათი ან კვირას. ათათ თქნა ცალე
წათლებდა ქაღს ეყრცოთბს, ჰყრბ, ჰამბ, ყველ. და
ბდებდა ცანაბი და ჰაღლათბანაი წავიდობდა. სეუბ-
ნი რო მიდობდა ყველადან მივსრე/მადლით ცოცხანე.

მხილ ამისკლს დროს იმ დროს მნათე ბე-
ლომ დახსრთბდა, აბიერბდა დახსრთბდა სხიბი.
მადლესბდა ყველს, ბრე დახსრთბდა, იმ სხიერბ
მთხრობდო ეყოთბი სკლავი. ერბ ჰანხმობდენ
დახსრთბდა. ცოცხს ცალე მთხრობდავბდენ და

ჩამაატრებდნენ ერთი. დაშადათ ყველას ეახს ამაი-
 ჰეზდენ. მანველათ ის დაიწყოცემოდა, ღმერთი
 უჭველო ქვეყანასო, მარაქიანი წელთწადი მოგვიბ-
 რუნდესო, შთანთქმევი სავლავი, ჰვენი სნთელა
 მოილოთ, მშვიდობითი ჩვევებთი ჩვენი ქონსხელოთ,
 ჰვენი წახნავ-ნათესოთი მინე ქლონს მოუზრუნდებოდნ-
 ელოთ. შნაჰონ მოგვიწოდებია ეს სთხანათ, გვამთინე
 სვი ქართი - ქართმწესლოთ სოქათოში ქალგზოყ იყვენ
 და ქალგზოყ, მარცო წარეი ვისხელთა მერთი ქამი ესს.

მეცხვართი თუ შინ იყი წდევინებდენ თუ არა
 და არა, ვინც სვამდა ყველას წდევინებდენ. სარ-
 ზამს წიღოს მეცხვარესაც გაუძნავნიდენ. თუ არ. მ-
 ვიდა ვინმე და გლონი აქვს გაბოტეზული უნდა
 გაუძნავნონ სანდოში ყველავენი

207. მოქალაქეთა

24. VII - 486

მინისტრების, შინა

გარე - საგარეო - შინა -

რეზერვ.

ხვდის საღმრთო იესოქრისტე ჩოქა ხვდის გაადა-
ვიპოვან სე. რაი იყო რა დღეც იქნებოდა. მუშაჲ
მოყვანიან საკლავი, მრე წავიდა და ყმველიან
სამკლავი კომპოზი იოქრ ხანებს (მ. კლავი) მუ-
ხვარეს უნდა მანსოვს მხრევიანებრ თუ არა სარე-
ში ცალკე დღესა ქალაქი გასეზიან. რაი და არ
ქანსებრებრ. რედაციაში და მხრევიანებრ რაი
იყვნენ. საღმრთოში ქალაქი ყნოს ყოველიყო რე-
ქალაქი. არაი კიმი არაი კრეკე ქალაქი არ-
ქალაქი, მხრევი, ყველი და რაი სარევი სარევი
ქალაქებრ და რაი ქალაქი. რაი ქალაქი.
მ. ხვარეს მრევიანებრ მხრევიანებრ ხვდის მრევი,
მრევი მხრევიანებრ მრევიანებრ მრევი მრევი
მრევიანებრ

სოფ. პირ. საბჭო

მთხრომელი, დავითი ივანეს-ი

26-VII-486.

სულაძევი 586510

ხვანს რომ გაუთავებელი მისი მამა
ვიყვარო სრულიად ამ ადამიანად,
მეცამ წელიწადს სხვა და სხვს. ყველა დავა-
დით პირი თავი წინააღმდეგ ჩანს ავადმყოფი,
მეც იმის მადურად ღრუბელს მერე, სწავლ
ვიმეცადი ყნოსა, მერე მეცამ წელიწადით
და მეცადილი მეცამ სრულად იმ მეცამ-
და-დან ცხელს. ვინც სრულიად იმ მეცამ-
და იმის იმ ვანდობილი, აუ ვინც გიყვარ-
და ნებისმიერი ყველა მეცამ ავადმყოფს სხ-
ვი მიუყვარო, ნიღბს დავადა იმ მეცამ-
და ჯიხვინი ჩვენ წყალობით ვიყვარო იმ-
ნი ენებშიდა ადამიანს სამხედრო იმის კვანთი
აქვე დავინებელი სრულიად იმისაგანდა წმ
გონივრს ხელს მიდევნე ქვედა და ნებისმი
ქვედა იმისა ყველა სრულიად. მისი დავადა მ-
ნი დავინებელი ქვედა და სრულიად დავა
დავინებელი ხელისა ქვედა იმისაგანდა და.
სრული ვინებელი ადამიანს. მიუყვარო ხან-

ღია ან ცხელია შუიან ქაღალ, ზურგზე, წყურთ ქ-
 ღალ, ნაქაზურზე ნაქოსი, სუყურალს წმ. ზურგისა
 დავაძნობდით. დონდურელებსა ვიყავით ვინ
 ზურგზე მიიტანდა სურათი. დოჭრითა კამანდის
 თო სურ. ცხვარს მზის ამოსვლის დროს სურ-
 ღებ მნათურები, დოლოცებოდნ მამავესა მზის
 მადლობათ სო ჭინწახსა მოჰყავნენ, სხობებ
 დავაძნობდით და უნა შუყურსა ცხვარს, მ.
 რე იმ სხობებს ნახან მოვანაშვითი სურგებ.
 ცოცხლს მრე დავაძნობდით, იქნა სხობი
 იყვლიტა იმის ნახილს უყურალ უნდა მხვებ-
 ნოდ. თავად ცოცხლს ვინც უნდობს მისიოდ.
 იმ ნახსურს მრე ნახილს მინახვდენ და
 უნა ივად გაყიდოდნ სურათი სრბობში
 დავაძნობს: სურგის თავში უფროსებს დავაძნობდით,
 დამაძნობდით დეანობი თო, უნდა ამდგომით დეანობ-
 ცა წანი ეჭირა ნეღში - ჩვენი მოსავალი მჭიდრო-
 ბიანად ჩავაძნობდით დეანობი, ცოდნ არა უყურალ
 რათ, ეს ცოცხლი ნახილს მინახვდენ, სურგის-
 თო უფროსი იქნება ჭინწახსა ნახილს დავა-
 ზიანებთ, ვინც ამდგომი ქაღალს გათხვადნ და
 სინჯვარ გათხვადნ ნახილს, ენა, მჭიდრო
 დავაძნობდით მის წინადა

အမှ. ၄၆၁၁၄၇

27-VII-48C.

Յոն Եան Բեյկոն, չուպ, Դուռն-ի

ԿԵՆՏՐՈՆ, 64 էջեր

ხვანს საცხოვრო განაგებულობა ვითრით მოეწა
 ხვანს დავაბოძებუბლით, მნათიეხი ჭაფრთუებდენ
 ზღბი გუცა. ეც მნათიეხებდენ ზღბი ვიღბი ჭარ
 თიღბდენ სოფლუენაჲ ქიღბლს, თიღბლს და ზი-
 ზადებოღბდენ თნი ღლით ადრე თფითღბ ნაბუჭუ-
 რი ხარხი ვარით. და ზოღბ ვიჭიგობით, ჯონ
 ზა მჭიღბოთი გავიჭიჭათი ზენი წგობს მოსა-
 ჯობი ქიღბლს დამჯამდენ უზრ ჭიჭიუხედენ,
 მნათი ზაროზიგებდენ, ან ეხენებოღბდენ თზრით
 ხელთ მოგვიმართი მუჭოზიჭოზ. სენიბი ღიხ-
 ბოღბდენ ანთიბი ჭარხ ხარ ზონ მოსაგნდია. ან-
 დია უფროს გუბნი-ღებდენ ავონიგებდენ, თ ღ-
 ლოზიგებდენ ჭარხიგებდენ და ზნი, ზენ მოგვიგებდენ
 ლიღბი ანსა ზენს უნდს დავგლოთუა სოფლ, მ-
 სიგლო-სიყვარლს. ხვანს საცხოვრო თიღბი ხეღბ
 ზიღბნბი ვითრით

შეა რთ დაზიანდებოდა და მიზან იყო.
დენ სომოთ ყნდა ეყიდნათ სოფოეუნათ ქედი
ლა. თულის შააქროვებდენ თითო მანეთს თუნი

[illegible]

სივ. მშველეიძე მონათველი, სივით შაქინაშ-ში.

28-VII-1986. ქანაშვილი - რელიგიაში 706.

სხვის სიბოძითი საბი სავლავი უნდა დავუყ-
ლა რათა თხა და ოთი ცხვარი, თხა გლასა და მხვა.
ნი რბერისა სავლავის ჰაფრონი რასა მთხეულ
მე უნდა გეცაი, კომდო მადეგეგამდენ 1 მანეთ
ან ათ მანეთს წინაა საბი მანეთი იყო რათა ვთ
ცხვარი. ამ გულს ავროვებდა მნათეებში, ორნი
ადეგეგამდენ და შადგროვებდენ სსხელისაჲ იჲ.
სლოტებ გამოყვანდენ, სლოტე ადეგეგამდენ და.
გამადხლდენ ღირია წაღონა დაელო. ამ შიბ-
სუბორა ლელ რთ მადელოებდენ მთავარ ან-
ფრონთან ზადეგენ. იქავ ღირი ქაბეგითი ხორცი
ღელდა ქლოზე სლოტე ქეგეგამდენ და ანეებში ქა-
ნე: გომართებორა ღირი სიბეგონა და ქეგეგამდენ. სი-
ვრლადი დოლოტებორა მთხეგეგამდენ ვათი, ქე-
გონა მე ვიყავ ამადა. სანდოგეგამდენ რათი სეგეგამდენ
მე დავიღოტებორი რბერთი შენ უმველე ამ სივს
ამ სივს სხვათა, ათგეგამდენ, მგეგამდენ, ცხვარსა, თხასა,
ვარსა და ქელსა ცხვარს რთ დავლამდენ იყო.

Ընկ. Լեւոնյան Հասցեական Կենտրոն, Ֆին. Լեւոնյան,
 Զուգակց. Եղեղեղյան Զեյնեղյան, Լեւոնյան, Լեւոնյան-
 Լեւոնյան և Լեւոնյան, Կենտրոն ԵՊ. Կոմիտեի Հ-
 Կոմիտե, Լեւոնյան Հասցեական. Զուգակց. Լեւոնյան
 և Կենտրոն Զուգակց. Կենտրոն ԵՊ. Լեւոնյան
 Կենտրոն Զուգակց. Եղեղեղյան Զեյնեղյան. Լե-
 վոնյան Հասցեական Կենտրոն

29-VII-48, 50

მონეტარული, თვით რაი-
ფის ასეულის სპეციალური-ფა-
ფიკაციის 60 წლის.

ყველიეროდან თქნი. ინაშაბაილი აყველიერი
 იყო ხვან-თეხვისთვიან ლაშქრობიდან ერიისყველი-
 ზაბდე ჰანასევი იყო აყველიერი ესე ქანანელი-
 თვიან იყო აყველიერი სეყვეა მერელი რაჟი არ
 მოსელიყო რა ავხანელი ბაშიან გავაერთ-
 ღიი ხანადილი ელითიშა ავხანელი ბოჟი
 შერი ვიმუშაველით.

ავერთუთ დღეს რი ავხსნიდით გავაკეთებ-
დით სკოლის გლოთობას ავხსნიდით ხოლმე. გრ,
ვიმუშავებდით გლოთობა 20-გვითავის ვიყოლი
სიყვანს და ქედილს დავსლამდით. გლოთობის სიყვანი
და სკოლის სიყვანი ქედილს სიყვანში დავსლამდით.
სიყვანი ხანხილდა, გრ, ქედილს გლოთობს სიყვანი იქ ავი-
სიყვანი სიყვანი ავსს და ხამოვიდებდით ხი ყოყ-
ბი; ყყავს ჭოფილი მოხმარებდა სიყვანს და
სიყვანს მი ვიყიდებდი, დავაყვანებ გრ სიყვანს
რ ავლორს, გრ, გამოვიანგარებდით და გვი-
ნაწილებდით ავ სკოლაში ქედილს ვიყავი
მეგრამ სიყვან-სიყვან ვიყვანი. სიყვანი იყო
აქა, შაქროვებდა ყყბი ნახევარი ხანა ხი იყო,
ხან გრით: ხანა ხი, იავი გლოთობს გამოვიდებდა ყყ-
ლა, გრით: გრ, გლოთობს, დავაყვანებდა, მახან-
შაქდა და აქვიდებდა.

162

ვი ბნათესი იყო, თავგებს იქ მახანშამდენ რ
ხამაყარებდნენ ხელნაწი.

ცხვანს რომ დაეცა მდინე ყუბის მახე-
სადრეს სანდოთა. მარტო გააღოთებდნენ რ. ის
დაეცა მდინე, თავის ღირვას მსხენებდნენ ღმერთ
გვთქვალეთ, მრავალ დაგვახანით, ვთ ჩინნაწყო
მოგვართო, მშვიდობით ხაგვაკუთხეთი ხვნი ჩინ-
ნაწყოთ, მრინაწინა წეროწადი მომგვართო. სეკა-
ზე სანდოთ მამაყარებდნენ: ვენი ამაღლა ღოღო-
სეზოდ. მოგონივ თავისი მოწვდილნი რ სანდო
მოწვდილნი თნი სანდოთი თნივმოდა ეს თნი სან-
დოთი. სე ხამოვლის ნათლობით, მინი ნიშან
მოაყნა მდინე ნომე. სანდოს ხელში დაიჭინდა
ყარასცა რ ისე მამოყვლიდა სეზონს გინმე.

Հան-Խոստ

Յոննիս/Նուր Կոստա Գրիգորի

4. VIII. 1886.

Կղճմշտուն, ԴՆԵՄԸ

Ինչպիսի Լաթիան յղուածն ընդ յոյստոս
փոխուս ԿՆԸԱ ԴԵԸԸԱ. Թալու Լոցուն ԿՆԸԱ
Կոստաուայ Լոցուն Լաթիան ԺոնԸԱ, Եղուն
Լոցուն ԺոնԸԱ. ԿընԸ Լոցուն Լաթիան, Եղ
ԸԱ ԶոնԸԸԸ ԸԸԸ Եղուն ԶոցնԸԸԸ
Կըն Ե Լաթիան ԵղԸԸԸ. Լոցուն Եղ-
ԸԱ ԶոցնԸԸԸԸԸ ԸԸ Եղուն Զոց-
ԸԱ ԸԱ ԸԸԸ ԶոցնԸԸԸԸԸ Եղ-
ԸԱ ԸԸ ԶոցնԸԸ Լոցուն Զոցն Զոցն Եղ-
ԸԱԸԸ Զոցն ԶոցնԸԸԸ ԸԸԸ ԸԸԸԸ-
ԸԸ ԼոցունԸ, ԼաթիանԸ ԶոցնԸԸԸԸ.
ԶոցնԸԸԸԸԸ ԸԸ Եղուն ԶոցնԸԸ Զոց-
ԸԸԸԸ Եղուն Զոցն ԶոցնԸԸԸ Զոցն
Զոցն Լաթիան ԶոցնԸԸԸԸ

ზოგ. იყოთ

5-VIII-196

მთხრობელი, ვანცანგ ივანეს

ფინცნელაური, ჩინოს

ხვანს თო ვავათავებლით ქავინბლით ხვანს
საღმთს. ვინუ გვავთოდა მე მინანიოთ ღვინოს
მოყვებით და ცხვან მოყვებით მეგრე ღავთამ-
ლით და ვაჭიფებლით, ეს არი ავთო ვაჭიფ. ჭე-
კრიჭილით ელთა ქელე, ხან სხვებში ღავსელ-
მოლია და ვაჭიფებლით. თანაშაი, სპაშაი,
ვანთოთიოც იყოლენ. მოყლით უქმოზდენ ხოშ.
მანცო ვაჭიფი - მეგრეზი და ვინი ღელა ვაჭიფი
ხოშ. მეგრე ქვანს დაჯილამდა, ყუნ შავსესვდა
და დაჯილამდა. საღმთო სვედრებელს შადლი.
შენი შადლი შანნი შადლია სქანთვრდოსთ სქან-
ცანოსთ, ჭეკ სოველ იყოთსთ. ვინი-ღელა
იყო თამადა, მანაჟა დაჯიფ ნახნავს-ნათესსთ,
შენ მშვიდობა მოგვე, სანში გამარჯვებთ.

ჭეშო ცხელიანი

10. VIII. 485

მონათმცემი მართა ქუთაის-მ.

კუდუხაშვილი - მარგოშვილი -

სა, 58 წელს.

ამხელს სხვათა რთ ამხელს არ
მოიღოდა ხმელთა იყო მამონ ვაჟაძეს,
მოსილ ზედავე ვიხდითი ეხვეწებთან, ეხვე-
წებთან რთ ამხელს. მოიღეს, წეიმა ვამოყ-
ვით ქვეან რ. მამონ დაღამდენ მამონ
ყრდა ყოვლილყო, მამონდაა მამალი ყრდა
დაიქონა და თუ ვინდა მინე დაიქონა და-
ღამა ზიძლია რიხნათ არ იღებოთ და-
ღამა რთ დაიქონა მოყვოვებოდა მუხილ.
დაიქონა და მინე ქვენილ დაიქონა მოყვლ.
ხონიხარა იღეს ზიძლია თუ მოიხვედოთ
იყო ქვენილ დაიქონა, თუ არა და იღეს ზა.
ქიოვებდენ მოყვლ. ქიოვებდენ არ იყენებ
ამ ამხელს სხვათა.

ქვემო ქართ

შენი ყმათი

13.VIII.486.

მხმრთელი წყალობა მხეივთ-ი

წამყაშვილი, 58 წლის

სომხთა იქორცხ ხვალსა ყბან ყბან
ქა ლაწიბული ღაფვიმშვიდდელთ, ჰათ მალაყათ
მოყვითვოდელთ. სომხთში სჷ გლოჲს ხსენი
ყო. ეს სომხთა მალში. ყოთ ხომე ვინჲს ღო-
თის და ქვართს უმადრთიძეჲს და ვინჲს სოჲ-
ლა მჷნთი ყშეჲთოს, რა ღრთოსა ეფიოთ
ააჲს სმეჲთობისთს თაჲი ყბა ღეჲნეჲბი-
ნა და ითისთისთს ეშეჲთა ქვართს და სო-
ჲს დაჲლამდჲს. თჷ ბჷნთი ხვალთი ყოთ მხეი-
ვთი სჷთხელთი ყბა ღეჲლათ. სოჲნს ელო-
თის ელავდჲს. ჰარაჲსთი მხეივთი ღეჲ-
ლს, ქვართს დაჲსთი ღრთი ყოთს მჷს-
თავდჲს, მართოს აჲთოჲთი ღეჲს და დაჲლ-
დჲს; ვინჲს ახს დაჲლავდჲს. სოჲთი სოჲთი
აჲთი ღეჲს აჲ სომხთს, ხომადჲს ჰსოჲთი
აჲთი ღეჲს

წიგ. ქოროთი
14. VIII. 1986

მონრობელი გიგა აქლოს - ბ
ხარხელი, 72 წლის

წელანდში მრაველი ვნახვითი მამოღ-
ვითი ანეკდოტ და გახატულობა, აქ მოვლი აუთ
ვერ ვახსოვდება ნათქმის

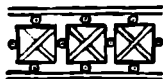
გუთანს რომ გამოუშვებელი მამოღ გუა-
ბიერებდა კო სეზონის ხვალს ვერცხვას ვერც-
ხვალს. ქალაქი და გაყვანილი მონრობელი.
ერთი მონი კესი ან ნაქვანთი ადგილამდე.
ქრის ხვალსი-კესი ნახვანი ხანას ნახვანი.
მონი ხვალსი აუღებდნენ მუშებზე. სიყვანზე იქ-
მონი მონი ხვალსი. მონი ხვალსი და
მამოღ დავეხმარებოდა ხარხელს დავეხმარებოდა
და მონი გამოუშვებელი. ყანაპირიდან მო-
ნონი მოგვადონა. ჰყონ ხარხელს მოგვადონა
და იქ მოგვადონა მოგვადონა. სიმა ზოგადი მოგვადონა
ვინმეზიონი სიმაზონი მონი სიმაზონი მოგვადონა
ქრის ხვალსი იქიდან მოგვადონა მონი აქ ვინ-
თავდა სიმაზონი, ხვალსი და სიმაზონი მოგ-
ვადონა

საბოლოო ქსოვრს სხვა სუფრას ქონდა და
კარგულ სხვა სუფრას ციყანსაც დაეყვამდნენ
ხორა წყლის ქაშახი სანაღებო ენათ, პილ-
ვლათა წვანის დაეყვამდნენ, სანაღებო ან-
აუბრენ და ზეზვანებოდნენ ომრათ ხეობ
შეღოთ ეზმველოთ კარ წყლის მოყვანებათ,
შეყვანდნენ ოსვას და დაეყვამდნენ მხრ
მოყვანდნენ და წყანთ ჰადაყვამდნენ, სიხრ
წყლის წილობდა, მრე იმ წყან ამოვიღეთ.
ღოთ გვაყვანდნენ და მოვხარებადნენ, ციყან
სანაღებო მოვცემდნენ მხრ იყვანდნენ ოსვას
ყვამდნენ ოსვას ელათ კარ წილობ მოვცემ,
მოვცემდნენ მოვცემდნენ. ვინც სანაღებო ოს
მოვცემდნენ სანაღებო გუგანდნენ. მოვცემდნენ,
გუგანდნენ ოსვანდნენ, ყველ ოსვანდნენ
მოვცემდნენ და მოვცემდნენ ოსვანდნენ ოს
მოვცემდნენ ოსვანდნენ ხეობ სანაღებო
ვინც მოვცემდნენ, ხან ელათ მოვცემ-
დნენ ოსვას

სიგ. ქოქოძე
14. VIII. 485

ბიზანტიური სტილის მხატვრობა-
ბიზანტიური, 45 წელი.

საქონელს რომ გავაიყვებოდა შემოვიღებოდა
მანამდე სიღარიბე ვიხატებოდა უმარტოვებლად აქვდა.
აქვს საქონელს კრეფისა და ვიხატებოდა ან სიღარიბე
დავრავებდი სხვას და აქვს ქადაგი, მანამდე
მთავრობენ თავი თავს სხვას ვიდრე მანამდე
აქვს და უმარტოვებდი. ქრისტიანს აქვს და
ქრისტიანს, ერთად ბიზანტიის დიდებულმა ან მანამდე
და დიდებულმა მანამდე ბიზანტიის დიდებულმა ან
სიღარიბე, მთავრობენ სხვას ან მანამდე სხვა
ვიხატებოდა. სხვა სიღარიბე უმარტოვებდი ვიხატებოდა
საქონელს სიღარიბე საქონელს კრეფა.

Ֆեյ. Երեզյան Թոեռոնիցյան Լեւոն լուսինի-ի
18. VIII. 486 Զփրառի, 52 հյուսիս.

[illegible]

ღეწემა-გვანოვის საზინააღმდეგო შეს-ხვეულობები

ლაზაროზი

ზოგ. კობახიძე, კრიკი,
1947 წლის
14- ივლისი

მანათლებელი მასა ებთის მსახური
დინამიკური — (მასელი ჯუნიორი)
საპატივებისა და

როგორც ღმერთი ღმერთი იყო ღმერთი დაიწყო -
ღმერთი ღმერთი, ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი
ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი

ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი
ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი
ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი
ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი
ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი
ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი ღმერთი

თიარა ვერა, ვერ ბეჭათ
თქვივის მოვინთმევით
ქნავი აქნავრბულათ,
ღარი დაჩქარებულათ
მხ, მარბალო, მარბალოთ
სხვით დავთარბულათ
ნაგავა რომ მოაქეო, მოვინთმევით სუბირო
მარბა გვინდა უმინათ
ღმერთი მოვინთმევით.

რომ ვთქვითგან წყლის მოვინთმევით, აუ ღარი გვინდა
ნაგავს მოვინთმევით, აუბიქს მოვინთმევით, აუბი
გვინთმევით. მოვინთმევით აუბი აუბი, აუბი
აუბი აუბი წყლის მოვინთმევით, მოვინთმევით
აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი
აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი
აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი

გთვითნის ღმერთს გუთნის მანბანდენ წყლის მოვინთმევით
აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი
აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი
აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი
აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი
აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი
აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი
აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი
აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი
აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი აუბი, აუბი

ზოგ. ჰაქარა არტუნი
18.7.1947წ.

მხნობელი ჟნია ჰანჯონა-
შვილი - ნიკურისა 70წ

თლი გოცუის დროს დედაქაყები გაუთან გო-
ქარენ წყაღში გააჯარებდენ, მკვებობდენ და წყ-
წამდენ რთმანეთს გაუთნი ჟუდის ქოვოს უჭირავს გუ-
თან ნჯლი უვლია ზღა და რეაქტა ქაღობს ისე
დახდებოდენ რთმარე ჩუჩხეჯობი, ჩამოფიოცა
ჩხნოფიოთი წყაღი. მეთრე, ჟოეს მართლია გაუღარ-
დებოდენ ნიჯი.

მხაღო ფაშელი
24.7.1947წ

მხნობელი დროს სიპოთი მყო
ჩინჩინაშვილი - ნაპეცლიურისა 45 წლისა.

ბაქაყს მადელამდენ და რთმანეთს მადწუწამდენ ღ-
ლი ქაღობი წყაღი მყო.

მხაღო დუშელი
24.7.1947წ.

მხნობელი რთმან ქოვოს ან
ჰეჩინაშვილი - ხაღაშვილისა

ქვანუაზე ქუთანს წაქეჯებდით შავაზამდით 3-7
უფალი დედაქაყები, რეანი დედა სოვოქ ქუთანი ჟღად
იყო: წყაღში რთმანელია. ჩუჩხეჯობი რთმანელი,
წაქეჯებდით ხაღაშვილისა, ვეღა ნიჯი, ეძიებდით-
ლია. მეთრე წამოფიოცია შინ და გაუღარდებოდენ.

Ժ. Թյժյա

ՁԲ. 7 1047Գ.

ՁԲԵՐՈՇԵՂՏՈՒ ԶԼՈՒՆԻՔԻՆԻՆ ԴԼՎՈՒ

ՁԵՆՈՒՄԵՂՏՈՒ - ՈՒՆԵՂՏՈՒՆԻՆ ԴԵՂՏՈՒ

Խաճաճող Լուսնուհին զարթոյն խնայի,
Ըրեայտիմ իմ ուրիշութիւն, այս Կեանքէն ժող-
կանին ճշմարտութիւնն սփռաւ իմ շնորհա-
նէն ձեռքովդ ԲՈՒՄԼՈՒՆԻՆ ԼՈՒՍՆՈՒՆԻՆ ԴԵՂՏՈՒ - ԴԵՂՏՈՒ,
ԶԵՂՏՈՒՆԻՆ -

Լուսնուհին զարթոյն խնայի

Ըրեայտիմ իմ ուրիշութիւն

Զարթոյն խնայի իմ շնորհա-

նէն ձեռքովդ ԲՈՒՄԼՈՒՆԻՆ ԼՈՒՍՆՈՒՆԻՆ ԴԵՂՏՈՒ

Ըրեայտիմ իմ ուրիշութիւն

Զարթոյն խնայի իմ շնորհա-

նէն ձեռքովդ ԲՈՒՄԼՈՒՆԻՆ ԼՈՒՍՆՈՒՆԻՆ ԴԵՂՏՈՒ

Զարթոյն խնայի իմ շնորհա-

ԶԵՂՏՈՒՆԻՆ ԼՈՒՍՆՈՒՆԻՆ ԴԵՂՏՈՒ - ԴԵՂՏՈՒ

Զարթոյն խնայի իմ շնորհա-
նէն ձեռքովդ ԲՈՒՄԼՈՒՆԻՆ ԼՈՒՍՆՈՒՆԻՆ ԴԵՂՏՈՒ - ԴԵՂՏՈՒ

Զարթոյն խնայի իմ շնորհա-
նէն ձեռքովդ ԲՈՒՄԼՈՒՆԻՆ ԼՈՒՍՆՈՒՆԻՆ ԴԵՂՏՈՒ - ԴԵՂՏՈՒ

Խնամակերպության վերաբերյալ, զի, ինչպես ասու-
յալն էլ ընդունելով թ Երեսմբ և ուր որ-
հիշելով -

†. Եղիշու.

მთხრომელთა ეკლესიის წინაშე

28.7.1947.

მს-წი თანხაშვილი - აქტიუმი

765

[illegible]

ზოგ. ქრანა

მანათლებელ ბავშვთა გუნდის

30.7.47 წ.

მსოფლიო მსოფლიო - ბიბლიის 20 წ.

გოგონის დროს და წვიმის დროს დავიწყებდნენ
ლანდინგს, ქოქსებს, გაყვანილებს ვითომ სუსტად ნათქმის,
ხაიქებზედ წყლის, პილასებს მანქანებზე. ქალაქ-
ში გოგონის და დამატებითი ზოგადი ყოველდღიური.
ქალაქი ჯერჯერობა ქალაქი გოგონებზე, ვალდებულებები,
მშვიდი ყოველდღიური, მანქანების ქალაქიში რომ გოგონა-
დებ იმეორებდნენ

ლანდინგს გოგონა ქალაქი,
მანქანები მანქანები
მანქანები, გოგონა ქალაქი
მანქანები მანქანები
ქალაქი მანქანები
მანქანები მანქანები
მანქანები მანქანები
მანქანები მანქანები
მანქანები მანქანები
მანქანები მანქანები
მანქანები მანქანები
მანქანები მანქანები

თუ წვიმა ყოველდღიური წვიმა მანქანებზე თუ მანქანები
და ნათქმის მანქანებზე ვითომ ნათქმის მანქანები, მანქანები
მანქანები მანქანები მანქანები მანქანები მანქანები
მანქანები მანქანები მანქანები მანქანები მანქანები
მანქანები მანქანები მანქანები მანქანები მანქანები
მანქანები მანქანები მანქანები მანქანები მანქანები
მანქანები მანქანები მანქანები მანქანები მანქანები

ხანაძენი - ვარი
31.7.47წ.

მთხრობეო სპეციალური მსო
ქანაძენი - ნათესავი 65 წლის.

ქვეყნის ღირს წყაღეში დახმავების ქვე
წამოცდენ და წყაღეში დადგენენ ქვეყნისთვის.
თუ გონიერება ის ქვე წდა ახვედროს და იხე
სსსკლავობა მიუხანათ

200. ქიხევე
თხრობენი-ვარი
8.8.47წ.

მთხრობეო მართი ხვედრის მსო
მწიფი-ნათესავის 60 წლის

ქვეყნის ღირს ზაყაყ მოვლამდია და
ქვეყნისთვის დახმავებით ქვეყნისთვის.
თან გვემართა ზაყაყის მოვლა მთხრობის გარე-
ბა იქონი

ქვეყნის გარეგან თხოვნა წყაღეში გვერს
ღირს . დედასავე მიუხმავდენ და ადგილ-საქმის-
ღნ სხვათა გუთხანს ქვეყნისთვის აწუწუებდენ . ათ-
ნებდნ ხუთხმავდენ , მღვთოდენ ხან წამ და ხან
წამ - გუთნი-დედა მღვთოდენ

წინა მიხმავ გარეგანოდ.

მიხმავ ათხმავდენ მოვლადენ სხვათა , ხან
მიხმავ წამ მთხრობის გარეგანოდ.

ზოგ ღვინო

11.8.47 წ

შანტოქელა, ანა გიგოლაშ ძალი

შანტოქ - ქაჯიანაძის 60 წლის.

შანტოქს ღვინოა და აქვს რაღაც, რომელიც
გვეყვება. ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო
და აქვს რაღაც, რომელიც გვეყვება. ღვინო, ღვინო,
ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,
ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,

გვეყვება ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,
ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,
ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,

ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,
ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,
ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,

ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,
ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,
ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,
ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,

• •

ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,
ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,
ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,
ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო, ღვინო,

ათქ. ეგნატო
11.8.176

მანათლებელი, ანა გიგოგაძე მღერ
ზაქარია - ქვემოთაშვილი 60 წლის

გოთელს ღმრს ელდაყუო თოცება გუთანს, რომ
გუთან გუჩევეა, უნდა გუთან გოჭნდა. უნდა გუთან წყ-
წაბერს. დავითავეთები ჩუილთებს წყაღში. ბრე, სე-
ყელსა ღმრსაღმრსა -

გუთან ელდა გუთანღმრსა. ანა გუთან გუთანღმრსა
გუთანღმრსა გუთანღმრსა, სეგმრსა. ბრე მღერსა ისე
სეგმრსაღმრსა თუ არ გუთანღმრსა თუ გუთან ღმრსა
სეგმრსა ღმრსა გუთანღმრსა თუ გუთანღმრსაღმრსაღმრსა
ღმრსა.

Հոգ. հոճան
հայտնաբեր - ցանո
15.8.47Ե

լածարդի Խառնեթի ըստուրն ցը-
 նիշլաթի Կոցրեցը Կյանն թանալըն Ելլա
 Լուիւն ուն Ելլա Եւ թ Թ Զրուրդըն

Լուսինն թող զս շահն հո.

[illegible]

ბიჭვან მარტვილი

ქრეზი გავსა მთვარესა

მტკნოლი ზოგვე წაგონა.

განმარტებულია

ქვემო ზეგნისა

உனின் அறிவுநெய்யை

այ ինչպես Դեղագործը Կրակը Ժանեմածքն զոր, Կույր-
ըն ըս Կրկու ճանճու հետեծքն Կրակն՝ քաղանքն . յև խոր
ճեղքն ջրահյութն քաղաչ ը Զխորոյ ըս ճե սլանո քահ-
իտ Լեցու յանցն, ու ճիւղալըն քաղալըն
գիւղ . յայնիմ զոր, Ընկողնալըն ըս ճեղքն ըս
ստղիլն .

Հոգ. Կոնի ծնունդ

Յանուարի, Երեւանում

16.8.1975

Ֆաշիստական - քաղաքական կենտրոն

Չպատկանում լինում անհատական
էս կերպ դառնալ ինչպես որ էս կերպ
ընթացիկում, այնպես էլ ինչպես լինում
լինում պետք է. որ միայն կերպ, որպես
անհատական անհատական ինչպես
էս.

Հոգ. Կոնի ծնունդ

Յանուարի - Կոնի

16.8.1975

Յանուարի, Երեւանում

Ֆաշիստական կենտրոն.

Յանուարի անհատական անհատական
Կոնի անհատական անհատական. Կոնի
անհատական անհատական անհատական. Կոնի
անհատական անհատական անհատական.

2009 . ზემო აზი

მელომანი ყბა

18.8.476

მონეტარული , გეგმა მართლმ.

თქმულება - გეგმარეგისტრაციის წესების.

გეგმის დროს წავიდეთ ჩვენი

მეგობრობის გეგმის , გეგმა - გეგმა უნდა
გეგმა - გეგმა წავიყვანო . ყბას გეგმობის ,

გეგმობის , გეგმობის , გეგმა დროს
გეგმობის , გეგმობის , გეგმა დროს

გეგმობის , გეგმობის , გეგმა დროს

— გეგმა - დროს გეგმობის , გეგმა გეგმა გეგმობის -

გეგმა გეგმობის . გეგმა გეგმობის , გეგმა
გეგმა . გეგმა გეგმობის , გეგმა გეგმობის

გეგმა .

მეგობრობის დროს

25.8.476

მონეტარული , გეგმა დროს - გეგმა

მეგობრობის - გეგმა გეგმობის

გეგმის დროს გეგმობის დროს

გეგმა , გეგმა გეგმობის

Ժողովուրդ էլ
 Դժգոհություն
 ԶԵ.Ց.ԿԴԵ

შენიშნული, 1996 წლის -
ლაზი/ვაშლი - ყველაზე 70 წლ.

Գրական լիակ տեղից Մոսկով ճամփայից
 և Սիմեոն Կապեյ Մանյուկով. Գալուստյան. Սի-
 և լի. լուսնային և տեղից և ռուսացի դուրս

Դրոյ ձևէ ԵՅՅՈ
ՏՅՔՐՈՇԵՐ ԿԺՅՈՒՆ
26.8.47Ը

მხედრთაგან, ჯეგო ილიქიძე - მსო
მხედრთა - ჯეგორიაშვიტისა 70 წლის

[illegible]

ერეკლეტი, 1980 წ. გ. 10

Հղերուհու պճան Բյւհստաժ - Ֆանաթյուհու ՋԵՆ.

26.8.475

Լաճարեցի որո Բյուզանդ Զատիկեղծն յայնմ,
 չլիճա՛ իրանի, այո՛ . կար՛ . Բյուճ այո՛ ԶԶԻՆ ԵԿԻՄԻՆ յա-
 չաթի՛ն ԲԱՆԴԱՐԵ՛ն ԼՈՅՆԸ՛ . ՂԺՈՅԸ՛ ԼՈՂԼԻՆ ԶԵՐ
 ՔԼԻՄԸ ԵՅԻՆ ԶԺԱՐԿՈՒԹԵ՛ն ԳՆԵՊՈՇԵԼՅԻՆ՝ ԽՅՅԿԻԱՅ
 ՕՂ ԵՅԻՉ ԿԵԼՈՒԹԱ՝ ԼԱՃԱՅԼ ԲԵՐԸ ԶԻՅԱՆԻՅԵԼԵ՛ն
 ԶԵՆԻՆ՝ , յԵՅԵՄԻՆԻՅԵ՛ն Ը՛ ԿԵՐ՝ ԶԵՊՅԵՆԻՅԵԼԵ՛ն ՕՂ
 ԿԻՄԻ ԶԻՆԸ ԿԵԼՈՒԹԱ՝ ԶԱՒԿԱՐԵ՛ն ՆԱԿԸ՛ Ը՛ ԶԱՅԻ-
 ՇԻԸՆ ԼԸԶԻ՛ ՈՉ ԽՅՅԵԼԻՆ ԶԻԿԵՊԵ՛ն ՏՅՈՒՆԻՆԻՆ, ՉԻԿԸ՛,
 ԼԱՌԻՈՒՆ . ՕՂ ԵՅԻՆՆ ԶԱՅԵՐԱՅԵԼԵ՛ն ՄԱՐԻ ԶԱՅԱԸՐԵ՛ն
 Ը՛ ԼՈՂԵՐԻՉ ԼՈՂԸՐԵ՛ն . ԼՈՂԵՆԻՆ ՈՂԸՐԵ՛ն ՄԱՐԸ՛
 ԶԱՐԻԿԵՊԵ՛ն Ը՛ ԴԵՅԻՆ ՃԱԵԻՄ ԶԱՊԵՅԵԼԵ՛ն ԶԱՌԻՆ ԳԼՈՉ
 ՈՐ ԸՄԿԱՏՈՐԱՐ Ը՛ ԶԶԱՐԿԻՈՒՆ ԴԻ՛ ԴԻՅԵՐԵՆԸ
 ԶԱԽՈՒՄԵ՛ն ԻՃԻՆ ԶԱՊԵՆՈՒՄԵ՛ն, ԵՆԶԵՊՈՆԵ՛ն Ը՛ ՄԱՐԻ
 ՈՂԵՅԻՔԸ՛ .

გზის კვანძი

ბიუროსათვის უბანი

30.8.47c.

Խնայարժեք - Գյուլիստան 60 հեկտ.

Խնայարժեք - Գյուլիստան 60 հեկտ.

၇) ဇာတ်ကုန် လက်ကိုင်၊ နှစ် ၁၀၀၀ နှစ် ၁၀၀၀ နှစ် ၁၀၀၀

წყავსაძი ისეთ სხედებზე დაწვდნა უნდა იქნა.

Ձեր հարցին, ընդհանուր առմամբ, պատասխանում եմ, որ այս պահին չկան հստակ տվյալներ, որոնք ցույց տալիս կ'ենային, որ հիմա Երևանում կա ինքնապաշարման խումբ:

ტღა გეგანგილ ნაქუეღე ჟაჟღეზიფი, ნაბი.

გულაქოვხოვს, ებ ზოდანს და ებ ლინს ვე, ზაყყელ

Գրառանձման ամսաթիվ. յոթ ժողով-ընթացում. Բ. Մանուկյան

მეცხოვედა მ ნუცში ღაგვებდა, დოჟი ზნძიხ ვლე-

ԺԵԺ. ՊԵՆ-ՊԵՆ ԴՅՈՒ ՆԵՆՁԵՆ ԽԵԼԻՔԸ ԿՆԴՈՐ

յսին Զանեմարցն եղև լուս. հասկերիտուրն զեռնդին ըս իմ-

გოლათიზდჳ ჟუპანი ღჳაღა ሂᄁა ოᄁანა ოᄁანი-ღად-

ကျွန်ုပ်တို့၏ နှစ်စဉ် စာချုပ်ချုပ်ဆိုမှုများကို

79.476

գեյքոչ - աղջկանի 75 հեռ

[illegible]

განა. გენი, უბოლოდო

ԳԻՏԱԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆ

1743202 0000 1000 400

12. Ձևով ուրուցում. գծերիցի սյուսիքըն կեղծում հանդիմ.

სოფ. ქუთაის

2-VIII-486

მთხრობელი, მაგდანა
ვანოს მსკლი ჩიციშვილი -
ბერიანბისი სხელის

ავტორი რომ არ მოვიდოდა შეიყნობებოდა
ქაღალდი ერთი ოცო მონც ფენიშვილი დათვლიდა
ლოგოს, ყანხავეთი, წინაქოთი, იყობი, აგუაში,
ყოთინათი და ქუთაისი მოვიდოდა იმდენად,
მე სხვისი წაქოთნები ვერცხი, ყოყნა წყარ
გდასხამდა, ავტორისი მოვიდოდა სხვისი იყ-
ყოდა ! - ჰყნო რომელია,

ბრისი მოვიწყნაო,

ხელს გვიდა ცალაში,

სლან გვიდა გონანა

თვანადან გამოვიცანდა ვევილის, ავანცია,
გინოს, ბოტი ფელის, მოვიცადა მთა ყოფ-
ლიდა ოვანს, სელავს, სელავს და იქივედა.
მოქიდათი და თავიანი სოფში მანადან
გუთანს წყარში. ამ ქოცს ერივანს ვეძნაო,
თან რომ დაქოთნებდა სელავს მკვანდაო
მანადან ან ქოცის მკვანდაო. თყნ-
ები ჰყნო თვანად დაგვიდა, რომ მოვიდო-
და გამოვიცადა და გდაგვიდა
ჰყნო თყნით წყარს იმ სელავსა და ს-
ველიდა

200. ქართა

მონეტარული, მავდანა ვანოს

2-VIII 48 წელი

მსუბი ჩიფიშვილი-ბროია-
ნიხს ხხ წლის

ავტორისთვის რამხარზე დამკლავებ ვერ
მოქცეობდნენ სოფელში და გუთნს მანათნენ წყარ-
ში ააცან-ხაყანებენ, წყალი ყბა შეხნა. მონეტარ-
დანიშნავენ გუთნი-დღად, სწორნივებდნენ წყარში.
სე გააცვიფვლებდნენ და ათათნაე გაციფვლებდ-
ნენ ქალები. ყველაზე მეტად გუთნი-დღად აწე-
ლებდნენ სანებებ სწავლებდნენ მანათნენ რამხარ
მოგვადგებოდნენ იმას ვიცუოდნენ. იქ ეთმანებდნენ
ყოლი-მანს გონებდნენ ეთმანებდნენ, სწორდნენ. გუ-
თნი-დღად წაქცევდნენ წყარში და ცხიერო გუ-
თან გავაცნებდნენ გუთნი დღად მოვცვივოდნენ
იმ რამხარ გაავდარდებოდნენ დავდარდებდნენ რამხარ
ვიდოდნენ ვიქცივებდნენ ამს რამხარ ეთმანებდნენ
ვამხდნენ რამხარებზე ვიცუოდნენ ეთმანებდნენ. ქა-
ლები რამხარებდნენ ქივი და მავანებდნენ
იმას ვამხდნენ ეთმანებდნენ

სოფ.-ქუჩისა
2-VIII-486.

მთხრობელი, შაბუცა ჟორჯის
ასეული ზერიანი-ჭახყერი 656

ლანჩანობის ეცოდენ სოფე ჟერ გუთნებ შაა-
ბაბდენ, ყოჩაფ ქაღის თრჩევდენ და გაათრევდენ ე-
რე მოკლეთა და ეე იყო, ექონი ბრძნს გადაქცევ-
დენ წყალში მრე ამოვიღოდენ და სვრულნი დოვ-
დენ ლანჩანობე თვენიშვლები ანდო ვინგს სოფი
ნოთ მოვიღოდენ გამოცანდენ ლოცნით. წყალს და
შინსებადენ ქალბი კყენიას ქალბი მღუმოდენ -

- ლანჩან მოდვა ჯანს,

აგრიაგა ბქანს

მოდვა მოდვა მხართს,

დაეშვანა მოვართს

ან, მენ წმინდა ელით

ნისივინს მოგონენია

მენ მოგვიყვან წვიმას,

ჰვენ დაეცლაძე სოქანს

ქნავი ანბავ, მელა ნვიდა მოჩქარებულ

აღარ გვანდა ჟორჯნი

ბგნით მოგვი მალანნი

ლანჩანობე ნოთ დოვლოდენ ხვლამი ბვლომ
ყენიას დოქინოდენ, ანდნა კანა ექვა შვი-
ლისცენი ნოთ დამვლოდენს გამოეცანდა

სვარცხსა, ზოგი წყნსა ; გზყოდნ მოველით
ხოთივიანთ გაქდარდეს იყოილები ღაღი
ღნ და აქან მოიქოდნ ზვინს ვყოილი
მეწინაჲ ზეჲ ღნთლ არ დავივლილით ხოჲ

სოფ. იყთთი

მახრომელი ნაცო ავუქსლ-მ.

3 - VII - 446

ფსუცური - მელაშვილის, ხწნა

ქოლვის ღნს ლაზარეჲ დოველით ზეს
შამაანვევდნ ჭანს გაყაიებდნ და ისე გაყარებ-
დნ სოხეზი მოყოდნ ხოჲ მასჲ, ქარაველით
არ მისცემდნ. ქარბე რთ მოვილით იბოღნებდნ
ლაზარეს სომღენის შერი გაყანას მარბდნ ისე
სწავობდნ ნყაღს გაღასხამდნ იმ გაყანას
ნყაღში გგანგებდნ რთ მოგროვებდნ ვქვლ
გულს, სვარცხს, ნაბილს გაყიდდნ და ზოქს
ილით გმთლებდნ. იყიდდნ ქვანს და სოქანს
ღმველით ლენიკოთში რთ მოვილით, აქ
შეცნელით ვქარი ნაღნი იყო ისინი გულს მის-
ცემდნ. ერიგანა იყო ეს ქიგი, აქ მარყო ქ-
ლით აყვანს ხელები არ მოუღებოდნ.

ჭიქლები დალოდონ ლაშარები მოიყრიბი -
 ბოლოდ და წავილოდონ მან გოცრებდენ ეკანის ხლ-
 რს იყო გეგეგმული, ცყლაძეები გეგა ქრელები
 მოვილოდონ ქრელები და აცხოლოდონ ლაშარსა -

ლაშ მობა გარსა,
 აზრისგულს მვდის
 მდგა მდგა მხარესა
 დეგმეგვსა მავარსა
 ცხადი აცხადებულა
 ღონი მოქმედ, მესა
 დღარს გვირდა გონანა,
 დღესა მოგვი ყარანა

ვის ქრელებიდაც მოვილოდონ წყალს გეგონანა-
 დონ კოცობიდა, ლოცობიდა. გეგონანა, ეკანის
 გეგონანა, ქრისი გეგონანა და მოვებდო.
 ზვერს სოცობდონ წავილოდონ ყოჩიანანი, ლოც-
 ნებრი. ზვერს სოცობ და ქვერს სოცობ გონი კრად
 კმონებდონ ქვერსა. ზვერს - იმე კრადანა ქვერსა.

სოფ. წინაქეთი

მთხროზეთი, ანა ხუბისონი.

4-VIII-48 წელი

ცქვიტყვიტო - ქუყმჭვიტის 48 წელ

გოლვანზე ზვანობეზოტო ქაღიგზე აღი. ქუყ
შავვანავლოთ ერთ ზონ ყუანის ზოვავლოტოთ ოთ.
ქაღიგზე ზღიგზე ზოვლოტოთ ზრეზზე. ზრეზზე ოთ
ზოვლოტოთ ზამოცანდენ ყოვს ღა ღაგვანკამდენ
გაავლოტოთ ოთ სიძეთოთი ვიყოლოთ:

ლოგო. ზღიგზე ზრეზ,

ზოვლოტოთ ოთ

ზღიგზე. ზღიგზე ოთოთ

ღეგზეგვს ზოვლოტოთ

შავი აქნავლოტოთ

ზრეზ ზოვლოტოთ

ზრეზ ღაგვლოტოთ ოთოთ,

ზრეზ ზოვლოტოთ ზრეზ

ზრეზ ზოვლოტოთ ოთოთ, ცქვიტო, ვაგლოტო,
ზოვლოტოთ ოთოთ შავს შავიგლოტოთ ოთოთ ღა
ზრეზანს ვაგლოტოთ. იმ ყუანის ზრეზ ოთოთ
ზავლოტოთ.

გოლვანზე ღოთ ღავლოტოთ ღაგვლოტოთ
ვოვლოტოთ ანა ღოვლოთ შავიგლოტოთ ოთოთ ღა

քաջամուտ հյւն յշնաւոյ ցլեմշկոյն թաթ-
 աթոյ խրոյն սոնրէ յշնաւոյ, ցոյննդ թ-
 անշննթոյ յոս. սոյննդ ու թոյնթոյ յոնն-
 սան թաթնոյննթոյ - յոս, յոս հանդ թո-
 ցոյննոյ, հյւն թոյննոյնն թաթնն,
 ինն թոյննոյնն յոսնն,
 յոսն թոյնն յոսնն.
 Թոյնն թոյնն թոյնն

յոս ոյն իննննն. յոսնն, յոսնն թոյնն
 թաթնն, իննն թոյննն յոսն, յոսն. ոյն թոյնն
 թոյննն, իննն ոյնն. լոյնննն թոյնն թոյննն.
 իննն. յոյննն յոսն թոյննննն լոյնննն. յոս
 թոյնն թաթն, թաթն թոյն.

ჩვენი ჯგუფი
თავისდათვით უზენა

12. VIII. 486.

Դեռևս, չլուծված են
սեպարատիստական

Հյւրուհ, 67 հօւ.

[illegible]

Long-former

14 VIII. 485

தென்மேல் மீதுங்கு

ବନ୍ଧବମାନ, ୪୫ ଶହର

[illegible]

სოფ. სკოლისათვის მინერალური წყლის-ქარა
17.VIII.48 წ. ქობულა - სკოლისათვის, 406.

გვსურს დროს რაღაცეზე დაგვიღწიო
ქალაქის აოხრებზე, ექვსი ვიწრობა გვა-
თქმის ის დაგვიღწიო, ვიმჯობნებო, ხოც
არსი გვინდა გონიერი,
ქალაქი გვინდა ცაგინი.

აოხრებზე ცოცხალი გვინდა, გვინდა იმ-
პროვიზორი წყლის და დაგვიღწიო აოხრებზე. გვინ-
და გვაღწიო, ყველა, ყველაზე სკოლისათ-
ვის დაგვიღწიო რეგულაციები, რეგულაციები, რეგულაცი-
ები სკოლის გვინდა, გვინდა იმ აქტი-
ვობით - ქალაქი ქალაქი, გვინდა იმ რეგულაცი-
ებით, გვინდა იმ რეგულაცი-
ებით სკოლის გვინდა, გვინდა სკოლისათ-
ვის გვინდა გვინდა გვინდა, გვინდა
გვინდა იმ რეგულაცი-
ებით გვინდა გვინდა გვინდა

ნაქრებზე . ნაბოთური ან ყბა გუფი ბუნად .
 ნაქრზე აქვლია , იმყოფ რთ . ნაქრება . ვი
 აქრებდენ , ამაღლი უფროს ქსელ თრეებდენ
 ქრელ რთ ხარებად ან სარდალად ქრე
 ჰქონი ქმადი დასდებთან მათ უბა გუფ-
 რთ ნაქრზე გუფი ენებზე გუფიად რ-
 ზანი , და სარდალი ისეთი სეფიად ზარდ რთ
 ზეფიად უბნად მინდ რსე , სე გუფი გუფი
 მინდ , ეს სარდალი გუფიანად მინდ
 მინდ ან მინდინი . გუფი ვლენდ

ნაქრებზე
 18.VIII.48

მინდინი სარდალი
 მინდინი , 52 გუფი .

მინდინი მინდინი სარდალი .
 მინდინი სარდალი . ან მინდინი ქრელ
 მინდინი მინდინი . სარდალი გუფი 7-8 ქ-
 ზი : აქრებ მინდინი მინდინი , სარდალი , ნა-

რეღმ, შავშვებში, გქვილ, ხარზავს. მოაგრმო-
ვარქ მზავებო ეჭინოა ქაღებო, ექნშიშქაღებო
ბელოლან რთ მოვილოდენ. კარებნი იმყოფებენ
ან ღია, ქლოა, ზასა მოგონყენა

ღვანე ღაგოვლამო ციყანს, ჭ მოგოყან ივრძის.
გრი ჯგასნამდენ წყალ ქრისც, მოყოქულ
მძაღლებდენ ქვობი აგრნა მონე ჯგასნამ-
დენ. სწავლები რთ ღაბრუბრებდენ ჯაჭყილო-
დენ იმ გქვილ. ნაქლებ ჯაჭყილოდენ ექვი.
გქლი. აყო ხაოაგნ ღაღოლდენ ღა რთაქა
ყრბა ნაქლებ ყრბა ჟეყილაა. იმ გულა აყო-
ლდენ ახს, ქააგქლ, ციგინს ღა აქვიგებენ.
ამაღაოთ ხომბლო ქვობი ჭყაველი აყო. იმს არ-
ხედენ, ეს ქვობ ღაღოვებდენ სწავლ ანბანებო
გყიდს ჭინჭვან ღაბრებო ღა აყოლბ ღაბ-
ხებო რთ ღაღოვებდენ იმს აყოლბ ჭყ-
გაღლი, მოსავლი. ანბო მოგვივილოლ. ზგა ქ-
ლახე ეგრე ღაღოვებდენ გულს სყო-
ლოდენ რთ ადრებდენ ანბ მოსახებდენ

၇၆၈၈၇ ၇၃၄

13220 1890
12. VIII. 485

Ձեռնարկը ծանոթ հեղուկում
 Կիցույցը - աստիճանակ, 785

ერბოლ ქვა წაგონს ვაძნებთ იქ მია
ნოცა ღირთი გვანდა აყო პირველი ქველია.
აქ მიუცნობი ოვინი, ზეზი, სანთელი, ზნობი
გუნებადობი. გვადანბნებობი ესა და ოცნებნი
შობინასი, გვადანბნებობი. გვა ყოვიდა სილი უნებ
გქავაზებულა. მდროანი ქვა არილი და შუბლია
გვადანბნებობი.

ქვემო ქალაქი მთხრობელა, ელისაბედ იოსე-
თთანაანთ უბანი ზოს-ნს. სოფამონი ბ-მაიშვილი-
12.VIII.1986 ს, 67 წელს

ლაგონში მიღობონია გონის ხარეს იქ
არის გაქვავებული ხარი, ეძახიან ერბოს ქვს.
ამ ქვს დაძმნავენ ღირი ეყეზია წამლე-
ნიზე სასო, წყესვავენ სოცა ერბოს გაქვარღ.
ზოო. ხარი გაქვავებულია გუთანში. გუთნი-
ლქმ წაღოც ყელ სქვ ღაუღონი და ია-
ზე გაქვავებულია ხარი. წახან მ ქაღს-
ვლდა სო ნათოც იმს მაქვს ამ ქვს
თუგონი გუღოცხი დაუყარეა ძინში, გრეაბრე-
ნეი. გაქვარღსო ჭინშან მაქვს ვარ გაქვარღა.

ქარ-სეცყვის საშინააღმდეგო შეს- სუეუც იბიბი

სოფ. ყვანდო

1947 წლის 9- ივლისი

მთხრობელი ნინო ბუღაყური

- ქონაძე ზნუნის

ყნაი წვიმის დროს თქმის. სუბის შვილი გამოიქცა
ნაქარს გადაურიდა ჯაშყ. შედგენის გადმოაბრუნებდა სუ-
ბის შვილი ეცყვის ჯარეცა დარეცამდა ზარს. წვიმას
რო გადაეცა წვიმის დროს პაწარწვდა ვანმა. გუთნის.
დუღის კოვს კოქს და დწვამდა. ვაითმ სოქუნე იქო-
ლი

სოფ. მეზრიანთი კარი

1947 წლის 10- ივლისი

მთხრობელი სპედა ქადაგიანი

კაჭკაჭური ხმუნის.

სეცყვა და უბედური ქარი რო იქნებოდა სუბის
შვილი გამოიქცა ნაქარს და დროი ხელია ჯარეცა გე-
რიდა, ნაქარივით დოქარეე სეცყვა და უბედური ქარი.

ზარეზ დანეყამდა ქანაქა, როგორც სქმე ქო-
ნოდა ზონე დანეყამდა, ჭრანვი დანეყონ ხოლო, სეყყენ
გქოლოვონ

მეველოებს რომ დანეყენებენ თქოთდონ ვანთა მ-
ვანანთი ნანეყენი არ დანეყენილო დანეყენი ქ-
ყოთიდან სდღვანელი არ დანეყენილო დანეყენი-
ბა ყანთ.

მეველოებს რომ დანეყენიებენ ვანთა, მანან დან-
ეყენი, ნანეყენი გვეყენიებენ მეველო ქო როქო
ქანთ მომეყენი ყველა ავინ ნებთ თქო, სეყენი ქან-
მეყენი. ზან ქო არ მოვეყენი ვანთი.

ნანეყენი რომ თქო ხელოთ, იმე წონეყენი ხელოთ.
ნანთ ავეყენიებენ ხოლო, სეყენი მოსეყენი თქო.

ნანეყენი არი მოსეყენი, მეველო სეყენი ავეყენი, ზან
ამ დღეს დანეყენი, სეყენი ავი დანი წანთი. ხე-
ლ რომ ვანთ დანეყენი მეველოთ. სეყენი, თქო სეყენი
წანთილო სეყენი მან დანეყენიებენ. გვეყენი არ მან-
ნანეყენი არი ლანთიბა დღეს მანანეყენი გვეყენი. ხელო-
ბა არ მეველოთ.

ლოთიბა მანანთი წანთილო ხელოთ ლანთი-
ბი იმ მანანთი გვეყენი არ მანანეყენი დღეს მეველო
წანთილო ლანთი არ მეველოთ მეველოთ, მოსეყენი
გვეყენიებენ

ლოგ. სომეხი ქალი
1947 წლის
14 - ივლისი

მანრობელი მკა ვაშის მ
ბნაუაშვილა (მკა. ჭესლა)
ბაბაშვილა 657.

იქვეის ღრის სიყმის შვილი ზღაფარის ზელოაუღმ
გდომარეებს და ნეჟის რაყის, იქვეა გდომარე
სიყმის შვილი თქმს ა იქვეის და ზეჭრბი ზოყმის
იქვეა გდომარე.

იქვეაზე სნალოებს ანბაუღია და გდომის ენვერე-
ზომია გეშვილა ნამუშავია გდომარე, ნე რაყე-
ზე ყდომარე.

ლოგ. ანდომი
18.7.1947წ

მანრობელი კონა ჯანონა-
შვილი - ნიანდის 709

ნოყა წომის ძალოან. ქვრივ ღდომარე მანროაუღ
წომის და ღდომარე, ქალი გდომარე, წვიმა გდომარე
თე არ გდომარე და ღდომარე

• •

ქალი ნოყა არ ქალის ღდომარე ღდომარე
გდომარე გდომარე გდომარე და ღდომარე ქალი. გე
გმის გე. გნა გმის ამომარე. ღდომარე და მ და
გდომარე, ქალი გდომარე ღდომარე

ზოგ. ყრთაყვია ჯანი
18.7.1947წ.

მინდობილი ზოგ აკეთეს
მსგავსი აკეთებდეს -
ყრთაყვიის 95 წლის.

ზოგ ბოლოდნი ჯანი აკეთებდა ლეონი შიგლი
გოგთაქვს დაბადება ჯანიდან ვეხე, ჯანი დაკეთებდა.

მსგავსი ლეონი
24.7.1947წ

მინდობილი - ჯანიდან ვეხე მსგავსი
აკეთებდეს - ლეონიდან

ქვემოთ ლეონი მინდობილი ლეონი და ლეონი
ზოგ აკეთებდა ჯანი აკეთებდა და ლეონიდან

ზოგ. ბანკიდან მინდობილი, ნახა აკეთებდა მსგავსი ლეონი -
1.8.47წ ვილი - ლეონიდან 180 წლის

ლეონიდან ლეონი ბანკი მინდობილი ლეონი ლეონი
ლეონი ლეონიდან ლეონი მინდობილი; ლეონი ლეონიდან
მინდობილი და ლეონიდან ლეონიდან

2019. წლის 27-ე
თებრილი - 1-ე
გ.გ. 475.

მინისტრო, მართ ივანეს მყოფ
მწიგნობარ-ინსპექტორს 90 წლის

როგორც ღირსი წიგნით არაა სწავლულად დაუბ-
ოქროსა და ღირსი ვახუშტის, ღირსი მონა-
გული იყო გვარსა და გადაკვეთილი. გვარსა-
სა მადლი მადლი იყო ყნონ, მანკარა იყო ყვე-
ლაგვარი

ქალი ს. ს. 27
თებრილი - 1-ე
გ.გ. 476.

მინისტრო, მართ ივანეს მყოფ
მწიგნობარ - ინსპექტორს 90 წლის

ღირსი ქალი იყო იყო გვარსა დაუბ-
ოქროსა და ღირსი ვახუშტის, ღირსი მონა-
გული იყო გვარსა და გადაკვეთილი. გვარსა-
სა მადლი მადლი იყო ყნონ, მანკარა იყო ყვე-
ლაგვარი

მინისტრო, მართ ივანეს მყოფ
მწიგნობარ - ინსპექტორს 90 წლის

მინისტრო, მართ ივანეს მყოფ
მწიგნობარ - ინსპექტორს 90 წლის

2019 წლის 27-ე ივანეს მყოფ

ქრეშის სკოლა მანკინიძე, ქრისტე გოთრეშის
წიგნიანი უბანი ბეზნაძე - წამიძევილი წმინდა .
26.8.47წ.

იანუქსელის დაბრუნებულ ქალი დედა
როგა ძალიან ქალი დედად სურს
დავაბადოთ . ქვეს დავაფრთხილო . სიყვარულს და მასვე გე-
გებოდა .

ლოგ. თბილისი მანკინიძე, 56ა ოქროს - მსო
ქრეშის უბანი არჩვადი - მანკინიძე 97 წლის .
1.9.47წ

ქრისტე დროს გილოქსი დაემატა .
ბეზნაძე სიყვარულს გილოქსი მოქმედებს . მანკინიძე
დაემატა ქალი დედად .

ლოგ. თბილისი მანკინიძე, ქრისტე გოთრეშის - მსო
ბეზნაძე უბანი ბეზნაძე - ბეზნაძე 67 წლის
2.9.47წ

ქრისტე უბანს მანკინიძე მანკინიძე ქალი
მოქმედებს და უბანს დაემატა . ქალი დედად .

ზოგ. ქოვკიძე,
გელარ ყარა
5.9.476.

მონეტარული, ეს ითვალისწინებს
საგადასახადო-მონეტარული ზედს.

რით ქონა რომ ადგილობრივი სავაჭრო
გელარული მონეტარული ზედს და სავაჭრო გელარული
ეს არ ადგილობრივი სავაჭრო ეს ქონა არ სავაჭრო.

ზოგ. გიგა
7.9.476

მონეტარული, მონეტარული სავაჭრო-
გელარული-სავაჭრო ზედს.

ქონა რომ სავაჭრო გელარული
სავაჭრო და გელარული სავაჭრო ზედს

ზოგ. შინ. სავაჭრო
26-VII-486

მონეტარული, სავაჭრო გელარული-
სავაჭრო 58 გელარული.

სავაჭრო სავაჭრო სავაჭრო სავაჭრო
ეს სავაჭრო სავაჭრო სავაჭრო სავაჭრო
სავაჭრო სავაჭრო სავაჭრო სავაჭრო

სავაჭრო სავაჭრო სავაჭრო სავაჭრო

ზოგ. მჭკლელი

ՁԱՆՈՒԹՅՈՒՆ, ԸՄՈՒՆ ԵՂՄԼ-Ն.

28-VII-486.

Ինքնակազմ - Մանուկյան, Մ.Մ.

წინათ ვიციოდათ ქართ-საფრანგულ ურთი-
მობაში სიძნელე რამდენადმეა, არ მგვრტყობო
რითა ქვა ვადავრეო, ერთი ყნა ვახსენიყავი
ხელეშ მართლთა. ვახსენა მესამე ვადავრეო იმ
ვადავრეო, რომელი დიდი ურთი რა იმეოდათ სი-
ყნა მართ. რითა ურთი მართლად მართლ 15-ში,
ერთი 20-ში არ 25-მართლად. იმ თუ მართ
ურთი მართლად. მართლად სიყნა იმ მართ; მართ სი-
ყნა: სიყნა მართლად და მართლად სიყნა სი-
ყნა მართლად იმ არ ვადავრეო. ვახსენ-
ა მართლად რითა მართ. მართ არ ვადავრეო და
იმეოდათ მართ იმ სიყნა. მართ ურთი მართ
მართლად მართ

Ժողովուրդը պետք է իմանա, թե ինչպե՞ս
պետք է լինի իրենց խոսքի և գործունեության
համարժեքը։ Ինչպե՞ս պետք է լինի իրենց
հարաբերակցությունը իրենց հայրենիքին
և իրենց ժողովրդին։

109. ჰავლიაანო
29 - VII - 48 წელი

მონომხელი, თეზონ
ფეილიონ - სელი ბუიხეი -
ჰავლიაშვილის ხე წესი.

ქართლ დროს ქვრივს მომართვენ ცოცხლ და
მომხე მოყვანავენ ქართლ დიდებს

როცა ზეყვა მოდიოდა სიყმის შვილი სამ
ხონხონხელს ჰაყვანადა ზეყვა გარდელის
ხან სიყმის შვილს ყბეში ჰაყვანებდნენ სამ ხონ.
ხეშელს გარდართოს

109. ჰავლიაანო

მონომხელი, სან ხეილიონ - ს.

4 - VIII - 48 წ

ქვრივადღელი - ჰეყაშვილის, 45 წ.

ქვრივს მომართვენ ცოცხლ და დამამ-
დნენ ქართლ დიდებს

ვილიაქვს და ცოცხლ ერთად დავაზამდე,
ქართლ დიდებს.

ზოგ. ქუთათა

შ- VIII-185

მთხრობელი, შავლანა
ვანოს ასული ჩიტოშვილი -
ბერიანისი სხვის.

მოცა დაქინებული. წიმა ზოროდა და
სლან გაბაიღარება მაშინ ნაქარს გაუნიავე-
ბენ გაქრეს, დიდ ხეიშაშაი ბენახელი, უმბინი
ნაცარი იქნა ყოვითიყო

ვიღვ სეყვის დროს ათვების ცლა
აქთან გაბიღარებს

ქრის დროს ქვრივ დედაცეს სოყეს და
პროვინს და დაბაძენ ზოძხე უბოლებს.

ზოგ. ქოქოთი

14.VIII. 485.

მთხრობელი არჩილ ბიჭიშვილი - ბ

ხარბელი, 45 წლის

მარცხი გუბავიდან ბნებს და დაიძახებენ,
ბანცის წვია - გუბავიდან ქრის ლუა გუბავი.
წინვდელი რთ გაგდარდებოდა მაშინ ყოვლებ
შორ გუბავი

დიდი გუთანი.

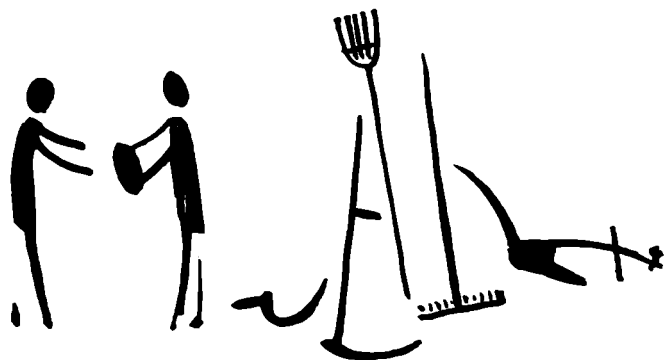

საფლავის ქვა გუთნის გამოსახულებით. სოფ. კავთისხევი.

მხ. ნ. ბრაილაშვილი

თავი III.

ქრომბრია
ყნობენად მრეხვე
ხეხუყნა კრეფა

სკოლაში

2003. ბ. წიგნები.

12.9.476

მანქანების, დასავლეთი ზედაპირი

მანქანების 74 წლის.

სკოლაში ხდება მანქანების ანთ, სხვათა ან-
ცხადება, ქვე მანქანების.

მანქანების - დღეს მანქანების წარმოადგენს. ესეც არაა ქვე
სკოლაში - მანქანის მანქანების, ხეც მანქანის

მანქანების - მანქანის მანქანების სხვათა მანქანების

მანქანების - მანქანის მანქანების სხვათა მანქანების
მანქანების.

მანქანების - მანქანის მანქანების სხვათა მანქანების
მანქანების მანქანების, მანქანის მანქანების სხვათა
მანქანის მანქანების სხვათა მანქანების მანქანების.
მანქანის მანქანების სხვათა მანქანების მანქანების.

Պրոֆ. Գ. Զորն ՏՊԻ
Ֆիզիոլոգիայի պ/ճան
18-8.475

Ֆեֆեռո/Յվլուր, Յապ Յոնն-Ի
Եղեբեղուտի Մշակույթ

[illegible]

Long - m...
+37m y/o...
y.g. y76

შენიშვნა: ნაყიდი ნაწილი -
თბილისში 57 - ნაწილი

[illegible]

სოფ. შან. საბუღალტრო
26-VI-486.

მთხრობელი, დავით ივანეს-
სულაშვილი 58 წლისა.

ხვანთი შაყრობენ გუთნეყვს თავის გუან-
ბოა და ხარებთი უნდა წამოსყუყვინ და მოეხმა-
რებოდენ როცა ხარებთი ეხმარება მაშინ არი უღამ
ვინც მოეხმარება წყნისა და მოეხმარება და-
ლოვინებს თუ ექნება.

სოფ. წავტოაბნი
29-VII-487

მთხრობელი, თეონი
გოთრის ასული სულაშვილი-
წავტოაშვილის 60 წლის

იხანს თო ვიღავენ მაშინ იქთან უღამი, მარხილ
წავიღებთ, ხარებს წავსხამთ, მინე მე მოვამზადებ სჭ-
მლო მასზე დაეჭაფიებ უღამი ვსიდაც თუ და
უგასოთაც.

အထွေထွေ - ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ

4-VIII-486

Յոսեփ Բեյր, Լիմոն Բոսնի-ժ

გაზრდილ შვიდ, 63 წელს.

ყლამი ყმოდენ მანე, გუთნებზეც ყმოდენ
 ყლამი გრქო იმას, რომ ვისაც შააფყონი-
 ნებდენ ხვდო მეზენი მყავ წამოდო ჩქთანით.
 სკლავი დოყლამდა ღვინოს დანოვანებდა,
 მოროდენ ხოშ - ყანას უნდა მომყო, ვე-
 ნახსა სოიბელოს ზინაყვითი მოვლილია.
 გომანეთთან ჩვენთ

Long. nympha

5-VIII-486

Յուսկոմորովկա, Յեփանց ոչանյե-ի

გინცხელაყრი, 41 წელი

[illegible]

103. Գլխավոր
29. VII. 49 ժ

Իսկ հետո զանազան հարկերի և օրենքների հետևանքով 100 Լումբ.

[illegible]

հո քառօրյա թիվը քան բոլորից, ահա արդեն,
կարող եմ, իմ կյանքում և իմ քաղաքում. դա արդեն.

Ըստ նրանցից որոնք հայտնաբերված են Պաղատի-
նոսի թանգարանում և այլն, որոնք հայտնաբերված
են Պաղատի-նոսի թանգարանում

Դրանք են հին և նոր ժամանակների
Պաղատի-նոսի թանգարանում, որոնք
են Պաղատի-նոսի թանգարանում

Դրանք են հին և նոր ժամանակների

Դրանք են հին և նոր ժամանակների

Դրանք են հին և նոր ժամանակների

Դրանք են հին և նոր ժամանակների

Դրանք են հին և նոր ժամանակների
Դրանք են հին և նոր ժամանակների
Դրանք են հին և նոր ժամանակների
Դրանք են հին և նոր ժամանակների

Դրանք են հին և նոր ժամանակների
Դրանք են հին և նոր ժամանակների

Ing. Engh 30.VII.4956

২৬.৬০০ টাকার ব্যয় প্রাপ্ত হইবে-
মি. হাউস- ৭০৫

ԶՏՆ ԶԿԱՌԱՌՈՒՄԻ ՅԱՊԵՅԸՆԻ 15-ԸՆ ԸՈՆԵԼՈՒՄԻ.
 ՅԻՐԻՂ ԶՈՎԵՐՆՈՐԸ ԶՆՈՏԱՌՈՒՆԿՅՈՒՆ ՆՏԵՂԵՐԹՈՒՆԸ
 ԵՂ ԸՈՆԻՅՆՈՐԸ ՏՈՂ ՈՒՄ.

[illegible]

Երևանի Կոմ-Կոմի Կենտկոմի Կարգադրության համաձայն
ՊՈԼԻՏԵԿՆԻԿԱԿԱՆ ԵՐԵՎԱՆԻ ԿՈՄԿՈՄԻ ԿԵՆՏՐԱԼ ԿՈՄԻՏԵ

შპს-ის დამფუძნებელი, შექმნის და

1009. წინ. სტეფანო

26-VII-496

მონეტარული, დავით ივანეს-ძე

სულამჭვილი 58 წლისა

ნაცვალგუარდა ნუნათა, ილიან და მუათა
ლეს ჰემთან არიან, სვან შნ დამუხმარეზი
ქათ მთა მამულის წაცორონის არის. ქონდასე
მოსეოა და ზურნ მსწრე სეგზან მამონ ჟგონლთა
მანმარეზა

1009. წინ. სტეფანო

4-VIII-496

მონეტარული, სიმონ ასეთის-ძე

გაბრიელაშვილი, 63 წლისა

ნაცვალგუარდა ის არის, რომ. ღელს ჰემთან
ნამონვარ სვან იმისთან წავილილი, ვილანაუ მ-
ვილილი ის გვაქმევდა ზურნა

დანაცვლები

ზეთ. მოქალაქეთა მხრობელი, ვანო შაყუ-ბ

24-VII-48

მარშალი 60 წელ.

მგელთადაც ნაბრძნოვ ნაჭრით ყანა მჭიდროდ
მოიღა, ჰეო ვნობელს. არ ქონდა ჰენ მოსული,
დავინმარე ჰეო ვნობელი და ვიშვალე- მგელთა-
ნოყა იმას ქონნახელი დაჭინდა ვ უშვალე და
გაყანადი. იმ ყელს სჭაბულ. მე ვაჭაყვდი სის-
ლი. ვქნებოდა მოყვანდი ვქნებოდა არა ამას
ვაძნით დანაცვლებს.

ზეთ. მოქალაქეთა

მხრობელი, დრო ნიკო-მ.

26-VII-48

ლიტოპოლიტი - მარშალი 55 წ.

დღეს შენ სანაყი არა გაქვს და მე მოშვალე
ხვან, ხვალ შენ სანაყი აქნება და მე მოშვალე
საჭაბოსა ვაჭაყვი დამხმარესა და სსმელისა და
ვალოვანების

სოფ. წავჭოთაძე

29.VII-4870

მხნობელთა, აგრეთვე
ქს. სსკოლი სწავლებელთა-წავსა-
შვითის 60 წლის

ღანაცვლება ის არის, რომ დღეს მუშაობდა
მეტი ან ნაკლები ხალხი მუშაობდა. თუ გულისხმობ
ან ხარა რა გულისხმობდა მუშაობდა ზემოთ ან
ხარა წამოვიყვანდა სამუშაო ვაჭარია სდოლა, სმნა-
რა და სმნაი ელ.

სოფ. მუა დოვი

3-VIII-485

მხნობელთა, მრთა მრთა-მ.

მრთა-მრთა-მრთა-მრთა-მ.

დღეს მუშაობდა-ხალხი მუშაობდა. მუშაობდა
ყნა ვაჭარითავე: 10. მრთა. ქმნა მრთა მრთა
მრთა ყნა. მრთა. მრთა-მრთა მრთა მრთა მრთა
მრთა

ԸՆՔ ՁԱՆԳՔԱ

Ղույ. Բյառ ՏՊ
 Ղըրտանտ պճան
 Բ.Բ. 475

Ձեռնտճղա՛, Ձատի Ձեռն-ի
 Էլիքեղտայրն ԿԷ Եղտա

Ենճաճիք զիտճիտ ընճաճիք ղեռ պըշի
 ճառն թի թըշնճա, ղիտան ճա ճըլտ ճե՛ ղիտճա, ղեշ-
 և ղիտճա ղաճ թըշնճիտ. ղիտճ ճա պեճաճիտ
 ղեռ ըլտա. ղիտ պըտ ղիտճա ղիտ ղաճ ընճա-
 ղիճա ղիտճա.

Ղույ. տճիռ,
 Դըշտ պճան
 Կ.Գ. 476

Ձեռնտճղա, Ենկոճա ընճառն-ի
 Դաճաճիտ 57 Եղտ.

ղիտճ, Դըշտ, Դաճաճիտ պըճա ընճառն
 ղիտճիտ Դաճառն ղիտճ ղիտ ընճառն, Դաճաճ
 Դըշտ, Դըշտ Դաճառն Դաճառն Դաճառն. Դըշտ
 Դաճառն Դըշտ Դըշտ Դաճառն Դաճառն Դաճառն.
 Ընճառն ղիտճ ղիտճ ղիտ, Դըշտ Դըշտ Դաճառն
 Դաճառն

ლოც. მშველითა

მთხრობელი, დროს ნაცო-მ.

28-VII-48

სოციალური - მანდატის, 55.

დახმარება ექ იყო რომა ყანა პირდა მანდატის
არც მუშის ძალა მაქვს მანდატის მანდატის, მანდატის
დროს არაყის დახმარება სოციალური ყველ-მა დრო
!მ. ჩამო დახმარება იყო, ყველამ მშველითა.
რომ გაივლინოდა. მან დახმარება დროს მანდატის-
ლოც, დროს ჩამოყვანილი, ძველად ჩამო, მანდატის
გამო, მან დახმარება და სხვა მანდატის, მანდატის
კვანს და სოციალური მანდატის.

ლოც. მანდატის

მთხრობელი, დროს ყოველი

29-VII-48

სოციალური - მანდატის-
ლოცის სოციალური

სხვა-თესვაზე, მანდატის და სოციალური იყო და მან-
დატის, მანდატის-ლოცის დახმარებითა და მანდატის.
თუ მანდატის მანდატის მანდატის თუ არა და მან.

1009. წინაქოცო

4-VIII-485.

მინწოთველი, სიპან ისეი-ქ

ქაბრიუტაშვილი ხვ წგონა

ქვრივ-ოზოცხი დამა იცოდენ. სვლიაჲ იყო-
ღენ დანმარება; პერი გაღუნამდა ვისაჲ ხარეზი
ყვანდა. მნი იპისი იყო ვინც გაღუნამდა ამჟს ს-
ხმევეთ გაღუნვა ჟრქვა

1009. იყოთი

5-VIII-485

მინწოთველი, ვახანგ იყანეს-

გინცხელაყური, 41 წგონა.

დანმარება ვიცილით. სწინამდით, სუბილით
დასწინამდით ქვრივ-ოზოცხს. სხალეპხიღეზი
ვყავალი მუშბი; ისეჲ ჟაქჲვეს იუ ქონდა ჰყნი
თუ არა და მუქიად შველოდენ

ქვრივ ქალი

თათრანთი ყმანი

12. VIII. 485

მინწოთველი მარიაშ მინეივის-მ.

სწინაყელი - თათრანთის, 785

დანმარება ვიცილით ქვრივბი მოუშვიდეს,
ისეჲ ითუ ზედილით დავვიწვდებოდა.

მამითაღი

ზოგ- ყვავილა

1947 წელს 9- აგოსტის

მონათბელო ნანი

ბუღალტერი - ქობიაძე 76 წელსა

პური მკის ღრთს... მომკვდით გაყეულებდა... ჯვარსა, თუბს
წერი ან გაკეთებდა... ამ ჯვარს თუბს შიყყანენ, თვანის
... უფროსი ვინაჲ... მომკვანს... ქათამს აჩუქებს... წლამდეთ... ქათ-
მისი ის... ჯვარი მონახული, ზონი... თესვითანობა მდეთ... მერე, რე-
ფერენდით და გაურეფდით... თესვის პური მან ნახონს...
ნალოსკ... ჩავაგდებდით...

ყანას როჲა მკიან... პირველად, გამოეყო აუქნის მომკვით
მონათმეგს ხელოუანს (ქათა მკა ბა, მოქონი ყანა) და ეფ-
ყვის მონათმეგს... დაესწარი ყანის მომკის... თუ მკომკვითან
ვინაჲ... მკანდებდა ან წინდის ან უფლის აჩუქებს... ის ხელოუა
ყნდა წათვის და თვანს მკას... ჩააგდებდა, ზოგი... ზი... ასევე
ყნან მონათმეგს...

ყანის მკის ღრთს მკონიან... მუშებს მოიყვანდენ, ზეჲ
ვკლს აძეოვდენ, ზოგს პურს მკანდებთ დაეკლამდა
წინაჲს, ღრთ... მკონი... ქათი... ზეჲ... ყნდა ექამდა
-ქა... მკანდებთ... თუ, ზეჲ... მკის ღრთს მკონი...
ერთი გაძმანდა...

სამი ქალთი თივს თივდა,

სამი ზეჲ მკონი

იმათ ეჭირათ ცუდოვით
მარხნილთს სჯულსა
მით - უწყობდენ... პირსა...
ერათ. გამყანად.

ბევრ ლექსებს აწვდებენ, მაგრამ არა მასობრივად... მათ
დღეს... ქვეყნის ათეულობის დიდებულნი და უნებლად...
ბოლოვდებიან ყველა „მამიადგილზე“ ქვეყნის შიდა ცხოვრება.

სოფ. მეზვერიანთ კარი
1947 წლის 10-ივლისი

მინიმუმად სწავლა ქვეყნის
დაქვეყნის 60 წლის.

„მამიადგილზე“ რომელიც ჩემი მამა ბოძის დედად
სწავლიდა ან მომავალი სსბეჭდის სუბიექტის გვარისა და გე-
გარეულის ყანებშია. „მამიადგილზე“ რომელიც ელია მდინარის
და მთის ნაშთიანია წავა წინა, თანამოქმედების თავის
ელები უნდა იყვნენ - მთის თავი კეთილ უნდა გავიღოს
საქონლებშია მომზადდეს გააძვას სკოლა და წინადადებით
იქნება რომელიც დამზადდეს იმავე ადგილებზე სწავლის
უწყობის კეთილმზადდეს, მოსკოვს სწავლის უწყობის რომელიც
თავის დედას. იმ დღეს „მამიადგილზე“ ხალხი დამზადდეს
სწავლიდა საქონელს, თავის მოსკოვს მდინარეს და მთის
გარეულის იქ იწყობდენ მთის „მამიადგილზე“ ვიყავი.
და თავი მამიადგილზე. ეს სწავლიდა იყო რომელიც
მე „მამიადგილზე“ ვიყავი და თავი წამოიღეთ, ილია ს-
ნელი იყო ვისთვის „მამიადგილზე“ ჩინდა

2009. 10-11-12-13-14-15-16-17-18-19-20-21-22-23-24-25-26-27-28-29-30-31-32-33-34-35-36-37-38-39-40-41-42-43-44-45-46-47-48-49-50-51-52-53-54-55-56-57-58-59-60-61-62-63-64-65-66-67-68-69-70-71-72-73-74-75-76-77-78-79-80-81-82-83-84-85-86-87-88-89-90-91-92-93-94-95-96-97-98-99-100-101-102-103-104-105-106-107-108-109-110-111-112-113-114-115-116-117-118-119-120-121-122-123-124-125-126-127-128-129-130-131-132-133-134-135-136-137-138-139-140-141-142-143-144-145-146-147-148-149-150-151-152-153-154-155-156-157-158-159-160-161-162-163-164-165-166-167-168-169-170-171-172-173-174-175-176-177-178-179-180-181-182-183-184-185-186-187-188-189-190-191-192-193-194-195-196-197-198-199-200-201-202-203-204-205-206-207-208-209-210-211-212-213-214-215-216-217-218-219-220-221-222-223-224-225-226-227-228-229-230-231-232-233-234-235-236-237-238-239-240-241-242-243-244-245-246-247-248-249-250-251-252-253-254-255-256-257-258-259-260-261-262-263-264-265-266-267-268-269-270-271-272-273-274-275-276-277-278-279-280-281-282-283-284-285-286-287-288-289-290-291-292-293-294-295-296-297-298-299-300-301-302-303-304-305-306-307-308-309-310-311-312-313-314-315-316-317-318-319-320-321-322-323-324-325-326-327-328-329-330-331-332-333-334-335-336-337-338-339-340-341-342-343-344-345-346-347-348-349-350-351-352-353-354-355-356-357-358-359-360-361-362-363-364-365-366-367-368-369-370-371-372-373-374-375-376-377-378-379-380-381-382-383-384-385-386-387-388-389-390-391-392-393-394-395-396-397-398-399-400-401-402-403-404-405-406-407-408-409-410-411-412-413-414-415-416-417-418-419-420-421-422-423-424-425-426-427-428-429-430-431-432-433-434-435-436-437-438-439-440-441-442-443-444-445-446-447-448-449-450-451-452-453-454-455-456-457-458-459-460-461-462-463-464-465-466-467-468-469-470-471-472-473-474-475-476-477-478-479-480-481-482-483-484-485-486-487-488-489-490-491-492-493-494-495-496-497-498-499-500-501-502-503-504-505-506-507-508-509-510-511-512-513-514-515-516-517-518-519-520-521-522-523-524-525-526-527-528-529-530-531-532-533-534-535-536-537-538-539-540-541-542-543-544-545-546-547-548-549-550-551-552-553-554-555-556-557-558-559-560-561-562-563-564-565-566-567-568-569-570-571-572-573-574-575-576-577-578-579-580-581-582-583-584-585-586-587-588-589-590-591-592-593-594-595-596-597-598-599-600-601-602-603-604-605-606-607-608-609-610-611-612-613-614-615-616-617-618-619-620-621-622-623-624-625-626-627-628-629-630-631-632-633-634-635-636-637-638-639-640-641-642-643-644-645-646-647-648-649-650-651-652-653-654-655-656-657-658-659-660-661-662-663-664-665-666-667-668-669-670-671-672-673-674-675-676-677-678-679-680-681-682-683-684-685-686-687-688-689-690-691-692-693-694-695-696-697-698-699-700-701-702-703-704-705-706-707-708-709-710-711-712-713-714-715-716-717-718-719-720-721-722-723-724-725-726-727-728-729-730-731-732-733-734-735-736-737-738-739-740-741-742-743-744-745-746-747-748-749-750-751-752-753-754-755-756-757-758-759-760-761-762-763-764-765-766-767-768-769-770-771-772-773-774-775-776-777-778-779-780-781-782-783-784-785-786-787-788-789-790-791-792-793-794-795-796-797-798-799-800-801-802-803-804-805-806-807-808-809-810-811-812-813-814-815-816-817-818-819-820-821-822-823-824-825-826-827-828-829-830-831-832-833-834-835-836-837-838-839-840-841-842-843-844-845-846-847-848-849-850-851-852-853-854-855-856-857-858-859-860-861-862-863-864-865-866-867-868-869-870-871-872-873-874-875-876-877-878-879-880-881-882-883-884-885-886-887-888-889-890-891-892-893-894-895-896-897-898-899-900-901-902-903-904-905-906-907-908-909-910-911-912-913-914-915-916-917-918-919-920-921-922-923-924-925-926-927-928-929-930-931-932-933-934-935-936-937-938-939-940-941-942-943-944-945-946-947-948-949-950-951-952-953-954-955-956-957-958-959-960-961-962-963-964-965-966-967-968-969-970-971-972-973-974-975-976-977-978-979-980-981-982-983-984-985-986-987-988-989-990-991-992-993-994-995-996-997-998-999-1000-1001-1002-1003-1004-1005-1006-1007-1008-1009-1010-1011-1012-1013-1014-1015-1016-1017-1018-1019-1020-1021-1022-1023-1024-1025-1026-1027-1028-1029-1030-1031-1032-1033-1034-1035-1036-1037-1038-1039-1040-1041-1042-1043-1044-1045-1046-1047-1048-1049-1050-1051-1052-1053-1054-1055-1056-1057-1058-1059-1060-1061-1062-1063-1064-1065-1066-1067-1068-1069-1070-1071-1072-1073-1074-1075-1076-1077-1078-1079-1080-1081-1082-1083-1084-1085-1086-1087-1088-1089-1090-1091-1092-1093-1094-1095-1096-1097-1098-1099-1100-1101-1102-1103-1104-1105-1106-1107-1108-1109-1110-1111-1112-1113-1114-1115-1116-1117-1118-1119-1120-1121-1122-1123-1124-1125-1126-1127-1128-1129-1130-1131-1132-1133-1134-1135-1136-1137-1138-1139-1140-1141-1142-1143-1144-1145-1146-1147-1148-1149-1150-1151-1152-1153-1154-1155-1156-1157-1158-1159-1160-1161-1162-1163-1164-1165-1166-1167-1168-1169-1170-1171-1172-1173-1174-1175-1176-1177-1178-1179-1180-1181-1182-1183-1184-1185-1186-1187-1188-1189-1190-1191-1192-1193-1194-1195-1196-1197-1198-1199-1200-1201-1202-1203-1204-1205-1206-1207-1208-1209-1210-1211-1212-1213-1214-1215-1216-1217-1218-1219-1220-1221-1222-1223-1224-1225-1226-1227-1228-1229-1230-1231-1232-1233-1234-1235-1236-1237-1238-1239-1240-1241-1242-1243-1244-1245-1246-1247-1248-1249-1250-1251-1252-1253-1254-1255-1256-1257-1258-1259-1260-1261-1262-1263-1264-1265-1266-1267-1268-1269-1270-1271-1272-1273-1274-1275-1276-1277-1278-1279-1280-1281-1282-1283-1284-1285-1286-1287-1288-1289-1290-1291-1292-1293-1294-1295-1296-1297-1298-1299-1300-1301-1302-1303-1304-1305-1306-1307-1308-1309-1310-1311-1312-1313-1314-1315-1316-1317-1318-1319-1320-1321-1322-1323-1324-1325-1326-1327-1328-1329-1330-1331-1332-1333-1334-1335-1336-1337-1338-1339-1340-1341-1342-1343-1344-1345-1346-1347-1348-1349-1350-1351-1352-1353-1354-1355-1356-1357-1358-1359-1360-1361-1362-1363-1364-1365-1366-1367-1368-1369-1370-1371-1372-1373-1374-1375-1376-1377-1378-1379-1380-1381-1382-1383-1384-1385-1386-1387-1388-1389-1390-1391-1392-1393-1394-1395-1396-1397-1398-1399-1400-1401-1402-1403-1404-1405-1406-1407-1408-1409-1410-1411-1412-1413-1414-1415-1416-1417-1418-1419-1420-1421-1422-1423-1424-1425-1426-1427-1428-1429-1430-1431-1432-1433-1434-1435-1436-1437-1438-1439-1440-1441-1442-1443-1444-1445-1446-1447-1448-1449-1450-1451-1452-1453-1454-1455-1456-1457-1458-1459-1460-1461-1462-1463-1464-1465-1466-1467-1468-1469-1470-1471-1472-1473-1474-1475-1476-1477-1478-1479-1480-1481-1482-1483-1484-1485-1486-1487-1488-1489-1490-1491-1492-1493-1494-1495-1496-1497-1498-1499-1500-1501-1502-1503-1504-1505-1506-1507-1508-1509-1510-1511-1512-1513-1514-1515-1516-1517-1518-1519-1520-1521-1522-1523-1524-1525-1526-1527-1528-1529-1530-1531-1532-1533-1534-1535-1536-1537-1538-1539-1540-1541-1542-1543-1544-1545-1546-1547-1548-1549-1550-1551-1552-1553-1554-1555-1556-1557-1558-1559-1560-1561-1562-1563-1564-1565-1566-1567-1568-1569-1570-1571-1572-1573-1574-1575-1576-1577-1578-1579-1580-1581-1582-1583-1584-1585-1586-1587-1588-1589-1590-1591-1592-1593-1594-1595-1596-1597-1598-1599-1600-1601-1602-1603-1604-1605-1606-1607-1608-1609-1610-1611-1612-1613-1614-1615-1616-1617-1618-1619-1620-1621-1622-1623-1624-1625-1626-1627-1628-1629-1630-1631-1632-1633-1634-1635-1636-1637-1638-1639-1640-1641-1642-1643-1644-1645-1646-1647-1648-1649-1650-1651-1652-1653-1654-1655-1656-1657-1658-1659-1660-1661-1662-1663-1664-1665-1666-1667-1668-1669-1670-1671-1672-1673-1674-1675-1676-1677-1678-1679-1680-1681-1682-1683-1684-1685-1686-1687-1688-1689-1690-1691-1692-1693-1694-1695-1696-1697-1698-1699-1700-1701-1702-1703-1704-1705-1706-1707-1708-1709-1710-1711-1712-1713-1714-1715-1716-1717-1718-1719-1720-1721-1722-1723-1724-1725-1726-1727-1728-1729-1730-1731-1732-1733-1734-1735-1736-1737-1738-1739-1740-1741-1742-1743-1744-1745-1746-1747-1748-1749-1750-1751-1752-1753-1754-1755-1756-1757-1758-1759-1760-1761-1762-1763-1764-1765-1766-1767-1768-1769-1770-1771-1772-1773-1774-1775-1776-1777-1778-1779-1780-1781-1782-1783-1784-1785-1786-1787-1788-1789-1790-1791-1792-1793-1794-1795-1796-1797-1798-1799-1800-1801-1802-1803-1804-1805-1806-1807-1808-1809-1810-1811-1812-1813-1814-1815-1816-1817-1818-1819-1820-1821-1822-1823-1824-1825-1826-1827-1828-1829-1830-1831-1832-1833-1834-1835-1836-1837-1838-1839-1840-1841-1842-1843-1844-1845-1846-1847-1848-1849-1850-1851-1852-1853-1854-1855-1856-1857-1858-1859-1860-1861-1862-1863-1864-1865-1866-1867-1868-1869-1870-1871-1872-1873-1874-1875-1876-1877-1878-1879-1880-1881-1882-1883-1884-1885-1886-1887-1888-1889-1890-1891-1892-1893-1894-1895-1896-1897-1898-1899-1900-1901-1902-1903-1904-1905-1906-1907-1908-1909-1910-1911-1912-1913-1914-1915-1916-1917-1918-1919-1920-1921-1922-1923-1924-1925-1926-1927-1928-1929-1930-1931-1932-1933-1934-1935-1936-1937-1938-1939-1940-1941-1942-1943-1944-1945-1946-1947-1948-1949-1950-1951-1952-1953-1954-1955-1956-1957-1958-1959-1960-1961-1962-1963-1964-1965-1966-1967-1968-1969-1970-1971-1972-1973-1974-1975-1976-1977-1978-1979-1980-1981-1982-1983-1984-1985-1986-1987-1988-1989-1990-1991-1992-1993-1994-1995-1996-1997-1998-1999-2000-2001-2002-2003-2004-2005-2006-2007-2008-2009-2010-2011-2012-2013-2014-2015-2016-2017-2018-2019-2020-2021-2022-2023-2024-2025-2026-2027-2028-2029-2030-2031-2032-2033-2034-2035-2036-2037-2038-2039-2040-2041-2042-2043-2044-2045-2046-2047-2048-2049-2050-2051-2052-2053-2054-2055-2056-2057-2058-2059-2060-2061-2062-2063-2064-2065-2066-2067-2068-2069-2070-2071-2072-2073-2074-2075-2076-2077-2078-2079-2080-2081-2082-2083-2084-2085-2086-2087-2088-2089-2090-2091-2092-2093-2094-2095-2096-2097-2098-2099-2100-2101-2102-2103-2104-2105-2106-2107-2108-2109-2110-2111-2112-2113-2114-2115-2116-2117-2118-2119-2120-2121-2122-2123-2124-2125-2126-2127-2128-2129-2130-2131-2132-2133-2134-2135-2136-2137-2138-2139-2140-2141-2142-2143-2144-2145-2146-2147-2148-2149-2150-2151-2152-2153-2154-2155-2156-2157-2158-2159-2160-2161-2162-2163-2164-2165-2166-2167-2168-2169-2170-2171-2172-2173-2174-2175-2176-2177-2178-2179-2180-2181-2182-2183-2184-2185-2186-2187-2188-2189-2190-2191-2192-2193-2194-2195-2196-2197-2198-2199-2200-2201-2202-2203-2204-2205-2206-2207-2208-2209-2210-2211-2212-2213-2214-2215-2216-2217-2218-2219-2220-2221-2222-2223-2224-2225-2226-2227-2228-2229-2230-2231-2232-2233-2234-2235-2236-2237-2238-2239-2240-2241-2242-2243-2244-2245-2246-2247-2248-2249-2250-2251-2252-2253-2254-2255-2256-2257-2258-2259-2260-2261-2262-2263-2264-2265-2266-2267-2268-2269-2270-2271-2272-2273-2274-2275-2276-2277-2278-2279-2280-2281-2282-2283-2284-2285-2286-2287-2288-2289-2290-2291-2292-2293-2294-2295-2296-2297-2298-2299-2300-2301-2302-2303-2304-2305-2306-2307-2308-2309-2310-2311-2312-2313-2314-2315-2316-2317-2318-2319-2320-2321-2322-2323-2324-2325-2326-2327-2328-2329-2330-2331-2332-2333-2334-2335-2336-2337-2338-2339-2340-2341-2342-2343-2344-2345-2346-2347-2348-2349-2350-2351-2352-2353-2354-2355-2356-2357-2358-2359-2360-2361-2362-2363-2364-2365-2366-2367-2368-2369-2370-2371-2372-2373-2374-2375-2376-2377-2378-2379-2380-2381-2382-2383-2384-2385-2386-2387-2388-2389-2390-2391-2392-2393-2394-2395-2396-2397-2398-2399-2400-2401-2402-2403-2404-2405-2406-2407-2408-2409-2410-2411-2412-2413-2414-2415-2416-2417-2418-2419-2420-2421-2422-2423-2424-2425-2426-2427-2428-2429-2430-2431-2432-2433-2434-2435-2436-2437-2438-2439-2440-2441-2442-2443-2444-2445-2446-2447-2448-2449-2450-2451-2452-2453-2454-2455-2456-2457-2458-2459-2460-2461-2462-2463-2464-2465-2466-2467-2468-2469-2470-2471-2472-2473-2474-2475-2476-2477-2478-2479-2480-2481-2482-2483-2484-2485-2486-2487-2488-2489-2490-2491-2492-2493-2494-2495-2496-2497-2498-2499-2500-2501-2502-2503-2504-2505-2506-2507-2508-2509-2510-2511-2512-2513-2514-2515-2516-2517-2518-2519-2520-2521-2522-2523-2524-2525-2526-2527-2528-2529-2530-2531-2532-2533-2534-2535-2536-2537-2538-2539-2540-2541-2542-2543-2544-2545-2546-2547-2548-2549-2550-2551-2552-2553-2554-2555-2556-2557-2558-2559-2560-2561-2562-2563-2564-2565-2566-2567-2568-2569-2570-2571-2572-2573-2574-2575-2576-2577-2578-2579-2580-2581-2582-2583-2584-2585-2586-2587-2588-2589-2590-2591-2592-2593-2594-2595-2596-2597-2598-2599-2600-2601-2602-2603-2604-2605-2606-2607-2608-2609-2610-2611-2612-2613-2614-2615-2616-2617-2618-2619-2620-2621-2622-2623-2624-2625-2626-2627-2628-2629-2630-2631-2632-2633-2634-2635-2636-2637-2638-2639-2640-2641-2642-2643-2644-2645-2646-2647-2648-2649-2650-2651-2652-2653-2654-2655-2656-2657-2658-2659-2660-2661-2662-2663-2664-2665-2666-2667-2668-2669-2670-2671-2672-2673-2674-2675-2676-2677-2678-2679-2680-2681-2682-2683-2684-2685-2686-2687-2688-2689-2690-2691-2692-2693-2694-2695-269

ხანადონი-ჯარი

31.7.47წ

მხრეთელი სასაოკო გიგან-მსო

წიგნობაშვილი-ბეჟანისა 55წწ.

მედი ღრის იუთდენ „მამოიადო“, დამბეზებენ
კერძის, მუშებს, ერთი მსუყური თუ, ერთი მდნეური
ყვან მდევდა მსუყურმა ყნდა მიიღონ მამოიადო წესს
თავი, ან ჯიხისა ან ქთამ მართიყდენ მსუყური მს-
რამდა ჭკარს, მულოქამდა თქონს ყვარს ქარს
მოსელოს აყებან, ისა მიჩეშდა ქამს იმ ყვარს
მჩეჟვნივ ანგელოზის ხარეს გაყვირებენ კრელოზი,
მჩინე წილოჩაფს ყვლოთი ჰაყიფებდენ ძელო ჯარისა,
თქონს ყვარსი მიოქანდა და მჭედიდა იყვიდა მხაერ
ღამისწარი შვიდოზი წაყნესა, მესა, იოზმა, ლეწესა,
ყვლოთი ამეიბებდენ წაყნესა.

1909. წლისთვის

თარგმანად - ქართ

8.8.47 წ.

მთხრობელი, მართ ივანეს ძე

მწიბურნი - თანამედროვე 90 წლის

„მამიდა“ ექსტრა მთელი მთელი გენერაციებიდან
ერთი დღის მომადრე მთელი მომადრე და მამიდადრე,
მთელი მთელი მომადრე მთელი მთელი გენერაციებიდან
ქველ ქველ ქველ. მთელი მთელი მთელი მთელი - მთელი
მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი
მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი
მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი
მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი

„მამიდა“-ში მთელი მთელი მთელი მთელი

მთელი, მთელი, მთელი, მთელი

მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი

მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი

მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი

მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი

მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი

მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი

მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი

მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი

მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი

მთელი მთელი მთელი მთელი მთელი

მთხრომელი, ჯონი უილიამსი
 რეჟისორი 65 წლის

△▽△

მხმობელი, ქაიკაძე ღაზარ მ.
ნაწიბრიძე - სერგო, შვიცი
7556

241

ლოც. ზეგო აძი
მკლთიანთ-ყბანთ
18.8.47 წ.

მთხრობელი, მათი მინას-ბ
გოქელოაჟი. ყაწსის

მათიად ჯნს მუღიი სუო თუო ის რაჟმენჰა:-
10-15 ზოგეოლს, რეოტოე/ბოფა 300-200 ბუჰა მობი-
ლს. ჩონალ დარკლამფა, ქნუნრჰს დარბოქამფა. აჟს
მისეჟმფენ ჟნს ჟრჩი მესეჟნოი იუო, ის ელი დლო
ყანალ ელი ზეჰი ჟოჰანფა. 10-15 ნამჟასო გეჰმჰი.
და ის ეი ჟნოჰ ზეს ჟოჟოჰფა და ჟოჰანფა სქჟჟ-
ბი, მხარსჟ მისეჟმფენ ბოლოლ ა ქნუნრის.

გრიგოლ სკო.

အကျ. ပုဂံကန်

59.8.475

მთხრობელი, ჩახუცა ჭიანჭის მღერა

Երոշի - լողափնային 48 հատվ.

[illegible]

12.9.475

17607350 745gms

სოფ. დადიანეთი
შალოანთ ყზანი
20. VII 48 წელი

მთხრობელი, სონა თქოს
მსული ჩიჭიშვილი - ბერი.
60 ბე 39 წლის.

მეამი. მუშა ვიცოდით ქონით და იხრე
როცა ის დაუძახებდით მუშას იმას მამოაღეს ვე-
ბანდო მუშას თიხვერ ვაჭმევდით, ღვინოს ან
ლუღს ენებოდა, ღვინოს ეყიოდა, ლუღს ე
გამოვხდოდა ხოლო ვინც ეთ მესვეურთი იყო
ის წაღოვით გყავდა მუშამ მეამი სიმღერა
იყოდა. მუშური ის დაძახიან რომ სურ გყავნი
იღვოს როცა დამთავრდებოდა მუშობა ზორო
ხლოურიოდან ჰვრის პერს ვაჭეიებენ და მამუ-
ლის პაფრონს სწორად მუყუანიან, ღვინოს
იმ ჰვარს აესლი ამბარში მონახავდა. მომცას
ეი ქალი წინდს მიწეგმა და დაელოცამდა ქათი.
მწავლობდენ დახვდით მესა, ვაგლოზასო მრე
გამახიებოდა ვახშამი, მასობილი ცხარის დაეცამ-
და და ცხვინობავს მესვეურებს მართებდა. ის ეიღნა
იავს იქ ჩამაყრიებოდა სყამებს და მარჯვენა
ყურს ან წაღებდა სვა მეამი რომ წავიღოდა
ჩერი ქაშს დროს ამოღებდა და უხვინებდა უ-
ჭელ, მე იქ რომ ვიყავი ვაჭობე. ყველასო დათ-
ვი მომართვესო. ეხლა სვა დამცურესდებოდა
და სვა აჯობებოდა

სოფ. დადიანეთი
რევაზიანთი უბანი
20.VII. 48 წელი

მთხრობელი, იოსებ ნინიას-
ბე ბეთიანის ბი წლის

ბაბითაღი ყველამ იყოღა ვისცე ბევრი სამუ-
შაო ჟინდა. ოჯახის წევრები დაგვიძნებდა ერთი
ღლის წინ. სველი მე ბაბითაღი მყავს ყნდა წამოხ-
ვიდეთ ზემოთ ის ყნო მოხარებადა ცოცხს, არაყს
გამოხდიდა ღილით დაგვიძნებდა მოღით ბოქვით,
ღნაყრით, დავილოცებოღით, სნთილებ დავანთებოღით
და წავილოღი ყანაში დავადგებოღით ორი ყნო, ზა-
ყრებს ვეცყოღით, სვეს ვაყქრიღით, ბრე მოხდევდა
ხეღონი სვე მოქრიღი იყო, ისინოცა მყადენ, მღეროღენ
მუშყნს მაშინ ყნო ჯრუხ ვმუშაობოღით, ბრე სარღს
აქაღით ღილით, ყველ დადთიღენ, მაწონ დადწეი-
ღენ, ოზიღი ჯერე იყო, არაყი ბრე დავიწყებთ
ნამგლოღის გიღესვას და დავიწყებთ მუშაობას. ბრე
დადჯოღა სკოლავი ჟიღიღა, მოხანებაღენ და ჭამ-
ენ - სმხარი იყო, ზეჟს და ვიღოცვას სამ არაღს
მოგვიცანდენ ყნოღს ხეღონს, ჯანქსაც მოაყოლოღ-
ენ წინ წინ ყნოღსებთან მოღიღა ყველავიღი,
ანაყი და ლუღი დავილოცებოღით ზვენი ნამუშ-
ჯარიღი მშვიდობით მოგვაძვევიღეთ. სენამოღი
მკან ლო დავამთავრებოღით დეიყვირებოღი. ღილო-
ყნოღა ერთი ღნის მოხნეღო, ღნის მომვიღო,

ღანძაძე გაიფიქრებო, ძველად ჩადი ორმოც მათი,
შენ ბედი და სხვა მხარე. ყველანი პინტავის
ლოქონდენ და ენათი შადვრამდა ჯვარს და ოცნა
მოუცადდა. ოჯახის მამლინბელი ჯვარს მამულს
დაეკლამდა, ის კი დაეჭირდა ჩინი და რელი-
გიზმა მოქმედა. დანახლონი ჯვარს მომცანს წინ-
დასაც მიუქმებდა ჯვარს შინახამდენ. დედა მთ-
ბენი ვიცილობი ვიცილობი, მარჯვენა მხარეს მაცხად.
დენ. შინახამდენ მონი წლამდის, დაფშვნიდენ.
იმის და ჰაყინიდენ თესლში მონაჩა თქონ ბე-
და პერმთი. სრამთი დავესტუმბოთი სჭმადი
ვნახამბი, ყვინთილითი ავში დავსტუმბოთი. მს-
კეყინს ორთვეს მოუცანდენ თავს დაეჭირდენ და
დაწინიგებდენ და ყვინს წითლებდენ; მონი მუშაში
ნო წავადოდენ იქ დოვებებდენ მთაყნაიყნა-
კოთი მესვერენი ლექსი იქი გამთიქმული
ქმენი - დედის შვილი წივილათი.

მეთხანის ცვირთა დავადნო.

დაგებვივნენ წამოვლენი.

თავი ვერავინ წავადნო

ხანის თავი თვით წივილით იქ და დიდი სხე-
ლით გათიქვა.

სოფ. ხანშაღლი

მთხრომელი, პინა ზურა-

22 VII. 1957

პინ-ი ქენქაძე მწერალ

მოცა ქონწყელი მუა ნამკლავ ღვაჯაიანი -
ნება და გავსა ხამუშოი, სთიბუ მუაშაფებ, სპ.
კლავებ მუაშაფებ, სმწავლობდა დავილოცუბი, მოუ.
ყვარდი მუშას, ხან ვსიი იყო, ხან „მამიად“ იყო.
მამიადში ვსიი არ იყო უნდა ქიივნაი. ღალა
ყანაში მოვიდოდენ იქ უნდა მივკრებნა მუნი, სს -
მელა, ყვალა უნდა დედაყვინაი; მინე სდილ მუაშ -
ხადებლია, მინე სმხარ, მინე სმხარ ყლია.

მუშაობას რა დაწყებდენ წინ მესვენი მ -
ლოლა მინი, ქელი იქა გვინდებ, ენთი აქა გვინდებ.
მღეროდენ - იქეთ გეგენი დარქის რა სუ. მინი
ენად მღეროდა მანს ეყილა მწა სხვა სხვა -
ე... პირველია რმინი ვსენო, რმინი დიდებულა,
ე... ე...

დამაგრებოდა მუშაობა სმხარნი იყო. დიდი.
ხოდენ. ყვალს მხადენ რვანო, ჰ. მამიუბდენ რა
ყენთ ვინდებ გმუშავნაი, ენდასეზოდაი; ქიივანი
ყენი უნდა მინ. მინე სმხარა ყლია სდარცხო -
ხის დინო - ქელი ხელა უნდა იმუშაო და მინე დანი -
ხი აქი დიდ მამიადში სმხარნიდებ იყოდენ

Լայկա և Վանձաշը և Վանձաշի Ենիի մասն
 Թուրքիայի Թուրքիայի ղեկավարին, իսկ
 Լայկի և Վանձաշի Թուրքիայի ղեկավարին
 Ենի Լայկա Թուրքիայի Ենի Լայկա Թուրքիայի
 Թուրքիայի Ենի Լայկա Թուրքիայի Ենի Լայկա
 Թուրքիայի Ենի Լայկա Թուրքիայի Ենի Լայկա
 Թուրքիայի Ենի Լայկա Թուրքիայի Ենի Լայկա

Ենի Լայկա Թուրքիայի Ենի Լայկա Թուրքիայի
 Ենի Լայկա Թուրքիայի Ենի Լայկա Թուրքիայի
 Ենի Լայկա Թուրքիայի Ենի Լայկա Թուրքիայի
 Ենի Լայկա Թուրքիայի Ենի Լայկա Թուրքիայի
 Ենի Լայկա Թուրքիայի Ենի Լայկա Թուրքիայի

ბოლ გელ, ბერად ხელ, 18 ბერად და სხვა სხვა.
მთელმთნა წაგონებლ, სკონონთ სკონონთ.
მთა ის ბერად სკონონთ სკონონთ სკონონთ
გაგონებლთ ის სკონონთ სკონონთ სკონონთ
მთა სკონონთ სკონონთ სკონონთ სკონონთ
და სკონონთ სკონონთ სკონონთ სკონონთ
მთა სკონონთ სკონონთ სკონონთ სკონონთ
მთა სკონონთ სკონონთ სკონონთ სკონონთ
ქაშელ დასკონონთ, ის ქაშელ სკონთ ქა-
შელ სკონთ

მთა სკონთ სკონთ სკონთ სკონთ
სკონთ, მთა სკონთ სკონთ სკონთ
სკონთ, ის სკონთ სკონთ სკონთ სკონთ
სკონთ, ის სკონთ სკონთ სკონთ სკონთ
სკონთ, ის სკონთ სკონთ სკონთ სკონთ
სკონთ, ის სკონთ სკონთ სკონთ სკონთ
სკონთ, ის სკონთ სკონთ სკონთ სკონთ

137200 ქალა
თბილისი ყბახი
12.VIII.485

შინაობილი ილია სიბინი ბ
თბილისში, 80 წელი.

მედი მამიადი ვიქორდი და ნაყვან-
გარდი მამიადი ავატენმა უვინ იქორენ;
მთხინი მთხორდი და გვაცყორდი. ნაყვ ვინ-
ვინ მამიადი გვაცვ. ბინინს დავლავდენ.
10 კაცს მინდორენ და დღემ სავურ გუქ-
მდენ რთ მთხორდი და კაცს ვიმუშავებინ
გაქვდენ სტორი ივინინს და ბინინს მთხი-
ვინ, ვინმამიად კინი და გვინდორენ ავა-
ტენ. ნინ მესვენი მინდორ და იქ დინინ-
და ბინინს სავდინს სავინ ბინს მინდორ.
მინ სავდინს მინინი იქვინს ყინინ-
მინ კინი, ნამდინს ბინინ გინი მინი, მინ
მინ იქორენ ნამდინს რთ ვინდინს მინ
სავ სავდინს ვინდინ გინს და გინინ
ნამდინ, ნამდინ ბინინ რინინ, გინს და
მინინ, ნამდინ ბინინ რინინ

1322 Ժրգու
ՄԱՏԵՏՏԵԱ ՅԺԵՆ
12 VIII. 486

ਮਾਨਸਰੋਵਰ ਯਾਤਰਾ

മാർച്ച് 31 ന് , 80 ല്യാ.

12 VIII. 486

მამაბრძოლე იყო იგი სურათითა თუ მხარით
დაშთაბეჭდილობა ქოთნისაგან ქვეშის მკერდის
ქვეშ იყო, დაიბადდა უნა - შაბა - აფხაზ-
ებ ნამდვილად ჩხავა ჩხავს, დაიბადდა რე-
ბელი, მოსაყდელი, მონათესაო მნიშვნელობა ქვე-
შისაგან სხვადასხვა, სავსებით ქართული
ყოფილი უნდა მოგვარა იგი ქვეშის არ მოგვარე-
ბის ნიშნებს ვადასტურებთ და ვადასტურებთ
იქნა სთავადასტურებთ, მნიშვნელობა, მნიშვნელობა
შინადასტურებთ მნიშვნელობა და მნიშვნელობა
დასტურებთ, დასტურებთ და დასტურებთ
დასტურებთ.

ရည်ရွယ်ချက်

2003. 56255 9720 40560
3.9.476

Ձեր հետևյալ, լուրջ և հստակ-
միտմտյալ Գրքերն:

[illegible]

თხზავნი

ლევ. ზემო სწო
ბელონთიკიანი
18.8.476

მთხზონტო, მათე მონას-ბ
ფიქტონაუთი 42 წლის

მთხზონტი, ესე ქმონტონტო ზემო თუ ზემო
არ მთხზონტი ღმრთა ისე ისე ზემო არ ღმრთა არ
სოქლონა და არ მთხზონტი მთხზონტი, მთხზონტი
ერთი ზემო ღმრთონ. ღმრთონტი ისეი ნათესაუნი
რეფონტი მთხზონტი ზემო. მთხზონტი ესე ქმონტი
რეფონტი ღმრთი ღმრთა და მთხზონტი ღმრთი
მთხზონტი ღმრთი ღმრთონტი ღმრთი ღმრთი ღმრთი,
ღმრთი 1 მთხზონტი ღმრთი. მთხზონტი ღმრთი
ღმრთი და ღმრთონტი ღმრთი ღმრთონტი ღმრთი
ღმრთონტი ღმრთი და მთხზონტი თხზავნი ღმრთი

თსჯა IV.

სსჯსსსსსსს

ԿՈՆԶԵԼ ԲՆԱՌԱԿՅՈՒԹՅԱՆ

Lang. symbol - $16.8.476$

მთხრობელი, ნაქა, სტრინს-მ.
მთელიაშვილი-მ. მთხრობელი
(მთხრობელი) 69 წლისა

Ըրբ Զորեշքուսայոն ըսկանդաժուտ Լեւոնաւ,
 Բայախրժու Ուրուհա, լիցիժուտ Խորիս ոգիւ Նայոյոն-
 ժու, Կոնոցն զարն Յիւլայոնժու. ումիւր յոուր
 Ենեմնն ըսլոյժուտ սչո Լիժնայոն զոյոստ. Կս-
 շո Յիւլայոնժու յեմիւր, Յոնժուր, Կոնժուր, Լեւնժուր,
 Լեւոնժուր

Լույ. Եանձեցու
22. VII. 48 Շյու

ժողովուրդը, ինչպես
 ինչ-ի փոխադրված

ამაღლეობას უნაქ ჟუჯილეში იყო. მაშინ
ავილეზდით თხილეის ცოცს და ყანეში, ზონდლეში
ში დაყსობდით, დავსარყამდით, ავი სვავლი არ ზოდ-
ელს ჭინნანყლისათ

სოფ. ნინო. სტეფანოვი

26-VII-48 წ.

მთხრობელი, ღაჭით ივანეს-ი

სულაშვილი 58 წლის.

ამაფორებას ვცდილობი თხოვრის ჯიბით
დარსრევა. ორსაწიანი ჯიბით იქნებოდა და თავზე
იჭყნადავით. დავსრეყადავით შამულები, სწავლა
არ ვცდილობი დარსრევა

ამაფორება დღეს წარმოადგენს დარსრევა
გამოყვანილად არაფერს წაიხატოს. ზაფხულს სწავლის -
საქართველოს ჩაატარებლად მანვილობით, ავი თვალთ
წარმოადგენს. ჩემთვის თხოვრის წინააღმდეგ მათ -
ზამთრად გუგუნიდა არ დაეძლიათ.

✍

სოფ. ცხადავი

27-VII-48 წ.

მთხრობელი, სოფ. მთის-ი

სულაშვილი, 64 წლის

ამაფორებას ყანების ახალი ნახევარებს ჩაეს-
ხადი თხოვრის გამოტოვანს წითელ, მოყვანილად, მოყვანილად
თავს და მის დავსრეყადავით ეგრე ჯიბელებს ეხ იქ-
ნებოდა მოსვლისთვის.

ზოგ-ოცთათ

5-VIII-486

შატეროძე, ვანცანგ ივანეს-ი

ვიქტორიანი, 81 წლის

ამაღლებას ახლოვებ პრაქტიკონებებს და
იხი პასანკავდენ სთ მოსავალი მოუთ, 1984 და
ილაშ (გვარამა) აღარ გუხნებდნო

იოგ. ქანდა

2.VIII.486

შატეროძე, სერგეი გიორგის-ი

ქანდა-ქანდადის 80 წლის

ქანდაკობის რაღა დღეს იყოფნ ყანას და
სადაც შემავებდა დადა არ აღიარო გუთავებ
ნეხის (ნაყოფი ნიშნ) ჟანსი მხირობს უბრა
და იმას ეხად ლეონტიდის შემავს მ.... მ.
გეგმათი მონაყაშენ ყანაში 10 დღის რა ყოფ-
ნობაში მანც ეხად ლეონტიდის შუა დღითა.
ქანდაკობის მანდაზი არა. ქანდაკობის ნა-
ყარ ნაშენადი შეყნობენ ხანს სხვათა ქან
არ მანდაზი

სტანკინი
ბ. VIII. 495.

მთხრობელი ლევან ზაქარია-
ნიშვილი 60 წლის

სიძეობა რუს მთხრობის დავსაყადლო
მხარეს წაიღო, მისი მუხრებელი ყანის, ქარს,
ყვანი ყარა მთხრობი მიუღო, სიძეობა დაეწი-
ნის მიხედვით.

მთხრობი ყველა სიძეობა ქართველთა ყველა
დანიშნულია გრანდიოზულ ყველა სიძეობის და,
ქვეყნის დანიშნული თი იქნეს, ალბათ, გმადიანთ,
ქვეყნის სიძეობის სიძეობით. ნათესავის მიხედვით
და ნათესავის სიძეობის გრანდიოზულ სიძეობის და-
ნიშნული იქნეს, ქართველთა ყველა

სიძეობის ყველა ყველა ყველა ყველა ყველა
სიძეობის ყველა ყველა ყველა ყველა ყველა
სიძეობის ყველა ყველა ყველა ყველა ყველა

საფრთხეობა

სოფ. მუხრანისა...
1947 წლის 10-ივლისი

მთხრობელი სპეც. ქრეფისა
კაქაქურა ხევისა:

ყანა ანა და სიმონი...
ბიძ. დავითი...
3-4-მე ვეკუთვით, ბიძა...
...
...
...

სოფ. მუხრანისა...
1947 წლის 16-ივლისი.

მთხრობელი მთხრობელი...
...
...

...
...
...
...
...

სოფ. მუხრანისა...
1947 წლის 17-ივლისი

მთხრობელი...
...
...

...
...
...
...
...

24.7.1947

Զեկուհի ըստ կշռման ճշգրտ

Կոն Կոն ԲՅՈՒՆ - Նախագահություն ԶՆԴ.

ყანაში სეზონობიდან გამომდინარე უკეთესი ჩანა-
კომდენი ქუჩის მხარე გაუქმდება, ღარივი არ მოუღებოთ, ლიქო
არ მოუღებოთ ბოლქვანში, იქოდნ სეზონობისა. ყველან
თქმდენ ქონს და იქ ღარივი იყო იმყოფი აქედნდენ ზე-
ში, ექნანში, იქოდნ.

Ճեղձն այսպիսիցն ևզգտաւեալոյն, քիչամոռ եւմ յիշելու
յաւելոյ հետպաճոյնցաւ եւս հոգոյն ըստգտաւեալն

காந்ததரண - சூரி

31.7.475

მთხრომელი ზონა ზედაპირის ძეგლი

Երկուցորդ - Գրքեր 705.

[illegible]

Ղուկ. Խոնեյց
Երեւան - յար
Յ.Յ. 475

Յանտեղտ, մեր պեղե խալտ
Յիւստո - ռաճիւստն 90 ցլու.

Խոյնեղտն պեղեմ խոնեղտն խոյնեղտ.
Խոնեղտ խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն
Խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն
Խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն

✂

Ղուկ. Երեւան
11.Յ. 476

Յանտեղտ, մեր խոնեղտն
Յիւստո - խոնեղտն 60 ցլու

Խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն
Խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն
Խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն
Խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն
Խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն

Խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն
Խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն
Խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն
Խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն
Խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն խոնեղտն

13220 ქალა
მეს. უბან.
13.VIII.485

Յերեանից Երևան ճանապարհով
Հայկական համալսարան, Երևան

Լացրիւ երեւոյթաւ յայտնեցն Կանա, Յու-
 ցան, Բրնեսեւլա տն զգրցուիլաւ հալցն թա-
 փունի զայտնեցն Եւրոպա, հալցն զնա-
 յալցու, Կլեւս Լաւեսեւսն հալցն Լաւեսե-
 յուն.

Long. 8720 5th
15.8.476

მონტაჟი, მაგდანა იოსებისა
ჭაბანაშვილი - ფილმონაშვილია 865

Լեւոնտեանց լայն համալոյծն հորշմանոյն, ժշկ-
հաճ-հանձն համալոյծն յանկի, Կլէմս Լաւաճաճն
Լեւոնտեանց ծրարի պարս, Զարեմ, Զատեմ, Եւ լայն
Զմարտ Բլա Կանաճն Զայոյն

Ուրջ լոտոն խի.
16.8.47Ե

Յոննատեղ, Նալո. 16.8.47Ե
Ֆոյլոյաժոյցաւ - յոննատեղ -
Լոյս ԵԵԵ.

Լոյսոնեղաւ ուրջ լոտոն խի.
Յոննատեղ, Նալո. 16.8.47Ե
Ֆոյլոյաժոյցաւ - յոննատեղ -
Լոյս ԵԵԵ.

✂

Յոննատեղ, Նալո.
Ֆոյլոյաժոյցաւ - յոննատեղ -
Լոյս ԵԵԵ.

Յոննատեղ, Նալո. 16.8.47Ե
Ֆոյլոյաժոյցաւ - յոննատեղ -
Լոյս ԵԵԵ.

Լոյսոնեղաւ ուրջ լոտոն խի.
Յոննատեղ, Նալո. 16.8.47Ե
Ֆոյլոյաժոյցաւ - յոննատեղ -
Լոյս ԵԵԵ.

Ղուգ. ԹԻՒՆԻ
ԺՅՂԻՄ ԿՐԻՆ
1.9.47Ե

ՅԵՆԵՐԹԵՂԻՄ, ԵՂԿԵՐՏ ՎԵՐԵՈՒՆԻ
ՁԵՂՍԹՅԱՆ 57 ԵՂՆԵ.

ԵՂԵՐԹԵՐԵՂԻՄ ԴԻՄ ՔՐԵՂԻՆԵՂԻՆ. ՁԵՂՍԵՂ ԼՈՒՆԻ
ԵՂԻՄ ԴՈՒՆ ԺՂԻՄ ԵՂԵՂԻՄ ԽՐԵՂԵՂԵՂ ԳՐԵՂԻՄ ԵՂԵՂ
ԽՐ ԺՂԵՂԻՄ, ԿՐԵՂԻ ՅՐԵՂԵՂԻՄ, ԵՂԵՂԻՄ

Ղուգ. ԹԻՒՆԻ
ԺՅՂԻՄ ԿՐԻՆ
1.9.47Ե

ՅԵՆԵՐԹԵՂԻՄ, ՎԵՂ ԹԻՒՆԻ-ՁԵՂ
ԽՐԵՂԻՄ - ՁԵՂԻՄ 57 ԵՂՆԵ.

ԺՂԵՂԻՄ, ԵՂԵՂԻՄ ԴԻՄԵՂ ԵՂԵՐԹԵՐԵՂԻՄ.
ԵՂԻ ՅՐԵՂԵՂԻՄ ԽՐ ԽՐ ԵՂԵՂԻՄ, ԺՂԵՂԻՄ
ԽՐԵՂԵՂԻՄ. ԵՂԵՂԻՄ ԽՐ ԽՐԵՂԻՄ.

ԽՐԵՂԻՄ ԴԻՄԵՂ. ԵՂԵՂԻՄ, ԵՂԵՂԻՄ, ԽՐ
ԽՐԵՂԻՄ ԽՐԵՂԻՄ (ԽՐԵՂԻՄ ԽՐԵՂԻՄ).

ԽՐԵՂԻՄ
22. VII. 48 ԵՂՍԵ

ՅԵՆԵՐԹԵՂԻՄ, ԽՐԵՂ ԵՂԵՂԻՄ
ԽՐԵՂԻՄ 95 ԵՂՍԵ.

ԽՐԵՐԹԵՐԵՂԻՄ ՅՐԵՂԵՂԻՄ ԵՂԵՂԻՄ
ԽՐԵՂԻՄ, ԽՐԵՂԻՄ ԽՐԵՂԻՄ ԵՂԵՂԻՄ ԽՐԵՂԻՄ
ԽՐԵՂԻՄ ԽՐԵՂԻՄ ԽՐԵՂԻՄ ԽՐԵՂԻՄ ԽՐԵՂԻՄ.

სათვ. მშველთი.

მთხოვნელი, ღამთ ნელ-მ.

28 - VII - 486

საქმეზიოთ - შან მადონის, 55 წ.

საფრთხეობას აკრებდნენ ფართად ჩაუჭი-
დნა, წყაროებზე გაყვებდნენ ჯონსა და ზღ ქუჩა და-
ხეობდნენ; ყანებში გავაყვებდით დამოვი არ მჭი-
დით. სავსეობისთვის. ენა ფრთხილად გავა-
ყვებდით ბეჭეებს ჩამოვადებდით ჯონს

პეტ. ნუნიალი

მთხოვნელი თამარ სერგელ-მ

18. VIII. 486.

ბოლქი - ფრთხილთა, 45 წ.

საფრთხეობა გავადო ვინაობა. ენა, ყანებში.
სადასრებ ჯონს გვაყვებდით. წყაროებზე ბეჭე
დასადას დასადას ყანაში. ბეჭეებს გუ-
ყვებდით საფრთხეობა. ისინი დამოვადებდნენ და ზღ ზღ
მინა გვაყვებდნენ და ადამიანებზედა სავსეობა
მოდებდნენ მადონის.

ღირსი ხელმწიფათი

სოფ. ქყნა

მთხრობელი, მაგდანა ვანო-მ.

2-VII-486

ხელმწიფო-ბერიანობისა 666.

ღირსი ხელმწიფა ხელმწიფა არავენი
ყნა წაღოა ბრძა 'გწყლესა ხორბლისა;
აჲ ღოესა ჰყნის გყნა არ ჰმცხუბოდა ბაღ.
ქის გყნისა. ვმმობელი და ყველას ვმ-
რეკლესელითი ოღონდ ბრძა არ გეგწყვეტო-
და.

სოფ. პან. სტეფანი

მთხრობელი, ევან. გოთაქო

26-VII-486

საქო სმობელი - ხრობაშვილი

40 წლის

ღირსი ხელმწიფა ჰმცხუბოდა ყმბრან ნაქს
და რილა ღირსი ავრთნი მოჰა გყნისავენი ხელ-
მწიფა გოთაქო

2009 წანა
22.VII.48 წელი

მთხრობელი, პეტრე ვახტანგ-
ჩუბინი - ბილაძის 60 წლის

ლოდ ხელშეშალი ადამიანის წინ არი ჩაყვით-
ნასაც ეძახიან და პეტრე ვახტანგ. ამ წამის წინ-
ქარს. მოხანძრავს. მოხანძრავს ყანებ დაესაწყვიტეს,
სახლში ყველაფერს დაესაწყვიტეს. ხელშეშალის უმძღ-
ვი ადამიანი ჩვენი წყალობა ყნოს წასუცოცო და ა-
პრო უნდა დეგანათი ჩაყვითონის ნაცარი ყნოს მე-
ნახათ მყნადი ადამიანისთვის ის მამათებდა სუცვას.
იმ ნაცარს ლოდ ხელშეშალის. ხეებს შეყნოდეს ხეობა
არ დაჩინდეს უმძღვი. წყალობა. რთი ბილაძე-
დეს 5 პეტრე უნდა ექნათ და სდევნებულისთვის-
მეგნათ ლოდი არაფი უნდა ამეგნათ.

მოხანძრავი ჩაყვითონის დახმარებდა ზოდ მ-
გნოდეს, ჩყვოდეს აივოდეს დოდი ბილაძის, ლოდი
მეგნას, მრე სდამათი ჩაყვითონის დოდი ბილაძის
დაესაწყვიტეს ყველაფერი, დაესაწყვიტეს, დაესაწყვიტეს
პეტრე აივოდეს ხანძარს 16 წელი, დანა ამოდეს-
დეს ნახმარის დედებს იყოდეს აივოდეს, ყველა
ნახმარის იყოდეს ყნოსი არი ბილაძე

ရေဒ. ဒဂုံ. လက်မှတ်
၉၆-၇၇၇-၇၈၆

მთხრობელი, დავით ივანეს-ბ
სულაშვილი 58 წლისა.

տոեմանա Լաւառու պեժ Ժացելոնցա պեժի
Տեղաւոր, Լեւոն - Տառն Կը Ժեշուորոն պեժ Կոյ-
Տոն յաւոյնը ուն տը Դաւոտ. Լաւառ Զաւոյն-
Դեժի Զոհեա Ժ Ժանոյնը Ժայոյնը. Կը-
Լ յաւոյնը պեժուը Զաւոյն Ժ ԿըՄեհ
Տեղաւոր Ժայոյնը Եւոն Զանեաժը
Զոն, Եւոն Կեժոն Զոն Ժոն Եւ Զոն Ժոն
Եւոն Զոյնը Եւոն Զոն, Եւոն Զոյնը
Եւոն Զոյնը Եւ ԿըՄեհ Եւոն Զոյնը
Եւոն. Զոյնը Եւ Եւոն Զոյնը Զոյնը
Եւ Զոյնը Եւ ԿըՄեհ Եւոն Զոյնը
Եւ Զոյնը Եւ Զոյնը Զոյնը Զոյնը
Եւ Զոյնը Եւ Զոյնը Զոյնը Զոյնը
Եւ Զոյնը Եւ Զոյնը Զոյնը Զոյնը
Եւ Զոյնը Եւ Զոյնը Զոյնը Զոյնը

[illegible]

2003. 23 მარტი. შინამეცხე, ღამა ნაღი - მ.

28-VII-1966 ჩიქიშვილი - შინამეცხე, 55 წ.

... რად ხეიშახალი რომ მოიღობა, თავიშახალი
სიკამში რომ მამულში აქვს, მაღლები ჩაყრ-
ქობდნენ ესეიღობსა დაეყნავდნენ და წმინდობა ა-
ფხობდნენ და შესავალი ყრუებში უნათებდნენ ყი-
ლში დამახვილებდნენ სიკამში, გეგნობსა, ქვამსა,
საქონელი მამასა რომ დავწვრთმობს თავით მხე-
ლი უნდა შეიღობს სიკამში რომ დავწვრთ-
მობს ან ნათობ ენებს რომ არ შეიღობდნენ
იმ ხეიშახალი დიდიდობა თუ შინამეცხე მოიღობა
შეიღობს რომ დამახვილი, დამახვი ყანებს ყრუებში
თუ მამულში ჩაიღობს მოიღობს ნათობს დამახვი
ყრუებს ყანებს ვისე ეს მამულში ჩაიღობს არ
მოიღობს სიკამში რამდენი არ მისეებდნენ
რად ხეიშახალი. თავიშახალი სიკამში დამახვილებ
ჩაიღობს ყველა თავისივე მამულში. მამულში
დამახვილებდნენ ჩაიღობს მამულში არ იყო.
თავითა სიკამში და ყველამდე ყველა თავითა-
ნათობს სიკამში ყველამდე იყო. იმ ნათობს რად

[illegible][illegible]

ကော. နှစ်စဉ်

მინისტრთა კაბინეტი, 2010 წლის 12 ივნისი

ଆନନ୍ଦଲୀଳାବାନନ-ସ୍ମରଣ

შეითუნი - ანაჟილის 90 წლის

8.8.475

[illegible]

നെയ്യ. പൂർവ്വദർശന - പൂർവ്വ

მთხრობელი: ანა მანას-ი

1947 թ. հունիս

თქონიერება | რეკლამა |

14- ոչ ջուժո

ՀԱՅԱՏՅՈՒՆ 706

ადგილობის ოთხშაბათი ნო ჰოდოდუა ჭაყყონობის სადი-
 ბებს დავსრყხდით მადლით, მადლიებს დამწოდინ. ჰყონს ამბარში.
 სდოვებოლს, ავანს. სხვოს გეყვოდებდ. ეშაჰა ადონ დავაყწონ.
 ნება, ზარაჰა. აწება ოვანბო. ბოდრე დღეს ნყონს ავოდებდო.
 ნენდონს, ზონსენდონს, ბონოს მონკავოს | დყწონ, დოდობო, ყწ-
 . დოდობო | ბეყვოდინ ჭაყყონობის დამწკვ ნყონს.

16-8.476.

წიგლია შვილი - გვანდამაძის ხელ.

ღმრთისმშობელს უმადნაჲ ყოი ამსწრიდ
ყუბლის ხეს წაბეჭდისთონ, დაყუბლეს წაბეჭდეს
და ჭკარსა. უმადნაჲ წყლის მუცელთა და აუგელ
დაუბნებთა ყოიუა ყუბლისთონთა დაუბნებთა
მრე ყოი წაბეჭდისთონ წყლის მუცელთა ხელსა,
განს მუცელთა ხელისა ვიდრე წაბეჭდისთონ
არ იქნებო.

მთვ. მძილი
წიგლი ყუბა,
1.9.476

მთვ. მძილი, ანა მძილი - მთვ.
მთვ. მძილი - მთვ. მძილი 97 წელს.

მთვ. მძილი წიგლი წიგლი ღმრთისმშობელს
დაყუბლეს წიგნი ყუბა ანა მთვ. მძილი

ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԱՐԾԱՆ

მინერალური წყლის ლეკო-მეც
მინერალური - ჯეოტერმულია 706 კმ.

[illegible]

2005. ივლისი

5-VIII-1186

მანრობულ, ვანცანე ივანეს-ი

გოგინელაყური, 81 წლის

მოხმავათ. ღოდ ხუთშაბათის წინა დღით ყანგში
დასასრულებდნ მსჯელობით ეშმაკი წყარო დედაწეს-
ბებო. ღოდ ხუთშაბათი უმბინაი ყნდა ამდგანოყო
ბერო ჭაყოყობილ ნაყარო ყნდა-მეგნანაი. ბოროტ
ნახვოლ სვლობოსივინ ყნდა დედაყაროაი ჭიჭი არა
გუყიდებო. უმბინაი ბოყანოლა წყლოა ყვცანი
თავებლ დობანდენ ხეგნსაც მყაროდენ ნაყარო
ყარო. ღოდ ხუთშაბათილ მჭოდოვინ ბივიდო-
დენ სვინლ დანიავდენ გნდომოლჲ აყყოდენ მბ-
ნახლ ენთო ლყავი ყავ იქა თო ლოყავლ იმ ჭიჭ
ვი. გინ) ღოდ ხუთშაბათი ნო ბენდებოლოა იმ
ლახლ ყნდა გრანყვიქოსო, მჭოდოლა ბივიდ ყმბინაი
ღოდ ხუთშაბათოსო და ისეგ ისე მთოდებო.

1320. ქალა
თბილისი ყბანი
12. VIII. 1985

მუხრანშია მხოლოდ მხევილი-მ.
 სხვაგვარი - მოახრამებისა, 78 წელ.

Ըրժ Եղևթաճառ Կոնցիլ Տեղաւոր Ընկերայ-
 ընդ Ներկայեցա Յարմար և Գործարարներ . 1855 Շ
 Յոյն Կրօնական Ընկերայեցիք . Բաժնի Լաւարդներ
 Թաւադարներ Եւրոպայի, Կոնցիլ Գործարարներ . Եւրոպայի
 Կրօնական Ընկերայեցիք . Եւրոպայի Կրօնական Ընկերայեցիք .
 Եւրոպայի Կրօնական Ընկերայեցիք . Եւրոպայի Կրօնական Ընկերայեցիք .

ဒံဖွ. ဗမာ့သံဃာ့ဗာ
၁၇ . VIII . ၄၈၆

Հանձնարար արձեռն ԵՐԴԻՆ-Ո
Ե.ԿՐԴՐԱՆ - ՍԺՐԿՄԵՅԻՐԱՆ, ԿՏՏ.

[illegible]

18: VIII. 485

Յունեմեյցու հետ չառն - մեջ
 Գոհեմեյցու - Լեւոնեմեյցու, ԴՕԵ

[illegible]

ქიკოცონობა

ზოგ. ზაფხანა არცაუნი

18.7.1947წ

მთხრობელი კონი

ჭანჭირაშვილი - ნოზარის 70წ.

აღდგომის თხზებათს ქიკოცონას დანთებენ,
ყანას ზვთავლისთვინ ასეღობს გაყუთებდით ერთს თა-
ში ჩაყრჩობდით და ერთს ბოლოში, იმ დღესაც წა-
ბოყდებოდნენ კუდივრები. სხვში ყველავეს ღამწვიფადენ,
აბანას, სდღვრებელს, აცვანს, ჭყაქქელს, სხვადას
ბოლო დღობს ყანას ახლომს გოთოვოს დაყრჩობდენ
კარქი არი ნამუშევროთვინა, ავი თვავლისთვინ, დამახე-
ლაყლი იყო. სყამლი ჯვარს გაყუთებდა აწი. ადგი-
ბოდა დიდ ჯონზე ხყობთ გაყუთებდა ჯვარს იმ არ
ქანაყ. ეს ყმბრანამ ყნდა გვავადას ავი თვავლი-
თინ მსხვობიყ და გარეთიყ

ხეივლი იმ დოქვან ქიისგან. ყმბრანი
ქიკოცონის ბოლო დღობს დივობთ ზაფხრის ნაყრს
ქელს თოვბს და რყყვის ღობსი ათრო მავჭროთ,
მსხვა სხვა რყყვის ნა მსჭრი დობსხაშო სხვში
ამს ქვობი გავავთებდა და კიბოყ აბ დღობს

ზოგ. ქრანა

30.7.47წ

მონღოლთა ბაზაზე ყოფილს ან

მსგავსებში - ბიძგისა და

დღემანებაში თანამართ არ ჩაეკონტა,
მანინ ყანებში მსილას დარჩაობ. 'ბოლქანში' არ
ყოფნაში სდმა გვირდა ან გვირდა სდმა გვირდა გუ-
სანყაბდით ყუდივრება არ წაღათო

დღე ხუთმანათ ნაქარს ავიღებდით დღითი ქაქი-
კონდა. ნაქარს და შუკრიდით კარგია არ დაქიანდებოთ,
უბძრანი ავიღებდით. უბძრანი მოვჭრიდით ცყეგდამ
ხეს ყაზიკებისთვის, შუკინებადით მანგელო გუთანზე გ-
ვიქნდით

გარსხევი

თანდღილანთ-კარი

9.8.47წ

მონღოლთა, მართ იყნეს მსო

მწითლნი - მანგელოსა 90წლისა

დღეს ბყავდა 140 წელიწადი გაუტეხილად
იანვარში. დღეაჲმამა ეგრე მითხდა ჟიუნი მთ წი-
წილოვ ღაწყურს წყამო. — თავით დიდგობა სწინ
წილამით, მანინ ზაგწრანას უყვლით თუ არ ვხედა
ლმუნთს თუ ღაწყურბულო ყუბართ.

11.8.475

857000 - 463000000 60 55

ზოგ. მეფის ნაკვეთი
19-VII-495

მონათესაო, ვაჟი ივანეს-მ
ხოხშვილი - ფაშაშვილი 80 წ.

დიდ მართვის 6 კვირა წილ გათავდებულა,
რომ მათგანდა აღდგომად, მანინ დიდ ხელშეწყობით
ვერძელთ. თანამდებობით იყო ჭიკაძეთა, ალექსან-
დრე ლაშქარს იმის ვერძელთ. მხოლოდ წილ გათავ-
და იმის კვირამ იყო. ჭიკაძეთა და დანაშაუ-
რებებზე სწავლით. დანაშაულებს ყანებს, მინ
სწავლენ. ქმარკულის ეზონობით, ვინაღ ლაშქარ.
ანდრეს სხუდარში ჩაღებდნ, ვენახზე და მს-
ყავდნ მთელ სწავლს დაუწყებდნ ვენახს აკ-
ში, ყანის აკში; დანარჩენ დაწყებდნ და სწ-
ში დანაშაულებდნ. დიდ ხელშეწყობით უმძინავო უნ-
და ამდგომიყო ხელისუფლებას ქვეშ უნდა შე-
დო პატივები ჭიკაძეთა მხრეზე. უმძინავო
მყარად უნდა აგებული იყო დასაბანათი კარგი
ყოფილი - სწავლება უნდა შეწყვეტილიყო. მეს-
განს დასაბანათი, უმძინავ წყალს აყრივდნ და
მთავრად უმძინავობითა ჭიკაძეთა უმძინავ-
ობით იმის ხელშეწყობით მან, დიდ იყო წილ
წინასწარი

Քաղաքապետարանի քննարկում և
Քաղաքապետարանի քննարկում և

Խոստովանած օտեմեռաւ Յօշիկն չսոյն-
 ցոյ յոյժքով հարս չտնուցան լաշնայնութեւ,
 Յօշիկն ջգնեցնուան, Երեւանցիկոյ յոյժքով
 լաշնութեւ, յոյժայնքա ին հառապանկա

203. ზრეშეთი

24. VII. 49 წ

მანთაბელაი მადანი მადანი-მ

წინადადნი - ზეცაშვილის 806.

თიხშაბაი ლიგოშის გვარში ჭაყვინთაბა
1 სპაზის ანაგბორე უნელ. დავსრუდოა სწორად, ყბა
ფაღაღა, ზონაქსი ორგბორე ეშაყბა, ელანგბა და
სქოლთა დავსრუდოა ღირე ხეაშაბაი. გლეხ-
ნაგბაბი ჯალაგბი, დავსრუდოა ვინაშა, ანაგბ-
ლი. ამაზე მავშაი გრეცეზიან გინანის ზეცაშვილი
ანაგბელ იქა ეშაბაი ღირა ორ ორთა ორ ორ-
ხეა ანაგბი ამა და ღირთა ორ ორთა
გონი, გლეხ ხეაშაბაი ღირთა, ვინანის ზეცა-
ბა ᦒლეხი და ᦒ ᦒაშაბაი; ᦒონანის ᦒირა
ზეცაშვილი ღირა ანაგბი ᦒონანის ღირა
ზეცაშვილი, ღირ-მეცაშვილი დავსრუდოა
ღირ. ღირ-მეცაშვილი. ღირ-მეცაშვილი
ზეცაშვილი ღირ-მეცაშვილი ღირ-მეცაშვილი
და გლეხი ᦒლეხი ღირ-მეცაშვილი

1.viii. 456

Իշխանի - Ինկյուզիցիոնա 636

ჩიტიდგავათბა

ლოც. მშველითი

მთხრობელი, ლოცითა ქაჩიან-ი

28 - VII - 1966

ქანაშვილი - ნულოვანების 706.

ვითოდით ყველიერის. საშინაობს ქაენდებოდა
დოდა ფაქეიებლებ ვადას ქრის არ ზოზოლსაფან.
აქდობდა სკოლაზე უნაი. მავში და დოდაზედა.

დოდა, დოდა, რა აქეიებ

დოდა - ჩიტი ვადა

მავში - ჩიტი რა რა ქაჩ

ქაჩ - ჩიტიანა ყანას არ მხეოყნა ყანას. აქეი-
ში ყოველ დაუბანებდა დოდა რეოდა - ჩიტი ქაჩ მ-
დებენი ყანას. მრე უნდა აქეიანა მავში -
აქიან ვადა; სკოლა ქაენდებზე მოუხვამდით ვადას და
ქაჩი თქვამდა იმისა და მავში მდობდა. უნაი ქა-
ჩიან უნდა რამათა ვადა, სხეში ყოველ სხეს ქა-
დინ. მას იმისაქიან ვაქეიებდით ყანა. არ მავში-
ქაჩი ჩიტიმდო. სხეს ვადასეზღენ, თქვიანარ
ყენდებოდა. ჩიტი სკოლადა აქეიანებ.

Ֆեդ. Եկեղեցւոյ

18. VIII. 1986

Յանուարի աշնա յովիտի-ն
Երեւան - Երեւան, Կենտրոն

Խնդրում եմ Ձեր հարգանքները
ընդունելու համար ինչ որ երբեք
զգուշացնել ձեր ծախսերը և
հարկերը ինչպէս ձեր, թէ թէ
այն ժամանակ. Ձեր հարկերը
հարկ չունենալու համար -
հարկ չունենալու - հարկ
չունենալու. Երբեք չունենալու
հարկ չունենալու. Երբեք
չունենալու. Երբեք չունենալու.

სკანდალ, მკლადან, ლეწმადან დაკავშირებული შრომითი სიმტკიცე

ზოგ. კონსტანტინე - კარა

1947 წლის 14-ივლისი

მთხრობელი ანნა მიხაილ - ს.

თეონიკაშვილი პანაშვილი

გუთნი - დღის ზომების

შენი ქონება გუთნით
გთხოვთ წინდა ხელს
შენ აქამდე სოქნავს ეს პუნქტი.
დაშინებულა ხარ მუდმილად

გუთნი - დღის თან აქონებელ,
თა შალყვანს სედარშია.
შავი კამერის სოქნი,
ყბუკვირა ყუთიაშია

ერე იმას არ ეწყვის მკნეს,
არ იქნება უღევრობა
~~~~~

კლამს ზოგუნა

მე ჩემი ჯავლი გავსოწრე,
გადაეყრე, წარები
შამხვეჭილი არანდოა
ანიავებენ ქალოები

შამკალის ზომლონა

ყანათ გათავითონ,
ბიჭები დაგძახიანთ.
გამოყვავ და მიგაუღებ.
ნამგვლო ჩემი რყინათ
გაქვინ თორე გამოგამყვინე,
ნამგვლო ჩემი რყინათ.

Հոգ. Ֆերսոն Բրուքս
18.7.1947թ.

Ժեներալ լոնի Գոբոն-
Շյուստ-Վալերի 70 հյուս

Զիւն ընտն յարաւոր - Կանադա Լոնդոն.

Կանադա Կոնս Դալի Դալի

Ժոանի Դալի Կոնս

Դի Դալի Կոնս Դալի

Կոնս Կոնս Կոնս

Կոնս Կոնս, Կոնս Կոնս

Կոնս Կոնս Կոնս

Կոնս Կոնս Կոնս

Կոնս Կոնս Կոնս

Կոնս Կոնս Կոնս

Կոնս Կոնս Կոնս Կոնս.

✍

Տեղա Կոնս
24.7.1947թ.

Ժեներալ լոնի Կոնս Կոնս
Կոնս Կոնս Կոնս - Կոնս Կոնս Կոնս

Կոնս լոնի Կոնս Կոնս Կոնս Կոնս Կոնս Կոնս

Կոնս Կոնս Կոնս Կոնս Կոնս,

Կոնս Կոնս Կոնս Կոնս

Կոնս Կոնս Կոնս Կոնս,

Կոնս Կոնս Կոնս Կոնս

სოფ. ბანალოეთი. შეხნობელთ, ნახა იანობის ღვთა მუშა
1.8.47 წელ. ვილა - მქიანაურისა 100 წლის.

ლწვის ღრის და განიავების ღრის მფროდენ
ამოქროლდი თბილთ ქართ,
ყნდა პური ვანთნთლოთ
თბილთ პური გამოვუწო.
ყმანვილუბი დაპნართ
ბოდი ნიავთი ბოდი
შენ ყფონოს ღონეჲ
ღა ყნავოსოლ გაშნავოსებელთ

მენის სიძეუნა

ყუთნოთ შენი ჩინიჲ, შენი მოღვენა ძნელთა.
ღვთითი გოქონთ წნელები, ღაჲ გოქონთ ზნელთა

200. პრეზიდენტი   მინისტრები, თუთა, ზეისი მსო
9.8.175   თამარაძე - პრეზიდენტი ხაჭაძე

მინისტრების

გუბანი - დედას რა აქვანებს
რა ზოგუნს, სედაშვი
შავი კაპიტანის ყოფილი
ყველაზე ადგილად

გუბანი - დედას მღირსობა
ბიძა - ბიძა ნუ კითხულობთ
ქაბიკის ნიჭს მუხრანში,
უკან გადაგზავნა

200. დედას
11.8.175.

მინისტრები, თუთა, ზეისი მსო
მინისტრები - ქაბიკის 60 წლის

მინისტრების

ეს უღიარებო გუბანი დედა,
ქვე ქვე ღირსება
თუ არ ვიყავი მინისტრ
უღიარებო არ იქნებო
დამწერ და პრეზიდენტი,
რატომ ავსო ავსოვდეს

2003. 5. 17. 19. 47. 8

მხრთხვით, ლუქი ქუთს -
თანამშვიდო 40 წელს.

გუთნის ზომიერება - გუთნის თანხელად.

[illegible]

ზოგ. ჭიქურაყა - ყაბი
14.8.175

მანრობელი, ლუქონ ჟიქონ-ბ
იანიშვილი 40 წლის.

გიჟონის ორველი

ქალი გზოლი გუბანი
ლიტვოლი ბანი უბნანი
სხნის სავალი გუბანი,
ბონი რი ბონი უბნანი.

ნამგალი

გლესე და გლესე ნამგალი.
ნამგალი ზემო ნაბანი
თუნთ გლესილი იყავ
გლესე და გლესე,
ნამგალი ზემო ნაბანი
გლესე ბონი გლესე
თუ გლესე გლესე,
ნამგალი ზემო ნაბანი

Հուլ. Թոնգեցի

12.9.47

Ձեռնածիլում, մեր ծագումնաբան.

Կոլտայի - Կեոսյան ՍՏԵՊԱՆ.

Թան զեհմը Լոմցյան.

Լայնացած լայնքն եմ յոցա զհարկան,
դի շաժմանս շոքն, հյծի ջրի դե հա լեզվան.
սյո թու՛ն քի լայնքն, լսու լիճնա շաժվան.
կի շոք ան Լայնացի լա չորսուն.

Գլխին Լոմցյան.

Թանձառան ձեռք լոկ-խափ ծախք.
Լայնառան Կեոսյան ոչ ինքն շոքն լանք.
Տառնին լանքն յո թոնքն ծախք.
Լայնքն եմ լսու, ձ լայնքն ծախք
Շոքն ձեռն, յայլ լանք ծախք

Լույս. Կոնգրես
12.9.476

Ձեռնարկ. Երկր. բաղադր
Կոնգրես 74 հոգի.

Երեսն Կոնգրես իսկ Երես լինի յայտարար
եմ յայտարար. ինչ Կոնգրես երես Կոնգրես, ինչ Կոնգրես
Կոնգրես ինչ Երես յայտարար.

Կոնգրես Կոնգրես

Կոնգրես Կոնգրես Կոնգրես.

Կոնգրես Կոնգրես

Կոնգրես Կոնգրես.

Կոնգրես Կոնգրես.

Կոնգրես Կոնգրես

Կոնգրես Կոնգրես.

Կոնգրես Կոնգրես.

Կոնգրես Կոնգրես

Կոնգրես Կոնգրես.

Կոնգրես Կոնգրես

Կոնգրես Կոնգրես.

Կոնգրես Կոնգրես.

Կոնգրես Կոնգրես

Կոնգրես Կոնգրես

Նոյն Գործարար
4-VIII-48 Ե

Յանուարի, 12-ին ռալ-ի
գործարարացիներ, 63 հոգով

գլխով ռալ-ի

բոլոր ծառերը զրոյացնել,
լուսնուց ծառի պատճառ
15-ին լայնացնել զրոյացնել,
20-ին Եւ ծառի պատճառ.

აგრარული კულტურის შესწავლას საქართველოში XX ს. 20-იან წლებში ჩაეყარა საფუძველი. თავდაპირველად იგი ვარაუდობდა კონკრეტული ემპირიული მონაცემების ზუსტ შესწავლასა და ფიქსირებას. 40-იანი წლებიდან დაიწყო აქტიური მუშაობა საქართველოს ბარის მოსახლეობის ეთნოგრაფიული შესწავლისათვის. 1947 წ. შემუშავდა ქართლის მეცნიერულად შესწავლის გეგმა და ჩატარდა პირველი ექსპედიცია მდ. ქსნისა და მდ. არაგვის ხეობებში; 1948 წ. მდ. ქსნისა და რეხულას ხეობებში. ამგვარად შეიქმნა აგრარული კულტურის თანმიმდევრული და კვალიფიციური კვლევის მეცნიერული საფუძველი. საქართველოს ეთნოგრაფიაში მემინდვრობის საკითხებზე მუშაობა ტრადიციად იქცა და მალე მოიცვა მთელი საქართველო.

ქართველი ხალხის სამეურნეო ცხოვრებაში მნიშვნელოვანი ადგილი ეკავა მემინდვრობასთან დაკავშირებულ რელიგიურ წესჩვეულებებს.

ხალხური კალენდრის წლიური ციკლის მიხედვით სამი წათმოქმედო სამუშაოებთან დაკავშირებული რელიგიური წესჩვეულებები რთული კომპლექსების სახითაა წარმოდგენილი. სხვადასხვა წესჩვეულებებთან ერთად ირაციონალური ხასიათის მოქმედებებიც სრულდებოდა, რომელთა მიზანს მთელი წლის მანძილზე კეთილდღეობისა და უხვი მოსავლის დაბეგება წარმოადგენდა. თავდაპირველად ჩვენი მუშაობა მემინდვრობაში სწორედ ამ მასალის ძიებით წარიმართა.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ „კომპლექსურ-ინტენსიური“ მეთოდი, რომლითაც ვაწარმოებდით მუშაობას, მეტად რთულია. დასახული მიზნის მიღწევა შესაძლებელია მაშინ, თუ ეთნოგრაფიული მოვლენების კომპლექსური კვლევა სათანადო სიმაღ-

ლევზეა, დადგენილია მათი კანონზომიერება და დამახასიათებელი თავისებურებანი. ეთნოგრაფს მოეთხოვება მოვლენის ზუსტი, ყოველმხრივი და დეტალური აღწერილობა. ამ გზით მოპოვებული მასალის ღირებულება და სანდოობა გარანტირებულია. ამ მეთოდზე დაყრდნობით ველზე მუშაობა მიმდინარეობდა პატარა და დიდ სოციალურ ერთეულებში, უბნებში, სოფლებში, ხეევებში, შემდეგ მიმდებარე ტერიტორიაზე და ა.შ. ექსპედიცია მასალას აგროვებდა წინასწარ შედგენილი პროგრამა-კითხვარის მიხედვით, რომელიც შეფარდებული იყო ქართლის ეთნოგრაფიულ სინამდვილესთან. მოგვიანებით ამავე პროგრამით გაგრძელდა მუშაობა დასავლეთ საქართველოშიც, რამაც საშუალება მოგვცა დაგვედგინა ცალკეული წეს-ჩვეულების ლოკალური და ზოგადი ხასიათი, რომელიც გავრცელებას პოულობდა მთელ საქართველოში: მათი გენეზისი, ეთნოსპეციფიკა და ისტორიული ღირებულება.

ეთნოგრაფიული ლიტერატურული მონაცემებით, ქართველები, მოსაეღიანობის უზრუნველყოფის მიზნით, შესაბამისი რიტუალით მფარველ ღვთაებებს მიმართავდნენ, რომლებიც, ერთი მხრივ, ჭირნახულის სიუხვე-ბარაქიანობას მფარველობდნენ, მეორე მხრივ — სასურველ ამინდს უზრუნველყოფდნენ. საქართველოში მოსაეღიანობის მფარველ ღვთაებად მიაჩნდათ: ბარბალ-ბაბარი, ბოსლა-ბომბლა, ბოჩი-ოჩი, იან-დეცეში, ლამარია, წმ. თევდორე... ამინდის ღვთაებებად — ლაზარე, ელია, დამასტური, მინდორის ჯვარი, საჩალის წვერის წმ. გიორგი... ნაყოფიერების ღვთაებად, რომლის კულტი გამოკვეთილად შემორჩენილი არ არის, ივ. ჯავახიშვილს „დედამიწა“ მიაჩნია, რომლის თაყვანისცემის ელემენტები გამოიკვეთება ცალკეულ სამიწათმოქმედო რიტუალებში.

1947-48 წ.წ. ქართლის ეთნოგრაფიული ექსპედიციის მუშაობის დროს ვერა ბარდაველიძის მიერ რელიგიის დარგში დასახელებული საპროგრამო საკითხებიდან, მე, დავალებული მქონდა, აგრარულ კულტებთან დაკავშირებული მაგიურ-რელიგიური წესების დადგენა ქართლში. ამ მიმართულებით მუშაობა ჩატარდა დუშეთის რაიონში,

მუხრანის ველზე, ქსნის, არაგვისა და რეხულას ხეობაში.

საკითხის ველზე შესწავლას წინ უძღოდა თეორიული ხასიათის მოსამზადებელი მუშაობა. დამუშავდა სპეციალური და ზოგადი ხასიათის ლიტერატურა, რომელთა ანალიზი ქვემოთ იქნება სათანადო ადგილებზე მოყვანილი. ლიტერატურის შესწავლამ ცხადყო, რომ ამ საკითხს მეტად დიდი ხნის ისტორია აქვს, ისეთივე დიდი, როგორც თვით მიწათმოქმედების კულტურას. დღესდღეობითაც გრძელდება ეთნოგრაფიული და ისტორიული ხასიათის მასალის დამუშავება, რაც, ვფიქრობთ, გაადვილებს საკითხის ვერტიკალურ ჭრილში შესწავლას.

ველზე წარმოებულმა კომპლექსური ხასიათის მუშაობამ საშუალება მოგვცა ყურადღება მიგვექცია საკითხის ზოგიერთი საინტერესო მხარისათვის და, რაც შეიძლება სრულად და ყოველმხრივ შეგვესწავლა ის.

ამჟამად ჩვენი კვლევის საგანს შეადგენს აგრარული კულტებიდან გამომდინარე ერთი საკითხი. საკითხი ხენა-თესვასთან დაკავშირებულ მაგიურ-რელიგიურ წესებს ეხება, სადაც ძირითად წყაროდ აღებულია ჩემს მიერ შეკრებილი მასალა სოფ. ოძისში.

კავკასიაში, და კერძოდ, საქართველოში მოსახლე ტომების ხენა-თესვასთან დაკავშირებული მაგიურ-რელიგიური წესები ჯერ კიდევ გასული საუკუნის ოთხმოც-ოთხმოცდაათიან წლებში იპყრობდა მკვლევართა ყურადღებას (ხახანაშვილი). ეს საკითხი ყურადღების ღირსი იმდენად იყო, რამდენადაც სამეურნეო გამოცდილებათა მქონე ხალხის ისტორიის დადგენა მათი წარსული კულტურის გამოკვლევის გარეშე შეუძლებელი ხდებოდა. რელიგიის არქაული გადმონაშთების შესწავლა, ამრიგად, აუცილებელ საჭიროებას წარმოადგენს.

ადგილობრივ მცხოვრებთა თვალსაზრისით, ყოველი სამეურნეო საქმიანობის კარგად დაბოლოება მჭიდროდ არის დაკავშირებული ამა თუ იმ მაგიურ-რელიგიური წესების შესრულებასთან. ამით აიხსნება ის გარემოება, რომ წლიდან წლამდე სოფლის

მცხოვრებნი ვალდებულნი იყვნენ ელოცათ მოსავლის კეთილად და ბარაქიანად აღებისათვის და საყოველთაო დღესასწაულებში შეესრულებინათ სხვადასხვა წესები.

გაზაფხულზე ხვნის დაწყებას წინ უძღოდა საგანგებო რიტუალი. გუთნისდედა მზის ამოსვლამდე უნდა ამდგარიყო, სახლში მარჯვნივ, სახლთ ანგელოზის მხარეს, ამბარზე სანთელი დაენთო, პირჯვარი დაეწერა, ღმერთო ხელი მომიმართე ხვნა-თესვაში-ო ეთქვა, ავი თვალის საწინააღმდეგოდ დიდ ხუთშაბათს უხმად და უმძრახად მოჭრილი, ტყემლის ხისაგან გათლილი ტაბიკები და ჯვარი ხარებისთვის გაეკეთებინა; ჯვარს რქაზე, ყელზე ან უღელზე გაუკეთებდა იმ ხარს, რომელიც პირველად იყო შებმული გუთანში ანდა საუკეთესო ხარად ითვლებოდა სოფელში. გარდა ამისა ხარს „ღვინჭილას“ შეაბამდა კისერზე და ნაკურთხ მარილსაც გაალოკინებდა ბოსლიდან გამოსვლის დროს. გუთნეულს რკინეულზე და დანთებულ ჩაღაზე გადაატარებდა ავი თვალის აშორების მიზნით. იმ დილითვე ოჯახის უფროსი ქალი ძველი თესლისაგან (დოლის პური) წმინდა ხმიადისათვის ცომს მოხელდა, ცომისაგანვე გააკეთებდა ორ ჯვარს, ერთს სახლის კარების თავში მიაკრავდა და მეორე ჯვარს გუთნის-დედა ხარს, გუთანში შებმის დროს, მარჯვენა მხარეს გაუკეთებდა. სადილზე უფროსი ქალი ყანაში წაიღებდა სხვა კერძთან ერთად გამომცხეარ და ბოთლით დაჭრელებულ თეთრ ხმიადს, ნიორწყალს, სქელ ლობიოს, სქელი ყანების მოსვლის მიზნით და არაყს. სადილზე ჩრდილში გაშლილ სუფრასთან გუთნის-დედა ქუდმოხდილი, სანთლით ხელში დაილოცებოდა მოსავლის ბარაქასა და ოჯახის კარგად ყოფნაზე, რის შემდეგაც საგანგებოდ გამომცხეარ ხმიადს ხელში აიღებდა, კვლავ დაილოცებოდა მიეც ბარაქა ხარის ქედს, კაცის მარჯვენას, მიწის მოსავალსო, ხმიადს ხარს რქაზე ან უღელზე გადაამტვრევდა და შეუდგებოდა მეხრეებთან ერთად სადილის ჭამას. სადილი მთავრდებოდა შეძახილით, აბა, სადილის გამჩენო სამხარი დაგვიმჯობინეო.

თესვასთან დაკავშირებული რიტუალებიც არანაკლებ საინტერესო მომენტებით ხასიათდება. თესავდნენ სავსე მთვარეზე. დილით ოჯახის უფროსი კაცი მარჯვნივ „სახლით ანგელოზების“ მხარეს თაროზე სანთლებს აანთებდა, პირჯვარს დაიწერდა და ევედრებოდა მამა-პაპეულ ხატს, ღმერთს — ბარაქას, ოჯახის კარგად ყოფნას, გამრავლებას. სამუშაოდ წასვლის დროს, გუთნისდედა ერთ ჯამ კაკალს წაიღებდა მარცვალში გადასარეევად; ნაკურთხი წყლის მისხურებით თესლთან ერთად თვითონაც გაიწმინდებოდა და დაიწყებდა თესვას.

თესლის გატანის დროს ოჯახი არაფერს შეწვავდა და არც დანაყავდა, არც არაფერს გაანათხოვრებდა უბარაქობის თავიდან ასაცილებლად. სადილზე ოჯახის უფროსი ქალი ყანაში წაიღებდა დიდ კეცეულ ქადას, რომელსაც გუთნისდედა დაჭრიდა და ლოცვით ყველას ჩამოურიგებდა.

დათესვისა და დაფარცხვის პირში კვერცხს ჩადებდა, კვერცხივით სავსე ჭირნახული მოვიდესო, გრძელ ჯოხსაც ჩაარჭობდა მიწაში, თავზე გრძელი ბალახის თავთავს გაუკეთებდა, თავთავიანი ჭირნახულის მოსვლის იმედით.

ჩვენ ზემოთ განვიხილეთ საგაზაფხულო ხვნა-თესვა და მასთან დაკავშირებული რიტუალები. თითქმის ანალოგიური მასალაა მოცემული ანეულის გუთნის ხვნის და თესვის დროს, მხოლოდ აქ ზოგიერთ სახესხვაობას მაინც ეხედებით.

აი, რას მოგვითხრობს სოფ. ოძისში მცხოვრები 69 წლის პელო გრიგოლის ასული ბერიძე-ბურდულისა.

მეორე ხვნა თიბათვეშია — ანეული. ანეული როცა შაიბმე-ბოდა, გუთნი გვერდზე გუთნი-დედას ორი სანთელი ეჭირა და ხელ აწვდილი ლოცამდა მეხრეებს, ხარებსა, ხალხსა, იკურთხოს ხთიდგან თქვენი ძაღაო. ხარის ქედს დაილოცამდა, სახლში სანთლებ დაანთებდა. სადილს გაუტანდნენ: ქათამს, ცხვარსაც დაიკლამდნენ ვისაც ძაღა ქონდა. ქადა იცოდა დიდი, გუთნის ფურცლიანი გულმოყრილი ქადა, უფრო კარგი ჭამა-სმა უნდა ანეულის გუთანს,

თუ კარგად არ აჭამე მეხრეები ხავრეზად მოიხნავენ. ქადას რო მიუტანდენ დაამწყალოებდა გუთნის-დედა, ღმერთო წმ. გიორგი პატიოსანო შენ დაიდუ ბარაქა ჩვენ ნახნავ-ნათესაო, მშვიდობით დაგვაიწარ ამის ჩაკლებასაო.

ხენის დაწყებას წინ უძღოდა საგანგებო რიტუალი, რომელსაც გათრეულას უწოდებდენ, მაგრამ რადგანაც ჩვენ საკვლევ სოფელში გათრეულა ხენის დამთავრების შემდეგ სრულდებოდა, ამიტომ მისი აღნიშვნა ჩვენც ხენა-თესვასთან დაკავშირებული რიტუალის დამთავრების შემდეგ გვიხდება. ქვემოთ მოგვყავს მთხრობლის ნაამბობი.

ყველაფერი როცა გათავდებოდა ბოლო დღეს გათრეულა გუთანი იყო მეხრესი, გუთნიდედასი — საქეიფო დღე. დილით შეაბამდენ, იქეიფებდენ მინდორში; დაიკლამდენ საკლავს, პური, ღვინო. სხვა ხალხიც უნდა მისულიყო მეგუთნეები სულ ერთად. ყველა უბანს გათრეულა ერთი ქონდა. მინდორშივე შეიკრიბებოდენ, ისეთი კამპანია ქონდათ როგორც საღმთო. უნდა ამოირჩიონ მზარეული. მეგუთნეები ფსონს გამაილებენ, იყიდიან საკლავს, პურს სახლებიდან მოვიტანდით სუყველა პატრონები და გააკეთებდენ კამპანიას იმითი. ზედმეტად ხნამდენ ამას. კაი მეხრესაც და გუთნიდედასაც უხნამდენ დამატებას. სიმღერისთვინ ზოგს უხნამდენ ერთ ალოს (მთხრობელი, პელო გრიგოლის ას ბერიძე-ბურდულისა 69 წლის).

სოფლებში ოძისში, გრემის ხეში და სოფ. ახმაჯშიც ხენის დამთავრების შემდეგ იცოდნენ გათრეულა.

1947 წელს ქართლის კომპლექსურ-ეთნოგრაფიულ ექსპედიციაში მუშაობის დროს ზემოთ აღნიშნულ თემასთან დაკავშირებით სხვადასხვა სახის მასალა იქნა მოპოვებული. დუშეთისა და მუხრანის ველის ქართლში მოპოვებული მასალა გეოგრაფიული მდებარეობის მიხედვით არ შეიძლება დაიყოს, რიგი ჩვეულებისა, რომელიც დუშეთის რაიონის მთის ზოლში სრულდებოდა სოფ. დგნალში და ციხის ძირში, სრულდებოდა აგრეთვე ბარში, ქსოვ-

რისში, ოძისში და მის მეზობლად მდებარე სოფლებში. თუმცა სოფ. დგნალში ჩაწერილი მასალა ოძისის მასალებისაგან განსხვავდება. ბარის ზოლისათვის ამ შემთხვევაში ოძისისათვის ეგზომ დამახასიათებელი, სათეს მარცვალში კაკლის გადარევის ჩვეულება, დგნალის მასალებში მოცემული არ არის, მაგრამ სხვა მხრივ ანალოგიურ მასალასთან გვაქვს საქმე.

სოფ. ოძისში ხენა-თესვის დროს შესრულებული რიტუალი: გათრეულა, სათეს მარცვალში კაკლის გადარევა, გუთნისდედის დალოცვა, სახლთ ანგელოზის მხარეს სანთლების დანთება, სპეციალურად გამომცხვარი ხმიადის ხარის რქაზე ან უღელზე გადამტვრევა ისევე, როგორც ხარისათვის ცომის ჯვრის ან ღვინჭილას და უმძრახის კერის გაკეთება ყელზე დადასტურებული იქნა წილკანში, ნაოზაში, ჭოპორტში, დუშეთში, კოძიანთ კარში, ქაისხევში, ქსოვრისში, პატ. არღუნში, ახალ დუშეთში, ახმაჯში, გრემის ხევში, ციხის ძირში, ზემო აშში, ჯიქურაულთ კარში, ჩანადირიანთ კარში, მხოლოდ ზოგიერთი სახესხვაობით.

თუ სოფელ ოძისში ხენა-თესვის დამთავრება გათრეულათი აღინიშნებოდა, დუშეთსა და მუხრანის ველის ქართლში ისევე, როგორც საქართველოს სხვა კუთხეებში, ის ხენა-თესვის დასაწყისში გუთნის გამართვის და ხანგადასული ხენის პროცედურის აღმნიშვნელი იყო, რომელთან დაკავშირებით ერთგვარი რიტუალიც კი სრულდებოდა. ამის შესახებ 75 წლის ინიანთკარელი კეკე ღიმიტრის ასული ლოთიკაშვილი ასე მიაბობს: *პირველ დღეს იტყოდენ გათრეულა არისო. გუთნიდელა რო გაიმართამდა გუთანსა თავის მეზრეები მიუვიდოდა, კარზე მიურეკამდენ ხარ და კამეჩსა (ოთხი კაცი მიუვიდოდნენ რვა უღელთ) დიდი კალოები ვიცოდით უწინა იქ მოვიდოდნენ ბიჭები აუგდებდნენ გუთანს და მინდორში გაიტანდნენ. გუთნიდელა გაიტანდა არაყსა, მწვანილსა, ხორცსა, დაჯდებოდნენ მინდორში სჭამდენ პურსა, დაილოცებოდნენ: გაუმარჯოს ჩვენ ხარ-გუთანსო, ჯერ ღმერთს ახსენებდენ და მერე ხარ-გუთანს, იტყოდენ მშვიდობით მოგვახნევინოსო და მშვიდობით მოგვაძვენიოსო;*

როგორცაო სიბარულითა ვხნამთო, სიბარულით დაეთესოთ და მოემკოთო. გაუკიდებდენ ვერე სამხართ უკანა და წამოვიდოდნენ. მეორე დილით იწყებოდა ჩვეულებრივი ხვნა.

სოფ. ქსოვრისში, გრემის ხევში (პეტრიანთ უბანი), ჩანადირი-
ანთ კარში სათეს მარცვალში კაკალთან ერთად ხახვსა და ნიორსაც
გადაურევდენ, მსხილი მარცვლის მოსვლის და მამულის პატრო-
ნის საღად ყოფნის იმედით. ნაოზაში ხვნის დროს მხენელს წესად
ქონდა ნივრის ჭამა. ქსოვრისში კაკალთან და ხახვთან ერ-
თად კვალში თესვას რო მორჩებოდენ კვერცხის ჩაფლაც
იცოდნენ. გრემის ხევის სოფ. ციგრიანში და სოფ. ახმაჯში
ახალწელს გამომცხვარი და ამბარში შენახული თესლის ბედის
პური კაკალთან ერთად გაქონდათ თესვის დროს და კვალში
მარხავდენ ბარაქიანი მოსავლის მოკვლის იმედით. ამავე სოფელში
პურის სათესათ რომ მოეშხადებოდენ, წვერებს მოუშვებდენ ხშირი
ყანების და კარგი მოსავლის აღებისათვის.

სოფ. ჯიქურაულთ კარში ხენისა და თესვის დროს ახალ თესლ-
ში ძველ თესლს შეურევდენ, ძველის ძველი ნუ გამოგველევაო,
გინდ მშივრები დახოცილიყვნენ, მაინც ერთ მუჭა თესლს
შეინახავდენ. ამავე სოფლის პეტრიანთ უბანში სახენელათ სუფ-
თად უნდა წასულიყვნენ ბარაქა არ ექნება უსუფთაოსაო.

ქარისხევში და გრემის ხევის ციგრიანთ უბანში გუთნისდელა
ერთი კვირა იწმინდებოდა გუთანი არ გადაგვერიოსო.

ზემო აშში ახალწელს მკედრის გამოსახულების ბასილის გა-
მოცხობა და შენახვა იცოდნენ თესლში. გაზაფხულზე თესლთან
ერთად გაიტანდა და დიდად მიწაში ჩადებდა ბარაქიანი მოსავლის,
ოჯახის საღად ყოფნის იმედის ლოცვით.

ქაისხევში მხართ-კვერში ჩადებულ მრგვალი ფორმის ბასილას
აცხობდნენ და განათლულს პურის ამბარში ინახავდნენ. გაზაფ-
ხულზე კვერი თესლთან ერთად გაქონდათ, რომელსაც გუთნის-
დელა მიწაში ჩადებდა, ნაწილს კი ხარს აჭმევდა შემდეგი ლოცვით

ღმერთო ბარაქიანი წელიწადი მოგვეცი, სიმთელე მოგვეცი, ცა ღრუბელი დაგვიმშვიდო.

ქსოვრისში ავი თვალის ამორების მიზნით გუთანს ცეცხლზე გადაატარებდენ და „უმძრახ“ ნაცარს გაუნიავენდენ. სოფ. ახმაჯში ხარს უმძრახად გაკეთებულ ჯაჭვს შეაბამდენ კისერზე. გრემის ხევში ხარს ავი თვალის ამორების მიზნით კუდის ძირში ნახშირს და შავ ძაფს გაუკეთებდნენ, ხშირად იმავე ხარს კუდზე ქალამანს შეაბამდნენ.

ქსნისა და რეხულის ხეობაში მასალებს შორის განსხვავება უფრო მკვეთრი შესამჩნევია. ქსნის ხეობის მზის ზოლში, რომელსაც ვახუშტი ბატონიშვილი აღგვიწერს როგორც მწირს, უვენახოსა და უხილოს, არ გვხვდება სათეს მარცვალში კაკლის, ნივრისა და ხახვის გადარევის ჩვეულება ან მისით ზიარება, მაგრამ თითქმის ყველგან იქნა დადასტურებული ახალწელს გამომცხვარი თესლის ანუ კალოს კვერის და მხართ კვერის განათელა, მისი სათესლე ამბარში ან გოდორში შენახვა და გაზაფხულზე თესვის დროს თესლთან ერთად კვალში დატანება.

ოძისის მასალებთან, ზოგიერთი სახესხვაობის მიუხედავად, პარალელს პოულობს სამეგრეოში, ხურგალეთში, ქვემო ჭალაში, იკოთში და წირქოლში შეგროვილი მასალები. ამ მასალების მიხედვით გუთნის-დედა ოჯახის დალოცვის, სახლში მარჯვნივ სახლთ ანგელოზის მხარეს სანთლების დანთების და პიჯვრის დაწერის შემდეგ მიდის უკვე საგანგებოდ გამზადებული ხარ-გუთნით სამუშაოდ. სადილად მას მიუტანენ სამ ხმადს, საგანგებოდ დაშაბულ სქელ ლობიოს, არაყს და წყვილ სანთელს, რომელსაც გუთნის დედა სუფრაზე დაანთებდა. სოფ. დადიანეთში და წირქოლში დადასტურებული იქნა წყვილი სანთლის ხარის ქედზე ან რქაზე მიკვრა, რაც თითქმის ყველა სოფელში იყო დადასტურებული, ხშიადი გუთნის უღელზე უნდა გადაეტეხა გუთნის დედას, დაელოცა ოჯახი და მიეცა უფლება მეხრეებისათვის სადილის ჭამისა. მზის დაწვერვის ხანს საფარცხობას გაქონდათ თესლი, რომელშიაც

მსხვილი ყანების მოსვლის მიზნით თესავდენ კაკალს, ახალ წელს გამომცხვარ მხარტ კვერიდან ამოღებულ თესლს — ბედის კვერს ან მხარტ კვერიდან ამოჭრილ ჯვარს. სოფ. ხარბალში და შუა ალევში პირველ გუთანზე განსაკუთრებით ამზადებდენ აოთანს, ნიგზვის სქელ კერძს უხვი და სქელი ყანების მოსვლის მიზნით. სოფ. ცხეატში და წირქოლში თესლთან ერთად გაქონდათ ნაკურთხ წყალში განათლული ბასილასაგან ამოჭრილი და ახალწელს თესლთან ერთად შენახული ჯვარი, რომელსაც თესვის დროს დაფშვნიდნენ, სათეს ხორბლეულს შეურევენ და მასთან ერთად დათესავდენ. ამ სოფელში აღწერილი ბასილი მხარტკვერში ჩადებული მრგვალი კვერია. მხარტ კვერში ჩადებული ან ადამიანის გამოსახულების მქონე ბასილა ღუშეთისა და არაგვის ხეობაშიც იქნა დამოწმებული.

სოფ. პავლეულში ხენისა და თესვის დროს აცხობდენ სამ ხმიადს და მასთან დაკავშირებით ასრულებდენ შემდეგ რიტუალს.

ხენის დროს სადილად ხმიადს რომ მოვიტანდით, გუთნის დედა სადილობის დროს დაჭრიდა და დაილოცებოდა ბარაქაზე, უხე მოსაეალზე და ბედიანობაზე. როცა დამთავრდებოდა გუთანზე პური ჭამა, მოეამზადებდით დიდ ტვირთ შეშას, ავიკიდებდით ქალები და წამოვიღებდით. კარებზე შეშას დავაგდებდით, იმ პურს ავიღებდით, საკომზე ავიდოდით და ჩამოვაგდებდით საკომში, ბარაქისთვის კარქი იყო. იმ პურს მერე შევჭამდით.¹

სოფ. პავლეულში შზის დაწვერვის ხანს საფარცხობას გაქონდათ თესლი. თესვის პირველ დღეს თესლის დაკლება არ შეიძლებოდა, არც ოჯახიდან რაიმეს გაცემა. უბარაქობა იცისო. მთესავი თესლთან ერთად დიკის ფქვილისაგან გამომცხვარ სამ კვერს წაიღებდა და თესლის სამჯერ გაქნევაზე სამივე პურს აკოცებდა და ალაგს დადებდა, საითაც თესლი გაიქნია. ერთ კვერს თესვის დამთავრების შემდეგ მეალოვნეს მისცემდა, ორს კი თვითონ დაიტოვებდა.

---

1. მთხრობელი თებრო ღეთისოს ას. ბუთხუზი-პავლიაშვილისა, 66 წ. თებრო გიორგის ას. საბიაშვილი-პავლიაშვილისა, 60 წ.

ქსნისა და რეხულას ხეობაში ხენისა და თესვის დროს სახენელად გამოსული გუთნეულის კარგი ხარის ზურგზე ცომის ჯვრის გაკეთება იცოდენ, ფეხქვეშ კვერცხის გაგორება, ზოგჯერ კვერცხის ხარის შუბლზე ან ბეჭზე გატეხვა „ასე გასქდეს შენი ავი თვალთ მაცქერალიო“.

ანალოგები მარტო ამით არ განისაზღვრება. საგულისხმოა რომ მისი პარალელები საქართველოს თითქმის ყველა კუთხეში მოიპოვება.

როგორც მასალებიდან ირკვევა, კახეთშიაც ყოველივე სამუშაოს დაწყება მთვარის სიძველის და სიახლის მიხედვით ისაზღვრებოდა, თესვა და დარგვა ხომ აუცილებლად ახალ მთვარეზე უნდა მომხდარიყო². კახეთის ბევრ კუთხეში, ისე, როგორც ქართლში, თესვის დღისათვის დაწესებული იყო სპეციალური აღკვეთები: სახლიდან არაფრის გაცემა არ შეიძლებოდა, არც თესლის დახალვა, არც არაფრის შეწვა და გარეცხვა. თესლში თესვის დროს ჩაფშენიდან მკის დროს გაკეთებულ და წლის განმავლობაში შენახულ კალოს ჯვარს. კახეთში დიდმარხვის ბოლო კვირაში არ ხნავდენ, არც თესავდენ, ამ კვირას ეწოდებოდა ჩუტი კვირა. ხენისა და თესვის დროს მარხვა რომ ყოფილიყო არ შეერეოდენ.³ კახელებმა კარგი მოსავლის მოყვანის მიზნით ხენა-თესვის დროს პიჯვრის დაწერა და ლოცვა იცოდენ.

ალბულადის რაიონში ხენა-თესვასთან დაკავშირებული მაგიურ-რელიგიურ მოქმედებათა რიტუალი ზემოთ განხილულ ოძისის მასალის სახეცვლილ რიგს განეკუთვნება⁴.

გაზაფხულზე თუშები ხენა-თესვისათვის ასრულებენ ოცობა-ს. გლეხი ამ დღეს ყანაში სამ კვალს გააველებს და ქერსა და პურს დათესავს. ჯეჯილის ამოსვლამდე ოჯახში წნელს არავინ მოღუნავს, ჯეჯილი დაგრეხილი არ ამოვიდესო. ხარებს კუდზე

2. Г.Ф. Чурсин, Народные обычаи и верования Кахетии, Тифлис.1905 г. გვ. 17.

3. N-ის მასალები მიწის მოხვნის შესახებ. დავთ. #285. სოფ. ყვარელი. 1937წ.

4. გ. ჩიტაია, ეთნოგრაფიული მოგზაურობიდან ალბულადის რაიონში, სმმ, ტ. IV, ტფ. 1928.

უნძრახის თრუსას წითელი ძაფით შეაბამენ, ქალები თავს დაივარცხნიან — ყანა დაიწმინდებაო. ბოსლიდან ძროხებს გამოყვანის დროს კუდის ბოლოებს შეაჭრიან და დანაზე გადაატარებენ კლდიდან გადავარდნის აცდენის მიზნით⁵.

ხენა-თესვის დაწყებამდე თუშები აცხობენ უღელღების ჯვრიან ლავაშს და სამყურა ხმიადს... მამაკაცი ჯვრიან პურს სამჯერ შემოატარებს უღელზე, უღელზე გატეხს, დაილოცება და ხარს შეაჭმევს. უღელღების პურის გამოცხობი ქალი სხვის ოჯახში ვერ შევა, პურის ბარაქა გაყვებაო, არც მამაკაცი წავიდოდა სხვასთან, კვალი უნდა შეენახა, რომ კვალი სხვის ოჯახში არ შეეტანა. თესვის დამთავრების შემდეგ ყანაში გრძელი ჯოხის ჩარჭობა იცოდნენ, რომელსაც თავს გრძლად გადმოუხრიდენ თავთავიანი პურის ამოსვლის იმედით.⁶

ფშავეში, როდესაც გუთანს პირველად გაიტანენ, ხარს წითელი ძაფით ნახშირ და ნაცარ გამოკრულ პარკს კუდზე შეაბამენ და კისერზე ბალანს შეაკრეჭენ. ყანაში წაღებულ ხმიადს გუთნისდედა გუთანზე გატეხს, პატარა ნატეხს ხარებს შეაჭმევს, დანარჩენს კი ყველას მიაწოდებს. დაილოცება, დედამიწის მფარველ ანგელოზს შეევედრება კარგ მოსავალზე. იციან აგრეთვე სათესლე თესლის ხატის მამულის თესლში გადარევა, ამის შემდეგ იწყებენ ხენას. ამ დღისათვის შესრულებული სხვა დანარჩენ რიტუალთა სახეები თუშური მასალის განმეორებას წარმოადგენს⁷.

ხეესურეთში ხენის დაწყების დროს ხარების უღელზე ხავი-წიან ქადას გატეხავდენ და ღმერთს შეეხეწებოდენ მოსავლის ბარაქაზე⁸.

5. ს. მაკალათია, თუშეთი. ცრუმორწმუნოება. თბ., 1933 წ. გვ. 185-186.

6. ს. მაკალათია, თუშეთი. თბ., 1933 წ. გვ. 186.

7. ს. მაკალათია, ფშავე. ცრუმორწმუნოება. თბ., 1934 წ. გვ. 168.

8. N-ის მასალები მიწის მოხვნის შესახებ. დაეთ. #285. ახალი #150, 1937 წ. ბარისახოს მცხ. გიგია ნუნუა-ს ძე ჭინჭარაული, 33 წ.

მთის ხევსურეთში, როგორც მასალაშია აღნიშნული, პირველი ხენის დაწყებიდან მის დამთავრებამდე არც ტანსაცმელის გამოიცვლიდნ და არც პირს დაიბანდნენ⁹.

აი როგორ აგვიწერს სახნავად გასვლას ბეს. გაბური.

„სახნავად გადენის დროს მახნავ ადგების დილას, დახკა-ზმავს ხართ, მაუბომს ხარის იარაღს, წავა ყანაზე. ხარი რო მამულს გაუკიდებს, მაიხდის ქუდს, შესძახნებს ღმერთს: „ღმერთო დალოცვილო, ბევრ სახნავად გაე მოგვეკარე მშვიდობისა, შენ მოიყვანე კა ყანა!“ და დაიწყებს ხენას, შუადღე რომ მოვ, მოუტანენ შინით ხავაწიანს ქადას. ეს მახნავ ამ ქადას აიღებს და ხართ უღელზედ გასჭრის და შაზძახებს კიდევ ღმერთს: „ღმერთო დალოცვილო, ხარისა, კაცის გამჩენო, შენ გეხვეწები, შენ მოიყვან კაი ყანა, შენ მოგვეკარი ბევრასახნავ გაე დრო, მშვიდობისა ეს გაზაფხულ, მშვიდობისა დაგედგომოვ სოფელ, ზაფხულ მშვიდობისა ჩამოგვიყენი, ხარისა, მკის ნაოფლარს ჯვარ დაგვიწერი, ნივთი, ბარაქა დაგვიდეენი, შენის სახელის მადლმ!“ და გასჭრის ქადას, დაჯდების და ისადილებს. წუხრ ხართ რო გაუშობს, უღლის აგდებაში იტყვის: „ჯვარი გეწერასთ უღელ-მაშვრალთ, თქვენ მასვენებულნი, თქვენ პატრონ აშენებული!“ ო და გამაუშობს ხართ შინისკე. თაოდაც გამახვევების თან ეგრ. კიდევ ღმერთს უძახებს თესლის დათესვაში მეორე დღეს, ყანას რო დახფარვენ, იტყვის: „ღმერთო, რაც მე დავაკალ ამ ყანას, შენ მაუმატი, შენ მაიყვანი კაი ყანა“.¹⁰

სვანებიც სხვა ქართველი ტომების მსგავსად თესვის დაწყებამდე სახლიდან პურს არავის მისცემდნ¹¹. სვანეთში გაზაფხულზე ხენის დროს სათეს ხორბლეულს შეურევდნ ნაკურთხ წყალში

9. N-ის მასალები მიწის მოხენის შესახებ. დავთ. #285. 1937 წ. სოფ. ბაკანა, მთხრობელი ბეწინა გაბოს-ძე ნაროზაული.

10. ხევსურული მასალები — ბეს. გაბურის მიერ შეკრებილი, პროფ. ა. შანიძის რედაქციით და მის მიერვე შედგენილი ლექსიკონითურთ. გვ. 121.

11. ხევსურული მასალები — ბეს. გაბურის მიერ შეკრებილი, პროფ. ა. შანიძის რედაქციით და მის მიერვე შედგენილი ლექსიკონითურთ. გვ. 121.

მოზელდენ პატარა კვერს კირკადუს და ზორბლეულთან ერთად თესავდენ.

მხენელს მიქონდა აგრეთვე ყანაში სადგისი და ნიგოზი, რომელიც ნათლილების ნაკურთხ წყალში იყო განათლული. ღამე ნიგოზს და სადგისს მხენელი ნაკვალევში დაჰფლავდა, მეორე დღეს ხენის დროს ნიგოზს ყანაში დასტოვებდა, სადგისს კი სახლში წამოიღებდა, მათი აზრით ამის შემდეგ მის ნახნავე-ნათეს უწმინდურება და ვნება არ შეეხებოდა¹².

ამ მხრივ არც გურია-აჭარის მასალებია ინტერეს მოკლებული. აჭარული მასალა ზემოთ აღნიშნული ქართლური მასალის ჯგუფს მიეკუთვნება¹³.

გურიაშიც სიმინდის გატანა წარმო დღეზე იცოდნენ, პარასკევს და ოთხშაბათს, კვიმატ დღეს თესლს არ გაიტანდნენ. *თესვა ახალ მთვარეზე რო გაიმსება მაშინ ვიცით*,¹⁴ თესლის გამტანი მაძლარი, თავდახურული და წელზე ქამრიანი უნდა ყოფილიყო. მთესავი კაცი სახლში თესვის დაწყებამდე სამჯერ დატრიალდებოდა და დაილოცებოდა. ასევე მოიქცეოდა ყანაშიც. სიმინდი სამჯერ გაქნევაზე არ უნდა გათავებოდა. თესვის დროს სახლიდან არაფრის გაცემა შეიძლებოდა, არც შეწვა, არც დახალვა.

ყანაში სადილის წამლებს კოჭებში ჩოგანს და ფილის ქვას გაუგორებდნენ. მას უკან მოუხედავად უნდა წაეღო სადილი მუშები-სათვის¹⁵.

მთის რაჭაში მინდვრის სამუშაოებზე პირველად გასვლის დროს, ბოსლის კარებთან მიიტანენ ახალწლის კერაზე ნარჩენ მუგუზალს და დაანთებენ. ოჯახის უფროსი ხელში განატეხით, რომელზედაც საფუარია მოთავსებული, ბოსელში შევა და ხარებს

12. თავისუფალი სვანის ნაწერები. ნაწ. II, დავთ. #271, გვ. 1-4.

13. ჯ. ნოღაიდელი, ეთნოგრაფიული ნარკ. აჭარელთა ყოფა-ცხოვრებიდან. თბ. 1939 წ.

14. სოფ. ბახვი. მთხრობელი პლატონ ალექსის-ძე მგერელიშვილი, 63 წლის (1947 წ. ნოემბერი).

15. ივ. შილაკაძე, ძველი გურია, გვ. 159. დავთარი #160.

ცეცხლზე გადმოატარებს და მარჯვენა ბეჭზე საფუარით ჯვარს წაუსვამს. შემდეგ განატეხიდან გულს მრგვალად ამოჭრის და ხარს მარჯვენა რქაზე ჩამოაკიდებს. მაშინვე აკეთებენ პურის ლოლუას (გრძლად ამრგვალებენ), რომელსაც მიწაში ჩაფლავენ და იტყვიან: „ღმერთო ამისთანა თავთავი გაუკეთე ჩვენს ნახნავსი“. აკეთებენ პურის ბურთულებს, ისვრიან მაღლა და ამბობენ: ამ სიმაღლე გაიზარდოს და ამოდენა ჭირნახული მოვიდესო.¹⁶

მიწათმოქმედებასთან მჭიდრო კავშირშია გვალვისა და ხანგრძლივი წვიმიანობის საწინააღმდეგო ირაციონალური საშუალებები, დაკავშირებული მიცვალებულის ძვალთან, წყლის განრისხებასთან, წყლის მოხვნასთან, საღმრთოს გადახდასთან, ელიას სახელის დღეობის აღნიშვნა და სხვა.

დეღემა-გვალვის საწინააღმდეგო წეს-ჩვეულებებიდან აღსანიშნავია აღმოსავლეთ საქართველოში, კერძოდ, ქართლში, ლაზარობა, რომლის დროსაც, ქალები ლაზარეს თოჯას გააკეთებდნენ და კარდაკარ დაიწყებდნენ სიარულს სიმღერით. ყველა ოჯახიდან წყლით სავსე კოკებს გამოიტანდნენ და გადაასხამდნენ, თან სანოვაცს და ფულს შესთავაზებდნენ. ბოლოს ქალები შეგროვილი ფულით თხას ან ცხვარს იყიდდნენ და შესწირავდნენ.

დასავლეთ საქართველოში, კოხინჯრობა დაწესებული იყო გვალვისა და დეღემის საწინააღმდეგოდ, რომლის დროსაც ოჯახი ან გვარი შეკრებილი თანხით ყიდულობდა ცხვარს და დანიშნულ დღეს სალოცავად მიდიოდა.

კოხინჯრობის ერთ-ერთ ძირითად წესს შეადგენდა სამსხვერპლო ცხოველის ეკლესიასთან მიყვანა და მისი შეწირვა, რაც შემდეგში მდგომარეობდა:

გვალვის დროს სოფელს ან ცალკეულ გვარს წმ. ელიას სახელზე საკლავი ჰქონდა შეთქმული. სოფელ ჯუმათში (ოზურგეთის რაიონი), წმ. გიორგის სახელობის ეკლესიის ეზოში შესაწირავად მიყვანილ ცხვარს უფროსი კაცი სამჯერ დაატრიალებდა, ანთე-

16. ს. მაკალათია, მთის რაჭა. ხალხური რწმენა. თფილისი, 193. გვ. 58-59.

ბული სანთლით შუბლის თმას შეუტრუსავდა, სანთელს ეკლესიის კედელზე ან ხეზე მიაკრავდა და დაილოცებოდა, ღმერთს დარ-ადარს შესთხოვდა, ბედნიერებას ისურვებდა და ცხვარს დაკლავდა. დაკლულ ცხვარს ეკლესიის ეზოში მოხარშავდა, სადილობის დროს კვლავ დაილოცებოდა და ცხერის ხორცისაგან მომზადებულ კერძს ყველას გაუნაწილებდა. მონარჩენ ხორცს აუცილებლად იქვე, ეკლესიის ეზოში ჩამარხავდა და არაერთარ შემთხვევაში მას სხვა სოფლის ან სხვა გვარის კაცს არ მისცემდა.

ამ წეს-ჩვეულებაში განსაკუთრებით საგულისხმოა ის, რომ შეწირული ცხოველის ხორცი მიწაში იმარხება.

ანალოგიური რიტუალი სხვა წეს-ჩვეულებასთან დაკავშირებითაც სრულდებოდა. რაჭაში, სახლის აშენების დროს, როდესაც ბალავარს ამოიღებდნენ, დაკლავდნენ ცხვარს, ხოლო მის თავ-ფეხს მშენებლობის დროს კედელს ჩაატანდნენ და იტყოდნენ: „შენს ბედობაზე იყოს ეს ცხვარი და შენი წყალობა ჩვენზე გადმოვიდეს“.¹⁷

შესაძლებელია საკულტო ცხოველის შეწირვით მიწის განაყოფიერება და დარ-ავდრის მეუფის გულის მოგება უნდოდათ, მაგრამ ამ რიტუალში სხვა სახის გადმონაშთებიც უნდა ვიგულისხმოთ.

თუ მივიჩნევთ, რომ ცხვარი განაყოფიერებისა და აღორძინების ძალის შემცველი ცხოველია, მაშინ ყოველწლიურად მის დაკვლას ის მიზანი ჰქონდა, რომ იგი მეორე წელს ქვეყანას ახალი ენერგიით მოვლენოდა და ღედამიწა გაენაყოფიერებინა.

მაშასადამე, ცხვარს წირავდნენ დარ-ავდრის მეუფეს, როგორც განაყოფიერებისა და აღორძინების ძალის შემცველ ცხოველს; მისი ხორცის ჭამა, ალბათ, ამ ცხოველის ძალასთან ზიარებასაც ვარაუდობდა.¹⁸

როგორც ცნობილია, ცხვარი, ცხერის გამოსახულება და ტყაპუჭი განაყოფიერებისა და აღორძინების ძალის შემცველად იყო

17. სოფელი პატარა ღებო, მთხრობელი ილარიონ ლობჯანიძე, 75 წ.; ჯ. რუხაძე, 1960 წ. რაჭა-ლეჩხუმის ეთნოგრაფიული ექსპედიციის მასალები.

18. ჯ. რუხაძე, მასალები მიწათმოქმედების ისტორიისათვის საქართველოში, მასალების საქართველოს ეთნოგრაფიისათვის, VI, 1956, გვ. 25.

მიჩნეული და, უეჭველია, რომ მას ბუნების აღორძინებისათვის განკუთვნილ დღესასწაულში ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ადგილი დაეკავებინა.

ჩვენთვის გვაღვა-დელგმასთან დაკავშირებით ცხერის მსხვერ-პლად შეწირვის სხვა ვარიანტებიცაა საყურადღებო.

იმერეთში (საჩხერის რაიონი, სოფელი ქორეთი) მაისის თვეში, ამაღლების ორშაბათს, კოხინჯრობა იმართებოდა. ეს დღე დარ-ავდარის თაობაზე შეწირულად ითვლებოდა და ამიტომ არავინ არ მუშაობდა. სოფელში ცალკეული გვარები ფულს აგროვებდნენ და ვერძს — მამალ ცხვარს ყიდულობდნენ, რომელსაც ან ეკლესიის ეზოში ან რომელიმე უბანში შესაწირავად მიიყვანდნენ. სალოცავად მოსული გვარის რომელიმე წევრი ანთებულ სანთელს ვერძის რქაზე ან ეკლესიის კედელზე მიაკრავდა და დაილოცებოდა, შუბლზე თმას შეუტრუსავდა და იტყოდა: „შეიწირე უფალო და კოხისაგან დაგვიფარეო“. ამის შემდეგ ის ცხვარს დაკლავდა, ხეზე ჩამოჰკიდებდა, გაატყავებდა და ხორცს ნაწილ-ნაწილ ჩამოჭრიდა, ხოლო მის მარცხენა ფეხს სახსარს ზემოთ ხეზე დატოვებდა.

აღსანიშნავია, რომ ვერძის თედოს ძვალს გვარის რომელიმე ოჯახი ახალ კოხინჯრობამდე თვალსაჩინო ადგილას ჩამოკიდებდა; ხოლო ახალ კოხინჯრობაზე ამ ძვალს იქ მიიტანდა, სადაც შესაწირავი ვერძი უნდა დაეკლათ და გარკვეული რიტუალის შესრულების შემდეგ გადააგდებდა.¹⁹

ამ დღესასწაულში ძირითადად ორი მომენტი იქცევის ყურადღე-ბას: ცხერის შეწვა, დარ-ავდარის გამოთხოვა და ძვლის გარკვეულ დრომდე შენახვა.²⁰

19. ძვლის დაცვის წეს-ჩვეულების აზრი უკვე აღარ ახსოვთ.

20. ცნობილია, რომ ძვლების დაცვის წეს-ჩვეულებას სხვადასხვა ხალხები მისდევდნენ. ა. რობაქიძე, შრომის ორგანიზაციის ფორმები ძველი საქართველოს სახალხო მეურნეობაში, თბილისი, 1941, გვ. 161; ვ. ბარდაველიძე, ქართული ხალხური რელიგიური აზროვნების ისტორიიდან, მიმოხილველი, ტ. I, 1949, გვ. 141; თ. ოჩიაური, ხევსურული მითოლოგიიდან (ხის ბეჭი) მასალები საქართველოს ეთნოგრაფიისათვის, VII, 1955, გვ. 288.

რითი შეიძლება აღნიშნულ რიტუალში ცხოველის ძელის შენახვის ტრადიცია აიხსნას?

რელიგიის ისტორიაში საკმაოდ ცნობილია ადამიანისა და ცხოველის ძელის მნიშვნელობა, რომელიც პარციალური სულის შემცველადაა მიჩნეული. ანიმისტური მსოფლმხედველობის თანახმად, ძელის საშუალებით შესაძლებელია ურთიერთობა სულთანაც, ე.ი. სულის პატრონთანაც. ამ თეორიის საფუძველზე გასათვალისწინებელია ჩონჩხისა და მიცვალებულის სულის ურთიერთობის შესახებ არსებული კონცეფცია, რომელიც ცხოველის ძელის შენახვაში ამ ცხოველის გაცოცხლებას ვარაუდობს. ზემოაღნიშნული გარემოება კი სვამს საკითხს ცხვრისა და მიწის (ამდენად მიცვალებულის) ურთიერთობის შესახებ, რაც მომაკედავ და მკვდრეთით აღმდგარ ღვთაებათა კონცეფციას უკავშირდება.

ამ ვარაუდს მტკიცე ფაქტური დასაყრდენი მოეპოვება ამავე წეს-ჩვეულებასთან დაკავშირებულ სხვა ვარიანტებში, რომელთაც ჩვენ ქვემოთ განვიხილავთ.

საქართველოში საყოველთაოდ ცნობილია გვალვა-ღელგმასთან დაკავშირებულ რიტუალში თხის შეწირვის, მისი ტყავისა და ფიტულის ხეზე ჩამოკიდების ფაქტი.

არქ. ლამბერტის ცნობით, მეგრელები, როცა „სურთ წვიმა მოისპოს, მაშინ მიმართავენ წმ. ელიას და არა სხვა რომელსა შესწირავენ ხოლმე თხას. ამ თხის ხორცს შესჭამს მღვდელი და ტყავს გასტენენ და იქვე სადმე ჩამოჰკიდებენ ხეზე“.²¹

ასეთივე ხასიათის წეს-ჩვეულება დადასტურებულია რაჭა-ლეჩხუმში, იმერეთსა, აფხაზეთსა და ქართლში როგორც გვალვის, ასევე წვიმის დროსაც.

ლაზარობის გაერცელებულ წეს-ჩვეულებაშიც, როგორც სიმღერის ტექსტიდან ირკვევა, წინათ ციკნის შეწირვა სცოდნიათ.

„აზ, ლაზარე, ლაზარე,

ცას ღრუბელი აჰყარე,

21. არქანჯელო ლამბერტი, სამეგრელოს აღწერა, თბილისი, 1928, გვ. 154.

ჩვენ დაგიკლავთ ციკანსა,

შენ მოგვიყვან წვიმასა“.²²

რაჭასა და იმერეთში გვალვისას გონჯაობას მართავდნენ, რომლის დროსაც დღესასწაულის მთავარი მონაწილე ან სახეს იშავებდა ან წელზემთ იმურებოდა. გამურული გონჯა, ხალხის აზრით, წვიმის გამომწვევი იყო.

თხის ფიტული ან მისი გამოსახულება და სიშავე ბუნების აღორძინებასთან რომ იყო დაკავშირებული, ამას აფხაზთა და ჩერქეზთა ეთნოგრაფიულ ყოფაშიც ვადასტურებთ.²³

ამრიგად, როგორც ვხედავთ, თხის გამოსახულება ხშირად მისივე ატრიბუტებით, სახის შავად შეღებვით იცვლება.

მამსაღამე, თხისა და ცხვრის შეწირვის რიტუალში შავი ელემენტის მონაწილეობა, გამურვის სახით, იმაზე მიუთითებს, რომ შეწირული ცხოველები, ისევე როგორც სიშავე, უეჭველია, მიწის კულტთან იყო დაკავშირებული.

ზემოთ აღნიშნული გვქონდა, რომ გვალვის დროს თხის შეწირვის რიტუალი სამეგრელოში ოჩოკოჩის რწმენის გადმონაშთებთან არის დაკავშირებული. საყურადღებოა აგრეთვე ის გარემოება, რომ ამავე დღესასწაულს ხევში ვაჩილობას ეძახიან²⁴, ხოლო ბოსელ-ბოსლა ოსებში ვაცილას სახელწოდებით არის ცნობილი.²⁵

ივ. ჯავახიშვილი ოჩოკოჩს თხაკაცს, ოჩო-ს და ბოჩის უკავშირებს, ოჩი კი, მისივე აზრით, წარმომდგარია ვაციისაგან.

ბოსელ-ბოსლას და ვაცილას საერთო წარმომადელობასთან ერ-

---

22. ზოგად ეთნოგრაფიაში ცნობილი ფაქტია გვალვის დროს არა მარტო თეთრი თხის, არამედ შავი თხის შეწირვის წესიც. N. Witsen, Noord Tartarye, Amsterdam, 1692.

23. А. Олеарий путешествия в Московию и через Московию и в Персию и обратно, С.П., 1960, стр. 517-718. ყირიმში გვალვიანი მიწის მოხვნის დროს შავი ცხვრის ან შავი მამლის შეწირვა ხდებოდა.

24. ვ. ითონიშვილი, ზენა-თესვა ხევში, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო შრომების კრებული, VI, 1953.

25. ვ. ბარდაველიძე, ქართული (სვანური) გრაფიკული ხელოვნების ნიმუშები, გვ. 110.

თად გარკვეულია ბერია-ბასილას და ბოსელ-ბოსლას კავშირი.²⁶

გვალვა-დელგმის დროს თხისა და ცხვრის (თუ მათი ნაწილების) შეწირვის, ასევე ფიტულთან და სიშავესთან დაკავშირებულ რიტუალში ვხვდებით მოსავლიანობის, ადამიანთა და ცხოველთა ნაყოფიერების მფარველი ღვთაების თაყვანისცემის კვალს, რაც ამ დღესასწაულთა არსებითი ელემენტების გენეტიკურ კავშირს ადასტურებს.

საქართველოში მემინდვრობასთან დაკავშირებულ რიტუალებში გავრცელებული ჩანს მამლის შეწირვა. მაგ., მოსავლის აღების დროს შესახელებულ მამალს მომავალ წლამდე ვერავინ დაკლავდა.

საილუსტრაციოდ შეიძლება ერთი-ორი მაგალითი დაეასახელოთ. ქართლში (დასტურდება კახეთშიც) მკის დამთავრების შემდეგ მესვეური პურის საუკეთესო თავთაყვებისაგან შეკრავდა ჯვარს, რომელიც ყანის პატრონთან — დიასახლისთან მიქონდა. დიასახლისი ასაჩუქრებდა მესვეურს მამლით, რომელსაც ჯვრის მამალი ერქვა. მამალს ვახშმად კლავდნენ და თავს მესვეურს აძლევდნენ.

აქ საინტერესოა შესაწირავი ობიექტის — ფრინველთან დაკავშირებული რიტუალი, რომელიც საქართველოს სხვა კუთხეებშიც დასტურდება. კერძოდ, გურიაში, ცხემლის ჭრის მამალი. ახალი წლის წინა დღეს, ოჯახის უფროსი კაცი დილით ადრე ნედლ ცხემლის ხეს მოჭრიდა, დააპობდა და სახლის კარებთან დააწყობდა. ამავე ცხემლზე იგივე კაცი საგანგებოდ გასუქებულ ორ ახალგაზრდა მამალს დაკლავდა და მის სისხლს კერიის გარშემო ან კერიაში ჩააქცევდა ლოცვით: „ბევრი მოსავალი, კაი წელიწადი და სიმთელე დაგვიბედო“. ზოგიერთი ცნობით, ოჯახის უფროსი მამლით ხელში კერიას სამჯერ შემოუვლიდა, კარგი მოსავლის აღებაზე და ბედნიერებაზე დაილოცებოდა, მამალს კერიის ჯირკზე,

26. ვ. ბარდაველიძე, ქართული (სვანური) გრაფიკული ხელოვნების ნიმუშები, გვ. 115-116; ჯ. რუხაძე, ძველი ქართული აგრარული დღესასწაულის მთავარი პერსონაჟი ბერი-ბერა, გვ. 176-177.

ცეცხლთან დაკლავდა და სისხლს კერიაში ჩააქცევდა. შესაწირავის მიძღვნის აზრს და ლოცვა-ვედრების შინაარსს კარგი მოსავლის დაბეჭება და ადამიანთა კეთილდღეობის გამოთხოვა შეადგენდა.

მამლის, როგორც ამაღორძინებული ძალის ფრინველის, მნიშვნელობა კარგად ჩანს ერთ რიტუალში, რომელიც ასევე ახალი წლის დილას სრულდებოდა და თითქმის მთელს საქართველოში იყო გავრცელებული.

ოჯახის უფროსი კაცი ახალ წელს, შემოკვლევის შემდეგ, სპეციალურად გამზადებული ეაზის პურით, ხელადა ღვინითა და ნასუქი ყვერულით ვენახში მიდიოდა და კარგ მოსავალზე დაილოცებოდა; ყვერულს ეაზზე დაკლავდა, თავს იქ დატოვებდა.

ახალი წლიდან დაწყებული ერთმანეთს მისდევდა დღეობები, რომლებიც მიწის მოსავლიანობის გადიდებისა და გვალვა-დელგმის საწინააღმდეგოდ იყო განკუთვნილი და რომელთა სალოცავი და შესაწირავი ფრინველი კვლავ მამალი იყო.

ელიობას გურიაში, იმერეთსა და სამეგრელოში შეწრულებული რიტუალი და შესაწირავი ობიექტი მიწის მოსავლის გადიდებისთვის იყო განკუთვნილი. სამეგრელოში, აღნიშნულ დღეს, ორი კაცი ყანაში წავიდოდა, წაიღებდა ერთ ქოთან რძეს, ოთხ კვერს და ლეკუხას (ხეჭრელი) ჯოხს. ამ ჯოხზე, ყანის ავი თვალისაგან დაცვის მიზნით, ჯვარს ამოჭრიდნენ და თვალსაჩინო ადგილას გააკეთებდნენ, ყანაში ცეცხლს დაანთებდნენ და ზედ რძით სავსე ქოთანს დადგამდნენ. ერთი, რომელსაც ხელში მამალი ეჭირა, დანის გარშემო დარბოდა, მიწას ღროგამოშვებით ჯოხს არტყამდა და გაიძახოდა: წმ. ელია, მაჩუქე ყანაო; შემდეგ ცეცხლთან მიდიოდა და მეორე კაცს ეკითხებოდა — ადუღდა თუ არა რძეო. ის უპასუხებდა — ადუღდა და გადმოვიდაო. ეს კითხვა-პასუხი რამდენჯერმე მეორდებოდა. თუ რძე გადმოვიდოდა და ცეცხლი ჩაქრებოდა, ეს კარგი მოსავლის აღების უტყუარ ნიშნად ითვლებოდა. ამის შემდეგ კლავდნენ მამალს, ატყავებდნენ, გაკეთებულ ფიტულს თავფეხებიანად ხეზე ჰკიდებდნენ, ხორცს იქვე ჭამდნენ

და მიწის მოსავლის გადიდებაზე დაილოცებოდნენ.²⁷

გურიაში ელიობას მამალს დანიშნავდნენ, რომელსაც იმ წელს, მოსავლის აღების დროს, ყანის თავზე კლავდნენ, აცხობდნენ საე-
ლიობო კვერს, ლუკუხას ჯოხს დანით აჭრელებდნენ, მასზე ამ
კვერს და მრგვალ, გახერეტილ დიდ ქეას ჩამოაცმევდნენ და ყანაში
ჩადგამდნენ — ავი თვალი ჩვენს ყანას არ მოხვდესო.

ლეჩხუმში პეტრე-პავლობის შემდეგ ორშაბათს მახი კრე-
ფის ჭაბუკობას ეძახიან. ამ დროიდან იწყებოდა მახას კრეფა.
ოჯახის დიასახლისი გამოაცხობდა ერთ ნიგვზიან და მარილიან
ტაბლას, დაკლავდა მამალს და მოხარშავდა. ამ ტაბლასა და მამლის
ხორცს ქალი წადმა შეატრიალებდა და დაილოცებოდა: „ღმერთო
გაგვიკეთე ჩვენი ნათესი, მოგვაწეინე მახა, პური, ნუ დაგვიბნევ
და ბედნიერებაში მოგვახმარეო“. ამ ტაბლას და მამლის ხორცს
ოჯახის დიასახლისი შეჭამდა.²⁸

როგორც ვხედავთ, ოჯახის ბარაქისა და მიწის მოსავლის
გადიდების მიზნით კალენდარული წლის დასაწყისთან დაკავ-
შირებულ დღეობა — ახალ წელიწადს შემოსაკვლევ ცხემლაზე და
კერაზე, ყანაში, კალოზე და სხვ. კლავდნენ საგანგებოდ შეთქმულ
და გასუქებულ მამალს. მაშასადამე, ამ ფრინველის ძალა მიწათ-
მოქმედებასთან დაკავშირებული საქმიანობის კარგად ჩატარები-
სათვის იყო განკუთვნილი. ამრიგად, მამალი, როგორც შვისა და
ნაყოფიერების ძალის შემცველი ფრინველი,²⁹ ზემოაღნიშნულ
რიტუალებში მძლავრად მონაწილეობს.

მამალზე, როგორც განაყოფიერების ძალის მქონე ფრინველზე,
წარმოდგენა უნდა მიუთითებდეს ამ ფრინველისა და მიწის კავ-

27. ავტორის საველე დღიურები, სამეგრელო, 1949 წელი.

28. ფ. გარდაფხაძე, ლეჩხუმური ხალხური დღეობები, M¹, 89, გვ. 100 (მასა-
ლები ინახება საქართველოს ეთნოგრაფიის განყოფილების არქივში).

29. როგორც რელიგიის ისტორიაშია ცნობილი, მამალი სხვა ფრინველებთან
ერთად არის ის არსება, რომელიც ცასთან და მზესთან კავშირში იმყოფება,
ამიტომ ის შვის ფრინველად ითვლება, Л. Штернберг, Первобытная религия
в свете этнографии, Ленинград, 1936, стр. 400; ე. ბარდაველიძე, ქართველთა
უძველესი სარწმუნოების ისტორიიდან, თბილისი, 1941, გვ. 72.

შირზეც. მზის ღვთაების ფუნქციების მქონე მამალს დედამიწის სიმბოლური აღორძინება უნდა გამოეწვია, მამლის კავშირი აგრარულ მეურნეობასთან მზის თავყვანისცემისა და მიწათმოქმედების კულტის განუყრელი კავშირის სახით იყო გააზრებული. ცნობილია, რომ მამალი ბარბალეს, როგორც მზის ღვთაებას, უკავშირდება; საგულისხმოა, რომ ლეჩხუმური ბარბალე აგრარული მეურნეობის ღვთაებაც ყოფილა.³⁰

როგორც აღნიშნული გექონდა, მამალი გვხვდება საბასილობო ყვერულის და ასევე საახალწლო ჩიჩილაკზე ყვინჩილა კვერის სახელით, რაც მის ატრიბუტს უნდა წარმოადგენდეს. იბადება კითხვა — საბასილობო ყვერულის სახელის მატარებელ ფრინველს ხომ არა აქვს კავშირი წარმართულ ითიფალურ ღვთაება ბოდელთან,³¹ რადგან იგი დიდი ღმერთის ფუსნაბუასდიას კულტს უკავშირდება, რომელიც, ერთი მხრით, ხარისა და, მეორე მხრით, მზის კულტების შერწყმის ნიადაგზე განვითარდა.³²

ამ ვარაუდის საილუსტრაციოდ შეიძლება გამოგვადგეს ლეჩხუმში დადასტურებული წეს-ჩვეულება, რომელიც განკუთვნილია ხარების ჯანსიერებისა და კარგად ყოფნისათვის.

მაისის დამლევს, როდესაც საქონელს — ხარებს მთებში მირეკავდნენ, მათ თავზე შემოავლებდნენ ხარების სალოცავის სახელით ცნობილ ყვინჩილას და შეულოცავდნენ: „ღმერთო დეიფარე ნადირისაგან, ჭირისაგან, ფათერაკისაგან; მშვიდობით ჩამოიყვანე რაც ძალა ხარ, მშვიდობით გეაჩვენე ჩვენი პირუტყვი“. ყვინჩილას

30. ვ. ბარდაველიძე, ქართველთა უძველესი სარწმუნოების ისტორიიდან, თბილისი, 1941, გვ. 38.

31. რომელიც ცნობილი იყო როგორც ბოსელ//ბოსლა//ბოსლოს სახელით; ასევე სვანეთში ბომბლა//ბამბლუ//ბემბლუს ეპითეტებით, ხოლო ქრისტიანობის ზეგავლენით ეს ღვთაება წმ. ბასილს დაუკავშირდა. ვ. ბარდაველიძე, ქართული /სვანური/ საწესო გრაფიკული ხელოვნების ნიმუშები, თბილისი, 1953, გვ. 116. აკ. სოხაძე, ქართველთა უძველესი სარწმუნოებისა და მის გადმონაშთებთან ბრძოლის ისტორიიდან, თბ., 1964.

32. В. Бардавелидзе, Главное божество древнегрузинского пантеона Гмерти. Вопросы этнографии Кавказа, Тб., 1952, стр. 190.

ამოაჭრიდნენ პატარა ჭინჭორს, რომ კარგი საცნობი ყოფილიყო, და შობას ჩიტის აზერამდე დაკლავენ³³, მამლის ხორცის შეჭმა ყველას შეეძლო, მხოლოდ თავ-ფეხი და შიგნეულობა შინაურები-სათვის იყო განკუთვნილი, ისიც ჩიტის აზერამდე უნდა ეჭამათ.

აღწერილობიდან ჩვენ ვხედავთ, რომ წარმოდგენილი ევდრების ტექსტი ხარის ჯანიერებისა და მისი გადარჩენის სახელზე სრულდებოდა. წეს-ჩვეულებაში განსაკუთრებულ ყურადღებას იმსახურებს ხარების სალოცავი მამალი და მასთან დაკავშირებული რიტუალი.

აღსანიშნავია ისიც, რომ გურიაში (სოფლები: ჭანიეთი, ლიხ-აური და სხვ.) ჩიჩილაკზე ყვინჩილა პურთან ერთად, რიტუალური კვერი — ხარის კისერიც იქნა დადასტურებული, რომელიც ხარების, საერთოდ, საქონლის გამრავლებისა და ჯანიერების დასაბეგებლად ცხვებოდა.

თუკი გურული ახალი წლის რიტუალში წარმოდგენილი ყვინჩილა საბასილობო ყვერულის, ხოლო ლეჩხუმურ შობის რიტუალში ყვინჩილა ხარების სალოცავის სახელით იხსენიება და საბასილობო კვერები ყვინჩილა კვერის სახელითაა ცნობილი, მაშინ ბუნებრივად დგება ამ საკულტო ფრინველის ზოგად ქართულ ღვთაება ბოსელთან ურთიერთმიმართების საკითხი. ხომ არ შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ღვთაება ბოსლა ცხოველთა კულტთან ერთად (ქართველ ტომებში არანაკლებ განვითარებული) ფრინველის კულტის ამსახველიც იყო.³⁴

33. ფ. გარდაფხაძე, ლეჩხუმური ხალხური დღეობები, I საქაღალდე, გვ. 8-9.

34. საყურადღებოა, რომ მამლის გამოსახულებასთან დაკავშირებული მაგიურ-რელიგიური რწმენა-წარმოდგენები მთელ საქართველოში იყო გაერთიანებული. მთიულეთში ზეაქში დამხვრჩალისათვის წითელი მამალი ხელუკელმა უნდა დაეკლათ და ამით მიცვალებულის სული უკან დაებრუნებინათ. ავი სულეებისაგან დაცვის მიზნით მთიულეთში ქათმის კუჭსა და დანასკეულ ძაფს გზაჯვარედინზე მიიტანდნენ და მიწაში ჩადებდნენ: „ავმა სულეებმა ჯორადინა გზებზე იციანო სიარულიო“. აქაც ქათმის ნაწილი მიჩნეულია ისეთ ძალად, რომელსაც ავი სულის განდევნა შეუძლია. ცნობილია აგრეთვე ისიც, რომ მამლის ყვირილი ავ ანგელოზს აფრთხობს. „რაკი მამალი იყივლებს მაშინ აღარ ეშინიან ავი ანგელოზი-

აღნიშნულ რიტუალებში მამლის დანიშნულების გარკვევის თვალსაზრისით საგულისხმოა აგრეთვე ძველი წლის, ბებერი მამლის ახლით შეცვლის ფაქტი და, საერთოდ, ამ დღესასწაულში ახალგაზრდა მამლის — ყვინჩილას მონაწილეობა. ხომ არ არის აქ ნაყოფიერების მომნიჭებელი ძალის დაბერებისა და ამის გამო მისი ინკარნაციის პროცესი მოცემული? გურიში, სადაც ამ წეს-ჩვეულების შესახებ ცნობები მოვიპოვეთ, მამლის გამოცვლას ყველგან წელიწადის გამოცვლას უკავშირებენ (სოფელი აჭი, ჭანიეთი, ლიხაური და სხვ.). მოყვანილი მასალის საფუძველზე შესაძლებლად მიგვაჩნია ვიფიქროთ, რომ ზემოაღნიშნული გარემოება არის რელიგიის ისტორიაში ცნობილი ფაქტი, რომლის მიხედვით ნაყოფიერების ღვთაება მისი უნარის გარე სამყაროსათვის გადასაცემად ახალგაზრდა უნდა ყოფილიყო.³⁵ ეს კი საჭირო იყო დედამიწის განახლება-აყვავებისა და მარცვლეულის აღმოცენებაზე ზემოქმედების მოხდენისათვის.

ჩვენთვის საინტერესო საკითხის კვლევისათვის საყურადღებოა აგრეთვე ისიც, რომ ახალი წლის ციკლში და ხენა-თესვასთან დაკავშირებულ წეს-ჩვეულებებში პურეულისა და ფეტენაირი კულტურების დასაბეველად მრავალი სხვა რიტუალიც სრულდებოდა.

აღსანიშნავია, რომ რაჭაში სახნავად გასვლის წინ ცხეებოდა რამდენიმე რიტუალური პური-კერია. მზენელი ერთ კერიას ხვნის დაწყებამდე ხარებს ზურგზე გადაუსვამდა და შეაჭმევდა; მეორე კერიის განატეხს კი სახნავში წაიღებდა, იქ დაილოცებოდა: „ღმერთო, გაამრავლე ნახნავ-ნათესი, ამ ყანაველის მომხმარებელიო“, და კვერს შეჭამდა.³⁶

სა ადამიანსო“. მამლის, როგორც შხის ფრინველის, მნიშვნელობა ავი სულების განდევნის საქმეში იმ მოსაზრებას უნდა ესიტყვებოდეს, რომლის მიხედვით მნათობი ავი სულებისაგან დახსნის საშუალებად იყო მიჩნეული. მაშასადამე, შხესთან — სითბოსთან კავშირის გამო, ნაყოფიერებასთან ასოცირებული მამალი გააზრებული იყო ისე, რომ მას ამ მოვლენაზე ზემოქმედება შეეძლო.

35. Б.А.Богаевский, Земледельческая религия Афин, т. 1, стр. 220.

36. ავტორის საველე დღიურები, რაჭა-ლეჩხუმი, 1960, რგ. 1.

იმერეთში ახალ წელს ბასილის სახელზე გამომცხვარ მრგვალ კეერს გულს ამოჭრიდნენ და დილით ოჯახის წევრებს დაურიგებდნენ, ხოლო დარჩენილ კეერს ბელლის თელეებში დებდნენ და წმ.ბასილს ევედრებოდნენ: მოგვეცი სიმრავლე და მოსავალი გაგვიმრავლეო. გადმოცემის თანახმად, ზოგჯერ ბასილის კვერიდან ამოჭრილი ნაწილები ოჯახში მყოფი მამაკაცებისათვის იყო განკუთვნილი.

ქართლში ახალ წელს ბასილის კვერებზე ჯვარს ამოჭრიდნენ, რომელთაგან ერთს დასათეს თესლში ურევდნენ, მეორეს საქონელს აჭმევდნენ, ხოლო მესამეს კი ხენა-თესვის დაწყების დროს პირველ ხნულში დებდნენ, ბარაქიან წელიწადსა და კარგ მოსავალს შესთხოვდნენ. ხენა-თესვის დროს ხნულში ადამიანის გამოსახულებიანი ბასილა კვერის ჩადებაც იცოდნენ.

ქართლისავე მასალებით, ახალ წელს გამომცხვარ ბასილის კეერს ჯვარს ამოჭრიდნენ და პურის ბარაქიანობის გასადიდებლად ცომში ურთავდნენ. ამავე მასალებით ახალ წელს მეკვლე ბასილას პურს ამტვრევდა და თაფლში ამოვლებულს ოჯახის ყველა წევრს აჭმევდა; გადმოცემით, ეს კვერი „სიმრთელისათვინ, ყანისთვინ და სიმრავლისათვინ იყო“.

ბასილასთან დაკავშირებული მსგავსი რიტუალი ოსეთშიც სრულდებოდა.³⁷

სამეცნიერო ლიტერატურაში უკვე დადგენილია, რომ ბერა³⁸// ბერიკა³⁹ საქონლის, ადამიანთა გამრავლებისა და მოსავლიანობისათვის განკუთვნილ მთავარ ითიფალურ პერსონაჟს წარმოადგენს. მათ სახელზე არსებული კვერების: კერია-ბერია //კერია-

37. З.Д. Гаглоева, Из истории древнейших верований южных осетин (Праздник «Ног бон»), Тбилиси, 1953, стр. 35-36, 69 (Автореферат дисс. работ на соиск. уч. степени канд. ист. наук).

38. ვ. ბარდაველიძე, ქართული (სვანური) გრაფიკული ხელოვნების ნიმუშები, გვ. 118-127.

39. ჯ. რუხაძე, ძველი ქართული აგარარული დღესასწაულის მთავარი პერსონაჟი ბერი-ბერა, მასალების საქართველოს ეთნოგრაფიისათვის, ტ. IX, 1957, გვ. 176-177.

ბერა, კერია და ბასილის კვერის მიწაში ჩამარხვის წესი მაგიური მოქმედება იყო, რითაც მთელი წლის მანძილზე ბევრი მოსავლის მიღება უნდა უზრუნველყოთ. ამ კვერების მიწასთან და თესლთან დაახლოება ხდებოდა იმისათვის, რომ მიწაც ამ გამოსახულების კვერების ძალას ეზიარებოდა.

ლეჩხუმში ახალი მოსავლის ხმარების დაწყებისას შესრულებულ რიტუალში კარგად ჩანს კერიასთან დაკავშირებული რწმენა-წარმოდგენები, რომელთა ცენტრალური მომენტი იყო დიასახლისის მიერ ნიგვზიანი და მარილიანი საბარაქო ტაბლას გამოცხობა და კერიის ძირში მისი შელოცვა: „ღმერთო, მიეცი ჩემს ოჯახში პურს პარაქა, ზეავი, ნუ დამილევენ შენ წყალობას, ბედნიერებაში მომახმარე ჩემი ახალი მოსავალიო“.

როგორც ზემოთ იყო აღნიშნული, კერია-ბერას იდენტურია კერია, რომელსაც სახნავეში გასვლის წინ აცხობდნენ. ხომ არ არის ბერა, როგორც ნაყოფიერების ღვთაების პერსონაჟი, კერასთან დაკავშირებული. კერიის სახელზე არსებული კვერების ბერასთან ერთად დაფიქსირება, როგორც ამას ადგილი აქვს რაჭის ეთნოგრაფიულ სინამდვილეში, ცხადყოფს, რომ კერია არა მარტო ეპითეტია ბერისა, არამედ ის ორგანულად არის მასთან დაკავშირებული, რაც მათ საერთო წარმომავლობაზე უნდა მიუთითებდეს. შესაძლებელია აქ ორი კულტის შერწყმის მაგალითიც გვქონდეს.

განხილული მასალა უაღრესი მრავალფეროვნებით წარმოგვიდგება და ეს ბუნებრივია არის, რადგან ასევე მრავალფეროვანია მატერიალური საყრდენი, რომლის პირდაპირ თუ ირიბ ასახვას წარმოადგენს მისი რელიგიური ნაწილი. რელიგიის ზოგადი ისტორიის თვალსაზრისით აგრარული წეს-ჩვეულებანი რწმენა-წარმოდგენების ერთ-ერთ ყველაზე ადრინდელ ფენად ითვლება და ყველაზე ნათელი და მკაფიო გამოხატულებაც არის საწარმოოს შრომის პროცესში ადამიანისა და ბუნების ურთიერთდამოკიდებულების მრავალმხრივი და ამავე დროს კონკრეტული გამოვლინებისა. კონკრეტულობა, პირველ რიგში, მოცემული

გარემოს ბუნებრივ-სამეურნეო პირობებით და, შესაბამისად, შრომის პროცესების თავისებურებებით არის შეპირობებული, რასაც ერთდროულად განსაზღვრავს სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების კონკრეტულ-ისტორიული სპეციფიკა. ბაზისური და ზედნაშენური მოვლენების ურთიერთდამოკიდებულების საერთო კანონზომიერების გათვალისწინებით ადვილდება ადამიანის სამეურნეო-მატერიალური საფუძვლებისა და სულიერი სამყაროს განვითარების თანაფარდობის შეცნობა, მაგრამ, ამავე დროს, წარმოიქმნება სირთულეც, როცა ცნობილი ვითარების გამო, ეს თანაფარდობა დარღვეულია და როცა სულიერი ჩამორჩება მატერიალურს. მიუხედავად ამისა, კონკრეტულ-ისტორიულ პირობებში გამოვლენილი და კომპლექსურად განხილული მასალა რელიგიური რწმენა-წარმოდგენების შესახებ ისტორიული პირველწყაროს მნიშვნელობას ინარჩუნებს და სათანადო შუქს ჰფენს ყოფისა და კულტურის თავისებურებათა ჩამოყალიბებისა და განვითარების პროცესს. ასეა ეს ჩვენს შემთხვევაშიც.

აგრარული წეს-ჩვეულებების ციკლის აქ განხილულ მასალაში მთავარი ადგილი, როგორც ვნახეთ, მეურნეობრივი კეთილდღეობისა და მოსავლის სიუხვის უზრუნველყოფისადმი მიმართულ რელიგიურ-ირაციონალურ ქმედებებს უჭირავთ. ეს ქმედებები გამოხატულებას ჰპოვებს როგორც რწმენის იდეოლოგიურ ნაწილში, ისე რწმენა-წარმოდგენების რიტუალურ მხარეში, რომელიც სტრუქტურულად, ხშირ შემთხვევაში, სამეურნეო-საწარმოო ციკლის თანმიმდევრული ან ცალკე ეტაპების ასახვის ცდაა. ყოველივე ამის საერთო დამახასიათებელ, აგრეთვე შემაკავშირებელ ნიშნად მაგიური ელემენტი გვევლინება, რაც, პირველ რიგში, საწარმოო-სამეურნეო სფეროს დარგობრივ სიძნელეზე და ამ სფეროს შინაგანი პროცესების თანმიმდევრული განვითარების სპეციფიკაზე მეტყველებს. მიწათმოქმედებისა და მესაქონლეობის შერწყმული ხასიათი, რაც საქართველოს მეურნეობისათვის უძველესი დროიდანვე ძირითადი დამახასიათებელი ნიშანი იყო,

რელიგიურ რწმენა-წარმოდგენებში შესაბამის ასახვას ჰპოვებს და, ამავე დროს, საოჯახო და სასოფლო ყოფის რიტუალურ მხარეებს მრავალფეროვნებაში წარმოგვიდგენს. რწმენა-წარმოდგენებში და რიტუალებში ბევრი ხელშესახები ყოფითი თავისებურებაა რეალურად წარმოდგენილი, მაგრამ იქვე გვხვდება გამოუცნობი და ჯერჯერობით აუხსნელი მომენტებიც, რომლებიც შემდგომ მეცნიერულ დაკვირვებას მოითხოვენ. ასევე შეიძლება შეფასდეს წეს-ჩვეულებებისა და რიტუალების შინაგანი პროცესების შინაარსობრივი და საგნობრივი სახელდება, მათი ეთნო-კულტურული და კულტურულ-ისტორიული ღირებულება.

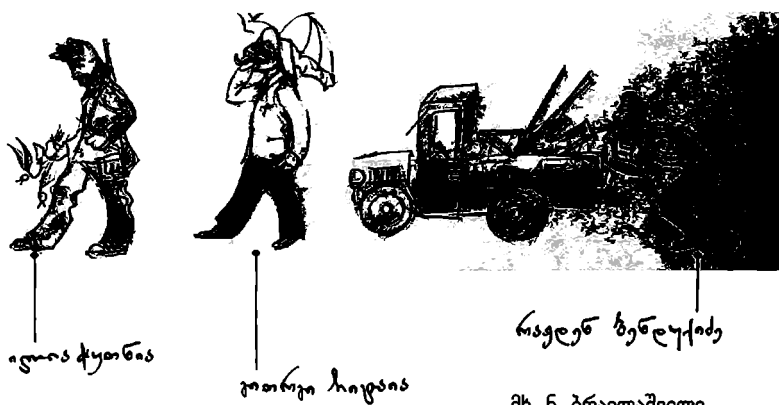

ჩვენი ექსპედიცია

მხ. ნ. ბრაილშვილი

ქართული ხალხის იერ-სახეს, ქოლცობას ყოფითი
ცნაურობით და ეთნოგრაფიული თავისებურებით განაპირობებს.
თანამედროვე პერიოდში ძირითადი ცნაურობის წესი,
საოჯახოების მხრივზე ჩამოყალიბებული ქართული ეთნოკულტურის
მხასიათებელი თვითმკაცრება, ზნეობა, ეთიკა. გოგონის ხანი
და „ქართული ყოფიდან“ აზრდები დაიწყება. ეს ქი ერის
სასოციალური ძალების, მისი თვითშეგნებისა და შინაგანი ბუნება-
თვისებების განაგებების ცოდნა.

საქართველოს ეთნოგრაფიული მემკვიდრეობის დაცვის
ფონდის მიზანია თავი მოეყაროს, დაიცვას, აღმოაჩინოს
გოგონის საქართველოს ყველა ქოხის ეთნოგრაფიულ
მხასიათებს, შეიძლოს ქართულ ქოლცობას, ქართული კაცის
ბუნება და ხელოვნებით შექმნილ მკაცრიზაციას და სოლონი
ქოლცობის ძეგლებს, რომლებიც წარმოადგენს ქართული ეთნოსის
საოჯახო სიმდიდრეს, მიღწევებსა და ადგილს მსოფლიო
ქოლცობის საგანძურში.

საქართველოს ეთნოგრაფიული მემკვიდრეობის
დაცვის ფონდი

e-mail: geofund@gmail.com